

II

USTAŠKO-DOMOBRAANSKI I NJEMAČKI
DOKUMENTI

BR. 115

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 1 FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA KOD ZLATARA, JASTREBARSKOG, PERUŠIČA I O RUŠENJU ŽELJEZNIČKIH PRUGA: BEOGRAD — ZAGREB, ZAGREB — KARLOVAC I KRIŽEVCI — BJELOVAR¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 32/44

(po podacima primljenim 1. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Zagreba: U borbi 30. I. kod s. Stenjeveca (5 km. z. Zagreba) pao jedan partizan.² Plien: 2 strojosa-mokresa, 1 puška, 1 samokres, 1 bomba. Vlastiti gubitci: 1 ustaški častnik teško ranjen, umro je.

Podr. Varaždina: Noću 29/30. I. kod s. Konščine (7 km j. i. Zlatara) zarobljena 3 partizanska dužnostnika (1 ranjen), a u borbi kod s. Martinščine (5,5 km. s. Zlatara) part. su na mjestu borbe ostavili 36 mrtvih (brojano). Plien: 2 konja, 1 dvokolica i raznovrsno tvorivo. 29. I. odbijen je napadaj na most kod Stražnjeveca na r. Bednji (15 km j. z. Varaždina).

Ptodr. Križevaca: 30. I. razvidanjem naišlo se kod s. Sv. Petra Čvrstec (9 km. j. i. Križevaca) na jače part. snage.³ Vlastiti gubitci: 1 mrtav, 3 ranjena

¹ Originali dnevnih izvješća Glavnog stožera domobranstva, pisani na mašini, latinicom, nalaze se u Muzeju narodnog oslobođenja u Zagrebu, a mikrofilm ovih dokumenata za mjesec februar 1944 god. u mikroteci Vojnog istoriskog instituta pod reg. br. 4/127—522.

² Odnosi se na borbu patrola ustaške biciklističke čete iz Vrapča protiv Zagrebačkog NOP odreda (vidi dok. br. 171—10, k. 58 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

³ Iz sastava Druge moslavačke NO brigade (vidi dok. br. 22).

i 10 nestalih (jur. odj.). Neprijateljski gubitci nepoznati.

Podr. Čazme: 31.1. naše čete po dostignuću Čazme vratile su se u svoje posade.

Podr. Virovitica — Našice: Postavi 18 km s.s.z. Virovitice i 17 km z. j. z. Našica posjednuti od jačeg neprijatelja.⁴

Podr. Požege: Punim pogotcima bačenih bombi iz zrakoplova podpuno su uništene part. nastanbe za 200 ljudi u Gori zapadno sela Gradaca (9,5 km j. z. Našica).
Kod Londžice (10 km j. z. Našica) uhvaćen je spoj nastupajućih dielova iz područja Našica i Čaglina.⁵

Podr. Karlovca: U borbama u području Jastrebarskog palo je 103 partizana.⁶ Neprijatelj se u bijegu povukao prema sjeveru. Pliena ima u ručnom vatrenom oružju, streljivu i raznovrsnoj opremi.
Noću 30/31.1. odbijen je napadaj part. na našu posadu kod Kupskog mosta (8 km. i. Karlovca).
Vlastiti gubitci: 3 mrtva, 5 ranjenih.
Neprijateljski gubitci neustanovljeni.
31.1. kod s. Hrženika (5 km s. i. Ozlja) ubijen jedan i predao se 1 partizan. Plien: 1 puška.

Podr. Ogulina: 30. I. ustaše iz Ogulina vodile su borbu sa part. kod s. Brestovca (4 km s. z. Ogulina).⁷
Vlastiti gubitci: 1 ranjen.

Podr. Gospića: 30. I. odbijeni napadaji partizana na Perušić, Lički Osik i Budak (11 km s., 7 i 5 km s. s. i. Gospića).⁸ Prispjelim pojačanjima iz Medaka (16 km j. i. Gospića) poduzeti su protuna-

⁴ Odnosi se na jedinice Dvadeset osme NOU divizije (vidi dok. br. 19—4, k. 1123 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

⁵ O borbama za Čaglin vidi dok. br. 47 i 52.

⁶ Detaljnije o borbama kod Jastrebarskog 26 januara 1944 vidi tom V, knj. 23, dok. br. 173.

⁷ Odnosi se na sukob dijelova Trideset treće ustaške bojne sa dijelovima Prvog NOP odreda Trinaeste divizije (vidi dok. br. 28 i dok. br. 1/1—22, k. 58 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

⁸ Vidi dok. br. 11.

padaji. 31. I. part. počeli su uzmak progonjeni od naših četa. Partizanski gubitci: 56 mrtvih, 3 zarobljena. Plien: 2 bacača, 2 strojnice, 40 pušaka. Vlastiti gubitci: 4 mrtva, 16 ranjenih (1 častnik).

Podr. Knina: Topničkom vatrom tučeni su part. na visovima j. z. Kistanja (20 km j. i. Knina) i Sinja.

Podr. Jadranske obale:

29.1. zrakoplovstvo je uspješno napalo part. u području Vrana (33 km j. i. Zadra).

29.1. dodir sa slabijim neprijateljem 6 km s. i. Rogoznice (25 km j. j. i. Šibenika).

29.1. njemačke čete u nastavku podhvata napustile Senj i Otočac te su partizani ponovno ušli u ova mjesta.⁹

Od 29.1, u toku je poduhvat na o. Mljetu.¹⁰

29. I. 2 vlastita čamca na vesla sa 6 momaka posade napadnuta i uništena u Sovra zalivu (na o. Mljetu — 35 km j. Metkovića).

Razviđanjem na o. Mljetu ustanovljen je jači neprijatelj 5 km j.z. Babinog Polja (na o. Mljetu — 36 km j.j.z. Metkovića).

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo bojne zadaće i bacanje promič. letaka na celom državnom području.

Djelat, nepr. zrakopl.:

30. I. neprijateljski zrakoplovi tukli su iz strojnica luku Dubrovnika bez učinka.

31. I. neprijateljski zrakoplovi nadlietali su Kutinu, Sisak, Petrinju, Bos. Dubicu, Ogulin, Krapinu, Karlovac, Bihać, Novu Kapelu-Batrinu, Travnik, Novu Gradišku, o. Cres i o. Krk.

Osobitosti:

28. I. stiglo u Kraljevicu iz Otočca 150 mužkaraca i prijavili se u oružane snage, jer ne žele više doći pod part. vlast. Najavljeni su i dalji dolazci iz Like.

⁹ Po prolasku dijelova njemačke 114 lovačke divizije preko Otočca i Senja za Rijeku, jedinice Trinaeste i Trideset pete NO divizije ušle su u pomenuta mjesta.

¹⁰ Napad na o. Mljet izvele su jedinice njemačke 118 lovačke divizije.

Noću 29/30.1, po još nepotvrđenim viestima part. su u s. Kašina (8 km s. Sesveta) zapalili nekoliko kuća.

30. I. pobjegla iz part. zarobljeničtva 2 častnika II. želj. straž. bojne.

31.1. nad Zumberkom izbačeno je iz nepr. zrakoplova 15—20 padobrana. Nije utvrđeno da li se radi o padobrancima ili bačenom tvorivu.

31.1. predala se dobrovoljno 4 part. našim vlastima na Sušaku.

Dogodaji na prugama:

Na pruzi Novska — Nova Kapela-Batrina noću 30/31.1. između ž. p. Nova Gradiška i Staro Petrovo Selo teretni vlak naletio na minu.¹¹ Izkočilo 11 kola, 2 kola zapaljena od odmetnika. Žrtava nema.

Na pruzi Zagreb — Karlovac 31.1. između ž. p. Horvati i Zdenčina oklopni vlak naišao na minu.¹² Iskliznula 4 kola i stroj. Žrtava nema.

Na pruzi Križevci — Bjelovar noću 30/31.1. miniran most kod ž. p. Poljanke.¹³ Popravak u toku.

31.1. između ž. p. Sv. Ivan Zabno i Rovišće part. razorili želj. prugu u dužini od nekoliko kilometara.¹⁴

Na pruzi Striživojna-Vrpolje — Samac 30.1. napadnut mješoviti vlak. Pojednostosti manjkaju. 31.1. obustavljen je cjelokupni promet zbog nemogućnosti prometovanja bez osiguranja.

Po nalogu

Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(Helbich)
Helbich

(M. P.)¹³

¹¹ i ¹³ Diverziju je izveo Prvi diverzantski bataljon (vidi dok. br. 2—4, k. 121 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

¹² Vidi dok. br. 5.

¹⁴ Vidi dok. br. 22.

¹⁵ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska, Glavni stožer domobranstva, Operativni odjel. Ovakav pečat se nalazi na svim dokumentima Zapovjedništva glavnog stožera domobranstva

BR. 116

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 2 FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA KOD RADOBOJA, ČAGLINA, JASTREBARSKOG I O DIVERZIJAMA NA ŽELJEZNIČKIM PRUGAMA KOD DRAGANIČA, DUGOG SELA I VINKOVACA

Vojnička tajna:

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 33/44

(po podacima primljenim 2. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Varaždina:

Javljeno je prikupljanje veće part. skupine u području Novog Marofa.¹

Podr. Krapine: 30.1, u borbi kod Radoboja (4 km i. Krapine) palo je 60 part. i 30 zarobljeno (3 žene).² Vlastiti gubiteci nepoznati.

Podr. Siska: 30.1. protunapadajem odbačeni su part. sa uporišta na želj. pruzi 12 km s. z. Siska.

Podr. Bjelovara:

Pri razviđanju iz Narte u pravcu Sredske (15 km j. Bjelovara) uhvaćen dodir sa slabijim part. skupinama koje su se naglo povukle u pravcu s. Babinac (3 km j. z. Sredske).

Sjeverno od Sv. Ivana Zabna (13 km s. s. z. Bjelovara) ustanovljeno je jače prikupljanje partizana.³

Jedna part. »divizija« (navodno 32)⁴ prebacila se je iz Kalnika u pravcu s. Ivančani (17 km z. j. z. Bjelovara).

¹ Oko Novog Marofa u to vrijeme nalazila se Trideset druga NO divizija (vidi dok. br. 22).

² U izvještaju Štaba zapadne grupe NOP odreda Desetog korpusa (Zagrebačkog) NOVJ — dok. br. 2—6/1, k. 551—A u Arhivu Vojnog istoriskog instituta — stoji da su toga dana jedinice Zagorskog NOP odreda u petočasovnoj borbi sa Nijemcima, jačine oko 450 vojnika, imale gubitke od 6 mrtvih i 8 ranjenih, dok neprijateljski gubici iznose oko 80 mrtvih i ranjenih.

^{3,4} Odnosi se na pokrete Trideset treće NO divizije i Bjelovarskog NOP odreda (vidi dok. br. 22).

Podr. Moslavine:

Izviđački dieľovi 1. gor. zdruga kod [Grabrova] Potoka (5 km s.z. Popovaće) zarobili su 4 part. a kod Ludine (5 km s. z. Popovaće) ubili 1 partizanku i uništili 4 sumnjive osobe.

Podr. Našice — Čaglin —

Požega:

U podhvalu čišćenja šireg područja Čaglina uspostavljen spoj između njemačkih snaga koje nadiru sa juga i jugozapada sa dieľovima ustaških postrojbi koje nadiru iz pravca Našica.⁵ Lončarski Vis (40.7), Bedemgrad (8 i 9 km s. s. z. Našica) i Škrabutnik (9 km s.s.i. Nove Kapele - Batrine) zauzeti od njemačkih snaga i dieľova ustaškog zdruga iz Našica.⁶ U tim područjima otkrivena su i uništena part. skloništa i barake za stanovanje.

U Orahovici (17 km z. s. z. Našica) i okolici nema neprijatelja. Kod Nove Jošave (15 km z. s. z. Našica) uz pripomoć zrakoplovstva slomljen je jak odpor partizana.

Podr. Vinkovaca:

Ustanovljena jaća skupina partizana koja izrađuje poljske utvrde kod s. Mikanovci (18 km z. Vinkovaca).

Naše stanovništvo bježi iz Mikanovaca u Vinkovce da bi izbjeglo od partizana, koji pokušavaju nasilno unovačiti sve muškarce od 15—45 godine.

Podr. Jastrebarskog:

Ukupni neprijateljski gubiteci u borbi kod Jastrebarskog iznose 120 mrtvih (izv. br. 32).⁷ Noću 31. I. (1. II. napadnuta straža na želj. osiguranju između Jastrebarskog i Desinca (4 km s.i. Jastrebarskog).⁸ 16 stražara zarobljeno.

Podr. Ogulina: 30. I. jedna part. skupina uzmiče prema sjeveroiztoku izpred naših četa prema Trošmariji (5 km s. Ogulina).⁹

⁵ Ö borbama na području Čaglina vidi detaljnije u dok. br. 47.

⁶ U Našicama se nalazio Drugi ustaški sdrug.

⁷ Vidi dok. br. 115.

* Napad su izvele jedinice Trideset četvrte NO divizije koje su operisale oko ovih mjesta (vidi dok. br. 66).

⁹ Oko Trošmarije je dejstvovala Druga NO brigada Osme divizije (vidi dok. br. 53).

Podr. Kostajnice:

Odbijen je jači napadaj (29/30. I.) na jedno naše uporište južno Kostajnice.

Podr. Bos. Novog:

30.1. odbačena jača part. skupina istočno Blagaja (6 km j. i. Bos. Novog). Protjerane su slabije part. skupine jug. izt. Bos. Krupe i južno od D. Lapca.

Podr. Senja:

30.1. završen podhvat Niemaca kod Drežnice (21 km s. i. Senja). Neprijateljski gubitci: 7 mrtvih. Plien: 4 strojnice i 50 pušaka.¹⁰

Podr. Jadranske obale:

30.1. odpočeo podhvat za ovladavanje o. Ugljan.¹¹

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo prenos tvoriva i bacanje promičbenih letaka.

30.1. uzpješno je napadnuta bombama i strojničkom vatrom neprijateljska samovozna kolona i part. skupina u području Orahovice (18 km s. z. Našica).

Djelat, nepr. zrakopl.:

Pojačani preleti neprijateljskih zrakoplova u sjeverozapadnom dielu područja NDH.

Osobitosti:

Noću 29/30. I. oko 10 partizana u ustaškim odorama upalo je u Dubovac (zapadno predgrađe Karlovca). Opljačkali gradsku mitnicu, a od red. straže odnieli strojšamokres, 3 puške, streljivo i odveli i redara.¹²

Na području Kotara Pisarovine partizani posljednjih dana odvode sve mlade ljude.

Dogodaji na prugama:

Na pruzi Zagreb — Karlovac noću 31.171. II. između ž. p. Jastrebarsko i Draganići part. oštetili prugu u dužini 200 metara.¹³

¹⁰ Vidi dok. br. 28 i 77.

¹¹ Vidi dok. br. 13.

¹² Vidi dok. br. 88.

¹³ Vidi dok. br. 5.

Na pruzi Dugo Selo — Križevci 1. II. između ž. p. Dugo Selo i D. Gračac prekinuti promet uzpostavljen.¹⁴

Na pruzi Striživojna-Vrpolje — Osijek 31. I. između ž. p. Semeljci i Vladislavci mješoviti vlak napadnut puščanom i strojničkom vatrom. Ranjena 2 putnika.

Na pruzi Vinkovci — Osijek 1. II. između ž. p. Ostrovo i Gabeš partizani napali teretni vlak puščanom i strojničkom vatrom. Jedna kola zapaljena.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operat. odjela
glavnostožerni podpukovnik
(M. P.) **(HELBICH)**
Helbich

BR. 117

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRA NSTVA OD 3 FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA NOV I POJ OKO VARAŽDINA, KRIŽEVACA, PERUŠIĆA I ŠIBENIKA

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 34/44.

(po podacima primljenim 3. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Zagreba:

2. II. jača skupina partizana napala dom Milosrđa u s. Odra (5 km s. z. Vel. Gorice) u kom su bili nastanjeni njemač. vojnici. Dom zapaljen. Gubitci do sada nisu javljeni.¹

2. II. kod Vel. Trgovišta (7 km s. z. Zaboka) zarobljen 1 partizan, a uhvaćeno 14 vojnih neposlušnika.

¹⁴ Vidi dok. br. 115.

¹ Vidi dok. br. 66 i 105.

Podr. Varaždina:

29.1. odbijen napadaj part. na oruž. postaju Vinica (4,6 km z. s. z. Varaždina).

1. II. razbijena part. skupina u području 5—7 km s. z. Varaždinskih Toplica. Neprijateljski gubitci: 10 mrtvih, 1 zarobljen.

1. II. u borbi kod s. Svibovec² (15 km j. i. Varaždina) palo je 50 a zarobljeno 47 partizana. Plien: 8 strojopušaka. Vlastiti gubitci: 4 ranjena.

Podr. Križevaca:

Sv. Ivan Zabno (11 km j. i. Križevaca) posjednuto od partizana.

Carevdar (10 km s. i. Križevaca) posjednut od partizana, koji su protjerali 5 obitelji, čiji sinovi služe u oružanim snagama.

1. II. rastjerani su part. kod s. Vojakovički Kloštar (5,5 km i. Križevaca). Vlastiti gubitci: 3 ranjena (2 ustaše, 1 Niemac). Neprijateljski gubitci: oko 150 mrtvih (43 pronađena), zarobljeno 3 partizana i 1 partizanka. U borbi su navodno poginula 2 part. zapovjednika sati i 1 zapovjednik bojne.

Plien 15 pušaka, 1 strojosamokres, 5 nizača sa po 250 naboja za strojnicu, 13 gunjeva i ostalog raznovrsnog vojnog tvoriva.³

1. II. partizani su iztjerani iz Kloštara (5,5 km i. s. i. Križevaca). Vlastiti gubitci: 2 ranjena. Partizanski gubitci: 25 mrtvih, 5 zarobljenih (1 partizanka).⁴

Podr. Bjelovar:

Prema pouzdanom izvješću jedna part. divizija (?) u pokretu smjerom Majurec — Bolč — Ivančani (12 km z. s. z., 12 km s. i 17 km z. s. z. Bjelovara).

Podr. Siska:

Noću 29/30. I. spriečen pokušaj ulaska part. u selo Križ (3,5 km j. z. Petrinje) uz 4 mrtva i 7 ranjenih partizana.⁵

² Detaljnije o toj borbi vidi u dok. br. 4.

³⁴ Vidi dok. br. 33.

⁵ Oko Petrinje djelovale su snage Sedme NOU divizije (vidi dok. br. 24).

31. I. prepad na part. kod Blinjskog Kuta uz 2 mrtva partizana.

Podr. Novske:

31.1. željezničko osiguranje u borbi sa part. kod Paklenice (4 km i. Novske) imalo je 8 ranjenih (6 Niemaca) i 4 nestala (3 Niemca).⁶ Neprijateljski gubitci nisu ustanovljeni.

Podr. Daruvara:

Prikupljanje partizana⁷ u području Vočina, Zvečeva i Buč. Kamenskog (26 km i. s.i., 23 km i. j.i. i 24 km j. i. Daruvara) sa navodnom namjerom napadaja na Pakrac, uz suradnju engleskih zrakoplova. Zapovijeđeno zrakoplovno izviđanje i tučenje neprijateljskog prikupljanja.

Podr. Našica:

30. I. part. držali 5 'km z. Feričanaca (11 km z. s. z. Našica) zbor. Istog dana veća part. kolona u pokretu kroz s. Cačince (21 km s. z. Našica).

Podr. Požege:

U toku je napadaj na part. na visove 8 i 9 km s. i. Čaglina.⁸

Podr. Vinkovaca:

30.1. kod Sikirevaca (5 km s. Samac) napadnut osobni vlak od partizana. 6 željezničara i 20 putnika — pripadnika oruž. snaga odvedeno.

Podr. Karlovca:

31.1, u borbi kod s. Trebinja (10 km j. i. Karlovca) ubijeno 6 part. Vlastiti gubitci: 2 mrtva i 2 ranjena.

Podr. Ogulina:

Naše čete zauzele su Plaški (22 km j. j. i. Ogulina).⁹ Vlastiti gubitci: 1 mrtav i 3 ranjena.

Podr. Gospića:

31.1. završen je podhvat kod Perušića i Ličkog Osika¹⁰ (11 km s. i 7 km s. i. Gospića). Parti-

⁶ Osiguranje je napala jedna četa Novogradiškog bataljona Posavskog NÓP odreda (vidi dok. br. 37).

⁷ Odnosi se na snage Dvadeset osme NOU divizije (vidi dok. br. 37).

⁹ Vidi dok. br. 37.

⁹ Vidi dok. br. 30 i 38.

¹⁶ Vidi dok. br. 116.

zani su uzmakli prema s. i. Vlastiti gubitci: 1 poginuo (častnik), 17 ranjenih. Neprijateljski gubitci: 56 mrtvih, 16 zarobljenih. Plien: 2 strojnice, 2 bacača, 7 strojopušaka, 40 pušaka, 2 brzoglasa, streljiva i tvoriva.

Podr. Senja:

31.1. dostignuta je po našim snagama Žuta Lokva (13 km i. j. i. Senja).¹¹

Podr. Kostajnice:

Noću 29/30. I. odbijen napadaj part. kod Dobrljina (9 km j. j. z. Kostajnice). Vlastiti gubitci: 1 mrtav i 5 ranjenih. Neprijateljski gubitci nepoznati.

Podr. Bos. Krupe:

31. I. rastjerana skupina partizana u području j. z. Bos. Krupe.
31.1. odbijen slabiji napadaj partizana na naše uporište 3 km s. od D. Lapca.

Podr. Benkovac:

31.1. odbijen napadaj partizana na naše uporište 6 km i. Benkovca, uz 25 mrtvih partizana.

Podr. Sinja:

Nastavlja se podhvat 10 km s. Sinja.¹² Vlastiti gubitci: 2 ranjena. Neprijateljski gubitci: oko 50 mrtvih, 12 zarobljenih. Plien: 5 strojnica, 1 strojopuška, 1 bacač.

Podr. Šibenika:

Zaliv Grebaštice (14 km j. i. Šibenika) posjednut od partizana. U području Rogoznice i Primoštena (25 km j. j. i. i 17 km j. Šibenika) srušen jedan nepr. zrakoplov.

Podr. Jadranske obale:

Njemačke čete u podhvat¹³ prema Pakoštanima (31 km j. i. Zadra). 25. I. zaplieni su 1 strojnicu, 421 pušku, 4 jedrenjaka, 3 protuoklopna topa, 1 teretni samovoz, streljivo i bombe u većim količinama.

¹¹ Vidi dok. br. 77.

¹² Vidi dok. br. 1 i 92.

¹³ Odnosi se na operaciju »Emil« (vidi dok. br. 32).

31. I. Poslije slabijeg neprijateljskog odpora ponovo vraćen i zauzet o. Ugljan.¹⁴ U toku je čišćenje južnog diela otoka. Zauzećem o. Ugljan omogućen je promet morskim putem kroz Zadarski kanal.

31.1. neprijateljski zrakoplovi napali luku Korčulu i Hvar. Jedan neprijateljski zrakoplov srušen.

31.1, u otočnom području istočno o. Lastovo živ promet neprijateljskih brodova.

Djelat, vlas. zrakoplovstva:
Vršilo bojne zadaće i bacanje promičbenih letaka.

Osobitosti:
31. I. nepoznate osobe rasturale su po Sisku letake, kojom pozivaju pripadnike naših oružanih snaga (II. lovačkog zdruge) da ne idu u Njemačku, već da se jave partizanima u šumu.

OBĆENITO:

Gubitci partizana u toku mjeseca siječnja 1944. g. na području N.D.H.

Poginulo 10.918, ranjeno 7.886, zarobljeno 1.941, predalo se 319.

Plien: bojna kola 1, topova 7, bacača 38, stroj-nica 100, strojopušaka 54, samokresa 105, pušaka 2.499, brojno streljivo.

DOGODAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi Zagreb — Sisak noću 2/3. II. po nalogu Niemaca privremeno bio zaustavljen promet zbog prisutnosti odmetnika između ž. p. Mraclin i Turopolje.

Na pruzi Dugo Selo — Banova Jaruga 2. II. između ž. p. Banova Jaruga i Kutina eksplodirala mina ispod putničkog vlaka.¹⁵ 7 osoba ranjeno.

K. Br. D. I. 34/44 <).

Istog dana između ž. p. Voloder i Moslavina-Popovača putnički vlak naletio na minu.¹⁰ Izkliznula 3 kola.

¹⁴ Vidi dok. br. 116.
¹⁵ Diverziju je izveo Treći diverzantski bataljon (vidi dok. br. 2—4, k. 121 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

Na pruzi Caprag — Sunja 2. II. između ž. p. Caprag i Blinjski Kut prebacivali se partizani preko želj. pruge. Preko noći promet je bio obustavljen.

Na pruzi Zagreb — Karlovac 2. II. između ž. p. Horvati i Zdenčina part. su oštetili prugu.¹⁷

Na pruzi Bos. Novi — Bihać 1. II. kod ž. p. Otoka naletio je teretni vlak na minu. Stroj i 5 kola iskliznulo. Pruga oštećena u dužini od 50 metara. Žrtava nije bilo.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich
(M. P.)

BR. 118

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 4 FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA NOV I POJ KOD PLAŠKOG, SENJA, ZADRA I O RUŠENJU KOMUNIKACIJA

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 35/44.

(Po podacima primljenim 4. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Kutine:

Jedna part. skupina prebacila se iz područja s. z. Kutine prema Kompatoru (6 km i. j. i. Križa) (izvješće pučanstva).

Podr. Požege:

Prema pouzdanom izvješću prikupljena je veća part. skupina u predjelu s. Toranj (11 km

¹⁷ Odnosi se na dijelove Drugog diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 2—4, k. 121 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

s. z. Požege) sa vjerojatnom namjerom napadaja na Požegu.¹

Djelovanjem zrakoplovstva i kopnenih četa uništene su nastanbe partizana (barake) na k. 491 (8 km s. Čaglina).²

Protjerani su partizani kod k. 513 (13 km j. z. Našica).

Podr. Voćina:

Prikupljanje jačih skupina part. u području Voćina.

Podr. Karlovca:

3. II. naša ophodnja ubila je iz zasjede 1 part. komesara zapadno od Ozlja. Plien: 1 puška samokres, streljiva i promičtoriva.

Podr. Ogulina:

U borbi kod Plaškog³ (22 km j. j. i. Ogulina) part. su imali 11 mrtvih, 2 prebjegla i 8 zarobljenih (izv. br. 34).

Podr. Gospića:

Uporišta Ribnik i Medak (9 i 15 km j. i. Gospića) napustile su naše čete po nalogu.

Podr. Senja:

1. I. preduzetim napadajem iz 2ute Lokve, Jezerana i Brinja (14 km i. j. i., 18 km i. i 25 km s. i. Senja) odbačeni su partizani prema Otočcu i Dabru (12 km s. i. Otočca).⁴

Podr. Knina:

Područje oko Kistanja i s. i. od s. Srba (20 km j. z. i 38 km s. Knina) posjednuto od jačeg neprijatelja.⁵

Iztočno od Gradca (24 km j. i. Knina) i s. z. Knina odbačeni su partizani.

¹ Odnosi se na pokrete jedinica Dvadeset osme divizije (vidi dok. br. 37).

² O tim borbama vidi dok. br. 52.

³ Borbe kod Plaškog vodila je Osma divizija (vidi dok. br. 38).

⁴⁷ Vidi dok. br. 117.

⁵ Odnosi se na snage Devetnaeste divizije i Grupu sjevernodalmatinskih NOP odreda (vidi dok. br. 32 i 34).

Podr. Livna:

1. II. part. su prepali našu preselicu ranjenika na cesti Livno — Sinj.⁶

Podr. Jadranske obale:

1. II. njemačke čete su bez nep. otpora ponovo ušle u Senj.⁷

1. II. poslije slomljenog nepr. otpora kod Sala i Bribira (21 km j. z. i 19 km j. z. Zadra — na Dugom Otoku) njemačke čete izkrcale su se i zaposiele Dugi Otok.⁸ Neprijatelj je na brzinu brodovima i motornim čamcima uzmakao u smjeru o. Visa. Neprijateljski gubitci: 3 mrtva, 16 zarobljenih. Potopljen 1 veliki dobro naružani brod. Zaplijenjeno i dielom uništeno 300 motornih jedrenjaka.

1. II. kod Vinjerca (24 km s. i. Zadra) potopljen 1 nepr. brod natovaren streljivom i pogonskim tvorivom.

31.1, od engleskih plovnih jedinica potopljen 1 naš manji brod kod Rogoznice (25 km j.j.i. Šibenika), a 1 drugi brod se nasukao kod Šibenika.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo bojne zadaće i prenos tvoriva.

Djelat, nepr. zrakopl.:

110 nepr. zrakoplova nadletilo je 2. II. Split bez djelovanja.

Osobitosti:

Prema njemačkom izvješću engleski častnici izobrazili su momčad 26. komunističke divizije na o. Visu kao poslužioce za 20 engleskih protuzrakoplovnih topova.

Noću 29/30.1. part. su opljačkali školu i nekoliko seljaka u s. Vodostaj (2 km s.i. Karlovca). Iz okolice Križa seljaci bježe pred prisilnom mobilizacijom partizana.

Dogodaji na prugama:

Na pruzi Zagreb — Sisak 3. II. između ž. p. Vel. Gorica i Turopolje eksplodirala je 1 mina.

^s Vidi dok. br. 3.

* Vidi dok. br. 13.

Pruga oštećena, 1 mina pronađena i odstranjena.⁹

Na pruzi Nova Kapela-Batrina — Novska 3. II. između ž. p. Novska i Rajić teretni vlak naletio na minu. 5 kola izkliznulo.

Na pruzi Zagreb — Dugo Selo 3. II. između ž. p. Sesvetski Kraljevec i Dugo Selo putnički vlak naletio na minu.¹⁰

1 kola izkliznula. Žrtava nema.

Na pruzi Zagreb — Karlovac noću 3/4. II. između ž. p. Horvati i Zdenčina eksplodirala mina. Pruga oštećena.

3. II. na želj. postaji Zagreb naletio je vlak domobranske preselice na strojni vlak. Žrtava nije bilo. Uzrok nepažnja prometnika.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

⁹ Vidi dok. br. 88.

¹⁰ Miniranje je izveo Treći diverzantski bataljon (vidi dok. br. 2—4, k. 121 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

BR. 136

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 5
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ KOD VARAŽDINA, DARUVARA, KRAŠIĆA I
OGULINA I O NAPADIMA NA KOMUNIKACIJE

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 36/44

(po podacima primljenim 5. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Zagreba:

3. II. u borbi u području jugozapadno Samobora ubijeno 5 part.

Podr. Varaždina:

U području j. i. Varaždina u borbi sa postrojbama P.T.S. part. su imali 57 mrtvih i 47 zarobljenih.¹

Podr. Sisak—Sunja:

2. II. razvidanjem u području izt. Lekenika (15 km s. z. Siska) i sjev. zap. Sunje i Šamarice (8 km j. j. z. Sunje) naišlo se na slab neprijateljski odpor.

Podr. Čazma:

Jače part. snage iz prostora Koprivnica — Ludbreg prebacuju se navodno u smjeru Čazme sa vjerovatnom zadaćom temeljitog uništavanja želj. pruga.²

Podr. Garešnice:

1. II. odbačeni su part. u borbi kod s. Palešnik (7 km s. i. Garešnice) prema Popovcu (9 km s. z. Garešnice). Vlastiti gubitci: 4 mrtva (1 Niemac). Partizanski gubitci nepoznati.

3. II. rastjerana je jedna part. skupina kod Terezinog Polja (4 km i. Kutine), koja je namjevala rušiti željezničku prugu.

¹ Vidi dok. br. 22.

² Odnosi se na pokret jedinica Trideset treće divizije (vidi dok. br. 33).

- Podr. Daruvara:*
U toku je podhvat za uništenje jedne jače skupine part. kod Trojeglava (10 km s. Daruvara).³
- Podr. Virovitice:*
Pčelić (10 km j. i. Virovitice) zaposjednut je od partizana.
- Podr. Našica:*
Iz područja Orahovice (18 km z. s. z. Našica) part. su se povukli prema zapadu, ostavljajući u mjestu samo straže.
- Podr. Karlovca:*
3. II. u jednoj špilji kod Zvečaja (12 km j. z. Karlovca) pronađeno je skladište zrakoplovnih bombi sa 45 bombi.
Jedna bomba je eksplodirala i ubila 3 vojnika. U borbi kod Krašića (16 km s. z. Ozlja) 4. II. part. su ostavili 4 mrtva, dok su vlastiti gubitci: 6 mrtvih (1 častnik).⁴
- Podr. Ogulina:*
4. II. razpršena je VIII. Slovenska part. brigada kod Ljubošina (7 km s. z. Ogulina) uz 15 mrtvih (brojano) i više ranjenih part.⁵ Vlastitih gubitaka nije bilo. Plien: 1 strojica i 1 strojopuška.
II. Slovenska part. brigada povukla se u neredu prema Vrbovskom.⁶
- Podr. Senja:*
U borbi j. i. Jezerana (25 km i. s. i. Senja) part. su imali 15 mrtvih, 4 prebjegla i 15 zarobljenih.⁷ Plien: 1 strojica, ručno oružje i streljivo.

³ U bojnoj relaciji Prvog zbornog područja — dok. br. 21/—24, k. 58 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta — stoji da su sve raspoložive snage Četvrtog gorskog sdruga 4 februara 1944 vršile pretres prostorije između Daruvara i Pakraca. Protiv ovih snaga borili su se dijelovi Zapadne grupe NOP odreda Šestog korpusa (vidi dok. br. 51).

⁴ O toj borbi vidi izvod iz knjige depeša Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske (dok. br. 105).

⁵ Snage Osamnaeste slovenačke divizije bile su tada u sljedećem rasporedu: oko Ogulina Deveta NO brigada, oko Mrkopića Deseta, dok je Osma NO brigada bila oko Kočevja (dokumenat — dnevni izvještaj Divizije od 4 februara 1944 god. u Muzeju NOB — Ljubljana).

⁷ Vidi dok. br. 77.

Podr. Obrovca:

Od 2. II. očišćeno je od part. zemljište uz cestu Gračac — Obrovac.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo bojne zadaće i bacanje promičbenih letaka.

Osobitosti:

U Ivanić Gradu prijavilo se dobrovoljno 2 naoružana i 4 nenaoružana partizana, te 17 vojnih neposlušnika.

U Kutini uhićena 24 voj. neposlušnika.

U Varaždinu prijavilo se 40 vojnih neposlušnika.

U Brinju predalo se 50 part. (10 sa oružjem).⁸

Dogodaji na prugama:

Na pruzi Zagreb — Sisak noću 4/5. II. privremeno obustavljen promet jer je između ž. p. Mraclin i Turopolje došlo do borbe sa partizanima.⁹

5. II. između istih postaja naletio putnički vlak na minu.¹⁰

Na pruzi Zagreb — Karlovac 4. II. između ž. p. Hrv. Leskovac i Horvati naišao radni vlak na minu.¹¹ Izbačena 1 štitna kola.

Žrtava nema.

5. II. između ž. p. Jastrebarsko i Zdenčina part. razorili prugu.

Na pruzi Osijek — Vinkovci 1. II. napadnut vlak sa preselicom konja kod šume Vedraš (6 km s. z. Vinkovaca).¹² Jedan vagon od odmetnika zapaljen. Dolaskom pomoćnog vlaka preselica se vratila u Osijek.

Po nalogu
Zapovjednika oružanih snaga
Pročelnik operativ, odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

^{9 10 111} Vidi dok. br. 88.

¹² Napad su izvele jedinice Štaba Istočne grupe NOP odreda Šestog korpusa (vidi dok. br. 71).

BR. 136

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 6
FEBRUARA 1944 GOD. O NAPADU JEDINICA NOV I POJ
NA ODRU, I O BORBAMA OKO DARUVARA I OGULINA

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 37/44

(po podacima primljenim 6. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Zagreba:

Napadaj part. na povoz 1 kozač. divizije u Odri (8 km j. i. Zagreb) 3/4. II. odbijen je.¹ Sela Markuševac i Dragonožec (11 i 12 km j. z. Vel. Gorice) zapaljena od Kozaka, 1 partizan poginuo. 1 kozački častnik ubijen kod Zvelina (7 km i. j. i. Vel. Gorice).

Podr. Varaždina:

Slovenski part. prebacuju se iz područja Ivanec — Lepoglava — Bednja (19, 26 i 28 km j. z. Varaždina u smjeru Očura — Gr. Jesenje (3 km j. z. i 10 km z. Lepoglave).

Podr. Bjelovara:

Naše obhodnje protjerale su 3. II. part. prema Rajiću (10 km j. z. Bjelovara).

Podr. Sunje:

3. II. odbačeni su partizani jugozapadno od Sunje, uz 14 mrtvih i 8 zarobljenih partizana.²

Podr. Petrinje:

Partizani drže postave 3.5 do 4.5 km j. z. i. južno Petrinje.³

Podr. Daruvara:

4. II. iznenadnim upadom u s. Grbovac (4 km z. Grubišnog Polja) uhićena 3 člana mjestnog part. odbora (Mađara) i 6 voj. neposlušnika. Južno od Daruvara i sjeverozapadno od Pakraca

¹ Napad su izvele snage Trideset četvrte divizije (vidi dok. br. 66).

² Vidi dok. br. 16—3, k. 426 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta.

³ Odnosi se na snage Sedme udarne divizije (vidi dok. br. 24).

uhvaćena 3 partizana i 1 partizanka sa promičbenim tvorivom. Plien: 2 puške. Pri pretresu s. Sirač (7 km j. Daruvara) nađena 1 puška, 2 bombe i nešto streljiva.

Podr. Ogulina:

Naknadno se saznaje da su part. u borbi kod s. Ljubošina (7 km j. z. Ogulina) imali 15 mrtvih, 8 prebjeglih i 4 zarobljena. Plien: 4 strojnice (izv. br. 36).⁴

Podr. Gospića:

4. II. odbijen napadaj part. na Lički Osik (7 km s. i. Gospića). Part.⁵ su protjerani prema Širokoj Kuli (10 km s. i. Gospića).

Podr. Sušaka:

3. II. part. su iz zasjede ubili 4 Niemca u blizini Sušaka.

Podr. Senja:

U nastavku podhvata oko Brinja (19 km i. Senja) razbijena je XIII. Primorsko-goranska part. divizija, a njena II brigada podpuno je razpršena, te se njeni ostatci predaju našim vlastima u Brinju. Dosada se predalo 80 partizana. Prema izjavama predatih part. njihovi se odredi nalaze u rasulu. Dalji je progon prema Dabru (16 km j. i. Brinja) i Otočcu u toku.⁶

Podr. Knina:

U podhvat u zapadno od Kistanja i Ervenika (20 km j. z. i 20 km s. z. Knina) 3. II. part. su mjestimično dali jači odpor; ubijeno 19, a zarobljeno 3 partizana.⁷

Podr. Sinja:

3. II. odpočeo je podhvat na području Muć — Kladnjice — Brštanovo (14, 29 i 20 km j. z. Sinja). Dosada bez dodira sa neprijateljem.

⁴ Vidi dok. br. 119.

⁵ Iz sastava Trideset pete divizije (vidi dok. br. 11, 17 i 23).

⁹ Ovi podaci nisu tačni (vidi dok. br. 40, 77 i 86).

⁷ U to vrijeme snage Prve brdske i njemačke 264 pješadijske divizije izvodile su ofanzivna dejstva u sjevernoj Dalmaciji (vidi dok. br. 2 i 32).

Podr. Jadranske obale:

3./4. II. jedan naš motorni jedrenjak vodio je borbu na moru sjeverozapadno o. Prvića (8 km z. Šibenika) sa 1 nepr. plovnom jedinicom. Utvrđuju se uporišta na o. Ugljanu. Odbijen noćni napadaj 1/2. II. part. 2.5 km s. i. Vele Luke (na zapadnom rubu o. Korčule) uz 2 zarobljena partizana. Plien: 1 teška i 2 lake strojnice i 6 pušaka.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo je bacanje promičbenih letaka nad područjem: Gorskog Kotara, do Sušaka, nad o. Krkom, Pagom i Rabom, Likom, oko Šibenika i Zadra, Papukom, Psunjom, Garešnicom i Daruvarom.

Osobitosti:

Stožer »Tito« nalazi se navodno u s. Bešpelj (9 km s. s. i. Jajca). U području Vel. Trgovišta i Klanjca (10 km j. i 9 s. z. Krap Toplica) uhićeno 48 vojnih neposlušnika. 3. II. predalo se u Brinju 1 partizan i 1 partizanka. 4. II. prijavilo se u Varaždinu 15 vojnih neposlušnika. 4. II. predao se u Popovači 1 partizan.

Dogodaji na prugama:

Na pruzi Zagreb — Sisak 5. II. osobni vlak između ž. p. Mraclin i Turopolje naišao na minu. 2 kola izkliznula. Pruga oštećena u dužini 50 metara.⁸

Na pruzi Zagreb — Karlovac 4/5. II. između ž. p. Jastrebarsko i Desinec minirana želj. pruga. Istodobno napadnuta želj. postaja Desinec i stražare. Napadaj je odbijen. Vlastiti gubitci: 21 zarobljen.⁹

⁸ Vidi dok. br. 88.

⁹ Napad je izveo jedan bataljon Turopoljsko-posavskog odreda (vidi dok. br. 105).

Opazka:

U dnevnom izvješću br. 36/44 pod područjem Karlovca mjesto »Zvečava« staviti »Zvečaja«.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operat. odjela
Glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH) Helbich

(M. P.)

BR. 121

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 7
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ U TUROPOLJU, KOD DABRA, DREŽNICE,
LIVNA I KISTANJA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 38/44.

(po podatcima primljenim 7. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Zagreba:

Prema izv. gl. rav. za jav. red i sig. partizani pripremaju napadaj na tvornicu cementa u Podsusedu.

4. II. u blizkoj borbi južno Turopolja (22 km j.i. Zagreba) ubijeno 34 partizana.¹

7. II. prepadom part. ubijena su 2, a ranjen 1 domobran kod Jakuševačkog mosta (5 km j.i. Zagreba). Nestalo 11 domobrana i 1 častnik a 3 se domobrana vratila. Most je ponovo osiguran. Iztraga u toku.

Podr. Varaždina:

Dielovi XIV. Slovenačke part. divizije prošli su 4. II. s. Đurmanec (6 km s. z. Krapine) prema

¹ Podaci ne odgovaraju istini (vidi dok. br. 66 i 105).

njemačkoj granici. Navodno kreću u Reich (Sloveniju). Po još neprovjerenim viestima došlo je kod s. Petrijanec (10 km z. od Varaždina) do sukoba ove divizije sa brigadom »Braća Radić«.²

Podr. Koprivnice:

Naknadno je dobijeno izvješće da su napadaji 5 partizanskih skupina noću 21/22.1. na most kod Botova (10 km s.i. Koprivnice) nakon višesatne tvrdokorne obrane, podpomognute i od mađarskog topništva, odbijeni. Držanje vlastitih četa bilo je pohvalno.

Podr. Bjelovara:

4. II. jača skupina partizana (navodno 33. komunistička divizija i I. i II. Moslavačka brigada) krenula je iz okolice Štefanja (16 km j.z. Bjelovara) u okolicu Bereka (17 km j. Bjelovara).³ Sjeverni obronci Bilo Gore, zapadno od Špišić Bukovice (6 km s.z. Virovitice) i mjesto Gakovo (10 km j.z. Virovitice) posjednuti su od partizana.

Podr. Našica:

4. II. jača part. skupina⁴ protjerana je iz područja 12 km z. Našica prema Orahovici (18 km z.s.z. Našica).

Podr. Pleternice:

Jača part. skupina⁵ iz područja Drenovac — Bučje — Odvorci (8 i 6 km j.j.z. i 8 km j.i. Pleternice) ima vjerojatno namjeru probiti se prema jugu i kod Dubočca (17 km j.z. Broda) preći r. Savu te se prebaciti u Bosnu, vjerojatno u zamjenu XII. Slavonske brigade koja je namjerna prebaciti se iz Bosne preko Save na sjever. Protumjere su u toku.⁶

² Vidi u dok. br. 22, 49 i 61.

³ Vidi dok. br. 33.

⁴ Dijelovi Istočne grupe NOP odreda Šestog korpusa (vidi dok. br. 37 i 90).

^{5,6} Odnosi se na snage Dvadeset osme NOU divizije (vidi dok. br. 2, 6 i 44).

r

Podr. Okučana:

Jedna skupina part. kod Međustrugova i Leskovače (8 km j.z. Okučana) ima navodno zadaću osigurati prebacivanje partizana iz Kozare preko r. Save u smjeru Psunj pl. (izvješće nije provjereno).

Podr. Otočca:

Podhvat kod Dabra (12 km s.i. Otočca) završen je 4. II. Neprijatelj uzmaknuo prema iztoku, uz 8 mrtvih, 25 prebjeglih i 12 zarobljenih. Plien: 1 izvidnička oklopna kola, 1 putnički i 1 teretni samovoz.⁷

Podr. Senja:

Završeno izvješće o podhvatima jedne hrvatske legionarske postrojbe u području Drežnice (22 km s.i. Senja). Gubitci partizana: 156 mrtvih, 16 zarobljenih. Plien: 11 strojnica, 1 laki bacač, 1 samovoz, 1 motorkotač, 1 oklopna kola, živežne namirnice i krma za stoku. Uništeno: 20 part. nastanbi, 1 tiskara, 1 oružarnica, 1 bolnica sa 50 kreveta, 1 pilana sa strojevima, 4 barake, više skladišta za streljivo i živež sa: 34 lake strojnice, 8 teških strojnica, 12 lakih bacača, 25 pušaka, 27 samovoza, 2 motorkotača, 1 izviđačka oklopljena kola, 35 karata (italijanskog podrijetla), 500 mina, 18.000 topovskih granata (7.5 cm.), 30.000 ručnih bombi, 120.000 pušanih naboja.⁸

Podr. Livna:

4. II. partizani su izvršili prepad na njemač. samovoznu kolonu kod Han Prologa (16 km z. Livna).⁹
Istog dana odbijen je neprijateljski napadaj na Kamensko (25 km j.j.z. Livna).

Podr. Knina:

4. II. produženo je uže opkoljavanja neprijatelja zapadno Kistanja (19 km j.z. Knina).¹⁰

⁷ O borbama kod Dabra vidi dok. br. 40 i 77.

⁸ Detaljnije o borbama oko Drežnice vidi dok. br. 28 i 77.

⁹ Napad je izvela Deseta dalmatinska NO brigada Dvadesete divizije (vidi dok. br. 15).

¹⁰ Vidi dok. br. 120.

Južno od Drniša (20 km j.j.z. Knina) slomljen je jači nepr. odpor uz 74 mrtva partizana. Plien: 3 strojnice, 45 pušaka.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Bacanje letaka sa zakonskom odredbom o amnestiji na području Papuka, Krndije i Podravine do Borova.

Osobitosti:

»Tito« je 2. II. u Šipragama (29 km s.i. Jajca) imao sastanak sa važnijim zapovjednicima. Prema četničkim viestima priprema se napadaj na Banju Luku u koju svrhu partizani prikupljaju jače snage (izv. gl.'rav. za jav. red i sig.); 5. II. na Sušaku zapaljena je tvornica »Ukod«¹¹ (vjerojatno sabotaža).

Noću 5/6. II. part. su opljačkali občinu Vidovec (7 km j.z. Varaždina).

U s. Lučane (5 km s.z. Sinja) predao se dr. Ivo Smolić. Pet part. je zarobljeno.

Na cijelom području uhićeno 52 vojna neposlušnika.

Od oruž. posade Sv. Ivan Zabno vratilo se do sada 17 oružnika (izv. br. 31).

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

¹¹ Ukočenog drveta — šperploče i furnir.

BR. 122

**ZAPOVIJEST POTHVATNOG SDRUGA »DUBROVNIK« OD 7
FEBRUARA 1944 GOD. ZA NAPAD NA JEDINICE DESETOG
KORPUSA NOVJ¹**

PODHVATNI SDRUG

»Dubrovnik«

Novi Marof, 7. 2. 1944.

Broj: 82/44.

Predmet: Podhvat »Dubrovnik 2«
Zemljovidni list Čakovec 1:100.000

Zapovjedničtvu 1. bojne 1. puk. P.T.S.
Zapovjedničtvu II/1. puk. P.T.S.
Zapovjedničtvu III/IM» puk. P.T.S.
Zapovjedničtvu Oklopnog sklopa
Zapovjedničtvu Brzog sklopa P.T.S.
Zapovjedničtvu Voda gorskih topova D.S.Š.²

Podaci: neprijatelj se prema izvještaju nalazi u prostoru Ribnjak, Veliki Poganac, u jačini od brigade »Matija Gubec« i u prostoru Kalnik brigada »Braća Radić«.

ZAPOVIEDAM

1) V Ust. stj. zdruk U. V. ima do 8. II. 44. do 6 sati zaposjesti crtu Sveta Helena (6 km. sjev. od Križevaca) — Vel. Brdo (k. 408) — Gradec te trigonometrijska točka 368 i ostati na tome postavu do daljnje zapoviedi.³

2) II/1. puk. P.T.S. krenut će 7. II. iz N. Marofa pravcem Ivanopolje — k. 198, šumskom prugom do zapadno od Peca (k. 620) i zauzeti položaj na južnim obroncima Kalnika i Kalničkog grada iznad mjesta Kalnik.⁴ II/1. puk. P.T.S. uputit će povoz u Brez. Hum. Povoraz će se kretati zajedno sa III/1. puk. P.T.S.

3) II/1. puk. P.T.S. pojačana jednim Gorskim vodom topova D.S.Š. i jednim vodom lakih tenkova pravcem Vinično —

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Arhivu Vojnog istoriskog instituta pod reg. br. 1/22—46, k. 114 a.

² Domobranske središnje (srednje) škole

³ Snage Petog ustaškog stajaćeg sdruga — oko 1100 ljudi — su 6 februara 1944 prebačene iz Zagreba u Križevce. U prvoj etapi borbe posjele su određenu liniju, a zatim produžile nastupanje i idućeg dana ušle u Koprivnicu (vidi dok. br. 61).

^{4, 5, 6, 7} O izvršenju postavljenih zadataka i rezultatima borbe vidi dok. br. 49, 61 i 129.

Visoko — Sudovec — Gor. Rijeka — Obrež — Kalnik, s time da zauzme položaj i zatvori prostor Kalnik kod sela Borje i sela Šopron.⁵ III/1. puk. P.T.S. polazi iz Gor. Rijeke 8. II. u 5,30 sati određenim pravcem.

4) I/1. puk. P.T.S. krenut će tako da 8. II. 44. u 6 sati ujutru obkoli selo Drenovec i po svanuću očisti od partizana.⁶ Put od Var. Toplica do Drenovca izabrati će sam zapovjednik I/1. puk. P.T.S. po završenom čišćenju i obratiti naročitu pažnju na moguće pokrete partizana iz pravca juga dolinom potoka Kamešnice prema Drenovcu.

5) Jedna grenad. sat. Oklop, sklopa sa šest tenkova krenuće iz Varaždina putem Turčin — Melinec — Kelemen — Jalžabet gdje ima stići u 16 sati 8. II. 9. II. u 8 sati uhvatiti će vezu sa boj. Devčićem na k. 258 u selu Jalševac, jugoistočno od Jalžabeta i dalje će postupiti prema nalogu I/1. puk. P.T.S.⁷

Oklopni sklop P.T.S. uputit će odmah jednu grenadirsku sat u Presečno gdje će smjeniti 5. II/1. puk. P.T.S. i ostati tamo do daljnje zapoviedi.

6) Jedinice imaju uzeti suhu hranu za dva dana i potrebno streljivo.

7) Stožer podhvata nalazi se sa III/1. puk. P.T.S.

8) Znakovi raspoznavanja: Jedna biela raketa — ovdje smo, jedna crvena raketa — u pravcu neprijatelja — ovdje neprijatelj, jedna biela i jedna crvena — molimo pomoć.

10) Po zaposjedanju Kalnika zapovjednici bojna dobit će daljnje zapoviedi, s tim da će zapovjednik //1. puk. P.T.S. postupiti po ustmenim uputstvima.

Za Poglavnika i Dom spremni!

Zapovjednik P.T.S.-a.
puk. Ante Moškov
A. M.

BR. 134

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 8
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I PO HRVATSKE KOD BUCJA, ŠPIŠIĆ BUKOVICE,
JASTREBARSKOG I PAĐENA

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 39/44.

(po podacima primljenim 8. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Bjelovara:

Jače prikupljanje i djelatnost partizana u širem području Bjelovara.

Podr. Pakraca:

U toku je podhvat naših četa smjerom: Buč — Bučko Kamensko (20 i 26 km j. i. Daruvara).¹

Podr. Daruvara:

Svi napadaji dobro oboružanih part. skupina na uporište Zdenci (12 km s.z. Daruvara) odbijeni su 6. II. uz pomoć upućenih pojačanja iz Daruvara i Grubišnog Polja. Neprijatelj se povukao jačom skupinom u sjeverozapadnom, a s manjom u južnom smjeru. Vlastiti gubitci: 5 ranjenih (3 građanske osobe). Neprijateljski gubitci: 21 ranjen (1 zapovjednik sati).²

Podr. Virovitice:

U sukobu naših obhodnji sa part. kod s. Pčelić (10 km j.i. Virovitice) 6. II. neprijatelj je imao 18 mrtvih i 3 zarobljena, dok je kod Špišić Bukovice (5 km s.z. Virovitice) ubijen 1, i zarobljen 1 partizan.³

Podr. Požege:

Uzpjешnim djelovanjem zrakoplovstva 5. II. raztjerana je jedna skupina partizana u prikupljanju u Požeškom gorju, jugoistočno Požege.

¹ Vidi dok. br. 26, 44 i 127.

² O napadu na Zdence vidi dok. br. 21, 38 i 130.

³ Prema Virovitici se nalazio Bilogorski NOP odred, ali 6 februara nije vodio borbu (vidi dok. br. 51).

- Podr. Karlovca:*
U podhvat u sjeverno Jastrebarskog i Rakov Potoka (10 km j.i. Samobora) palo je do 5. II. oko 40 partizana i dostignut je vrh Plešivice.⁴
- Podr. Otočca:*
U toku 5. II. odbijeni su svi napadaji part.⁵ na naša uporišta sjev. izt. Dabra (12 km s.i. Otočca) i sjeverozapadno Brinja (19 km i. Senja).
- Podr. Bihaća:*
Učestali su prepadi part. na obskrbne povoze na cesti Bihać — Knin.
- Podr. Sinja:*
Završen je podhvat u području: Muć — Kladnjice — Brštanovo (12, 27 i 18 km z.j.z. Sinja).⁶ 3. II. part. su napali preselicu na putu iz Sinja prema Livnu i zapalili 3 samovoza. Vlastiti gubitci: 1 mrtav, 1 ranjen, i 17 zarobljenih (1 častnik).
- Podr. Knina:*
Zapadno od ceste Pađene — Sučevići (10 i 27 km s.z. Knina) oko 1.000 partizana, opkoljeni od njemačkih snaga, pokušavaju se probiti u pl. Velebit. Do sada su partizani izgubili: 84 mrtva. Plien: 8 strojnica, 5 strojosamokresa, 2 veća skladišta streljiva.⁷ Uslijed podhvata odterećenja,⁸ koji poduzimaju part. iz Bos. Grahova preko Strmice (15 km s.i. Knina), ugrožen je Knin. Obrambene protumjere poduzete su.
- Podr. Jadranske obale:*
Živahan promet neprijateljskih brodova oko o. Visa. 6. II. u 0710 sati 2 engleska broda otvorila su topovsku vatru i izbacila oko 30 hitaca na

⁴ Vidi dok. br. 66.

⁵ Napade su izvodile snage Osme i Trinaeste divizije (vidi dok. br. 69 i 77).

⁶ Vidi dok. br. 12 i 25.

⁷ Vidi dok. br. 20 i 32.

⁸ Pritisak je vršila Deveta divizija i Grahovsko-peuljski NOP odred (vidi dok. br. 29 i 39).

o. Lopud i na luku Dubrovnik. Stete su neznatne.

Osobitosti:

Partizani vrše prisilno novačenje u Vel. Zupi, Bilo Gori i Posavju. Narod bježi i javlja se našim vojnim vlastima radi služenja u hrvatskim oružanim snagama.

Predalo se 5 part. (1 s oružjem), prijavilo se 22 voj. neposlušnika.

Događaji na prugama:

Na pruzi Zagreb — Sisak noću 7/8. II. između ž.p. Vel. Gorica i Turopolje eksplodirala je mina. Druga je mina eksplodirala između ž.p. Mraclin i Turopolje. Pruga oštećena.

Na pruzi Nova Kapela-Batrina — Pleternica 7. II. između ž.p. Ratkovića i Pleternica putnički je vlak naišao na razorenu želj. prugu. Stroj prevrnut a 5 kola izkliznulo. Žrtava nema.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativ, odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

BR. 136

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 9
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV SNAGA NOV
I POJ KOD KAMENSKOG, ZDENACA, OTOČCA I KNINA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 40/44

(po podacima primljenim 9. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Krapinskih Toplica:

Jača part. skupina nalazi se navodno u s. Vižovlju (5 km j.i. Klanjca).

Podr. Banove Jaruge:

Kod Jamarice (5 km i.j.i. Banove Jaruge) part. su nakon kraće borbe protjerani. 5 sumnjivih osoba naklonjenih partizanima uhićeno, a jedna ubijena.

Podr. Pakraca:

U podhvat u pravcu Pakrac — Buč — Kamensko dostignuta je crta: Jakovci — Buč — M. Budići (16 km i.s.i. Pakraca).¹

Podr. Daruvara:

U toku borbe kod Vel. Zdenaca (12 km s.z. Daruvara) noću 6/7. II. u kojoj je sudjelovao dobro oboružani Moslavački i Bilogorski partizanski odred (oko 700 ljudi), partizani su sobom odveli 20 mrtvih (1 zapovjednik bojne, 2 zapovjednika sati i 4 zapovjednika voda), a oko 60 ranjenih previli su po raznim kućama. Punim pogodkom bacača u jedna kola ranjenika, broj mrtvih se još povećao.

Plien: 1 bacač i 1 konj sa opremom.²

Kod s. Badljevine (9 km j.j.z. Daruvara) ubijena su 2 partizana od naše zasjede.

Kod Markovca i Vukaske Glavice (5—6 km j.i. Daruvara) razbijena je manja part. skupina.

¹ Vidi dok. br. 26, 44 i 127.

² Vidi dok. br. 21, 33, 123 i 130.

Selo Bijelu (7 km j.i. Daruvara) neprijatelj tvrdokorno brani.³

Podr. Požege:

Razviđanjem ustanovljena jača part. skupina u području zapadno od Požege, s. Stražeman kod s. Brestovca (6 km z. Požege). Vjerojatna namjera napadaja na Požegu. Protumjere su u toku.

Vlastita razviđačka djelatnost u području: Koprivna — Čečavac — Snjegović (18 km s.z. Požege) u toku je.

U toku je podhvat za uništenje jedne part. skupine u području: Zagrade — Bučje — Drenovac — Lovčić (13 i 14 km j.i., 15 km j.j.i. i 18 km j.i. Požege).

Podr. Petrinje:

Gradusa (17 km j.i. Petrinje) jako posjednuta od neprijatelja.⁴

Podr. Otočca:

Otočac je od 6. II. ponovo u našim rukama.⁵

Podr. D. Lapca:

Partizanski prepad na samovozni povoz 5 km j.i. D. Lapca odbijen je.

Podr. Knina:

Primjećena veća prikupljanja partizana sa vjerovatnom namjerom ometanja prometa na cesti: Knin — Drniš — Sinj.⁶ Prebjeglo je 17 part. Podhvati iztočno od ceste Pađene — Sučevići (10 i 27 km s.z. Knina) 2—6 II završeni su.⁷ Jače neprijateljske snage probile su se preko ceste Sučevići — Gračac. Gubitci partizana: 32 mrtva, 58 zarobljenih. Plien: 18 strojnica, 61

³ Odnosi se na jedinice Zapadne grupe NOP odreda Šestog korpusa (vidi dok. br. 51).

⁴ Odnosi se na snage Sedme NOU divizije (vidi dok. br. 24).

⁵ U Otočac su ušle snage 392 legionarske divizije i Devetnaeste ustaške bojne (vidi dok. br. 40).

⁶ Prema ovoj liniji orijentisane su snage Devete i Dvadesete divizije (vidi dok. br. 3, 9, 15, 29, 39, 41 i 104).

⁷ Vidi dok. br. 20, 32 i 123.

strojosamokres, dosta ručnog vatrenog oružja,
2 topa i 5 skladišta streljiva.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Zračnim razviđanjem utvrđene nastanbe partizana u Papuku i Psunju. Bombardirane su uspješno nastanbe kod Slat. Drenovca i Duzluka (17 km j. i 24 km j. i. Podr. Slatine).

Osobitosti:

Iz izjava prebjeglih partizana doznaje se da je »Tito« navodno izdao zapovijed, da do konca veljače partizani moraju zauzeti Bjelovar. Napadaj bi imao izvršiti X (nazovi) »korpus« pojačan s jednom proleterskom brigadom iz Bosne.⁸ Prienos oružja engleskim zrakoplovima očekuje se.

Partizani su u Ivanskoj (15 km j. Bjelovara) iz mlina Hladiš opljačkali svo brašno.

8. II. predala se 2 part. sa oružjem, a uhićeno je 50 vojnih neposlušnika.

6. II. partizani su napali i zaplieni 1 njemački teretni samovoz kod s. Šćitarjeva (8 km s.i. Vel. Gorice).

Događaji na prugama:

Na pruzi Pleternica — Našice naknadno se saznaje da su 22. I. partizani napali posadu želj. postaje Čaglin. Zapaljeno 9 vagona (sa slamom i daskama). Izgorili svi spisi želj. postaje.⁹ Žrtava nema.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operat. odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

⁸ Ovi podaci su neistiniti. Deseti korpus (Zagrebački) nije imao zadatak da napadne Bjelovar (vidi dok. br. 22, 61 i 105).

⁹ O napadu na Čaglin i borbama oko njega vidi dok. br. 74.

BR. 136

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 10
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I PO HRVATSKE OKO VARAŽDINA, BUČJA, PA-
KRACA I GOSPIĆA I O RUŠENJU ŽELJEZNIČKIH PRUGA

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 41/44. g.

(po podatcima primljenim 10. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Varaždina:

Od 8. II. postrojbe P.T.S. u borbi su sa partizanima na području: Jalžabet — Martijanec — Svibovec (12. 5 i 16 km i.j.i. i 15 km j.i. Varaždina).¹ Posljedci još nisu javljeni.

Podr. Krap. Toplica:

Prikupljanje jače part. skupine 8 km z.j.z. Zaboka (7 km j.i. Krap. Toplica).²

Podr. Bjelovara:

Nazovi »33 part. divizija« nalazi se 27 km j. Bjelovara, negdje oko D. Garešnice i V. Prokopa (izjave prebjeglih) i vrši prisilno novčenje.³

Podr. Siska:

7. II. u borbi kozaka sa jačom part. skupinom kod s. Ljevi Dubravčak (18 km s. Siska) palo je 15 partizana. Plien: 1 strojica i 15 pušaka.

Podr. Sunje:

U toku je podhvat iztočno Sunje.⁴ Dosada javljeno 10 mrtvih part. Plien: 4 strojopuške.

¹ Odnosi se na operaciju »Dubrovnik 2« (vidi dok. br. 49, 57, 61, 122 i 129).

² Vjerovatno se odnosi na pokrete Zagorskog NOP odreda (vidi dok. br. 19).

³ O rasporedu Trideset treće divizije vidi dok. br. 33.

⁴ Oko Sunje djelovao je tada Banijski NOP odred (vidi dok. br. 16—3, k. 426 u Arhivu Vojnog historiskog instituta).

Podr. Banove Jaruge:

U borbi 7. II. kod Jamarice i Novog Grabovca (5 i 8 km j.i. Banove Jaruge) part. su imali 4 mrtva.⁵ Vlastiti gubitci: 1 ranjen.

Podr. Našica:

Prikupljanje jačih partizanskih snaga u području Orahovice i Krndije (19 km s.z. i 21 km i.s.i. Našica).

Podr. Podrav. Slatine:

Kod Golenića (5 km j.z. Podr. Slatine) ubijen 1 partizan.

Podr. Nove Gradiške:

XVII part. nazovi »brigada« odbačena je kod Sinlije (11 km s.i. Nove Gradiške) prema iztoku a kod s. Šnjegavić (14 km s.s.i. Nove Gradiške) prema sjeveru.⁶

Podr. Požege:

Neprijatelj prikuplja jače snage i povoz za prienos strijeljiva i ranjenika u širem području Požege. Očekuje se napadaj na Požegu. Na crti: Skenderovci — vis 246 — Zakorenje (18 km z. Požege) naišle su naše obhodnje na jak odpor neprijatelja u utvrđenim postavima.

Završen je podhvata u području: Zgrade — Bučje — Drenovac — Lovčić (13 i 14 km j.j.i. i 18 km j. i. Požege). 5 mrtvih (brojano) partizana, gubitci su vjerojatno veći. Partizani su odstupili u smjeru sjeveroiztoka.

Podr. Pakraca:

Prikupljanje jačih part. skupina u širem području Pakraca. Daleko premoćne part. snage prisilile su 8. II. naše podhvatne snage u području istočno Buča (16 km i.s.i. Pakraca) na uzmak pod borbom u smjeru Pakraca. Zapovjednik 8. gor. pukovnije pukovnik Šnur [Ivan] teško je ranjen.⁷

⁵ Odnosi se na jedinice Posavskog NOP odreda (vidi dok. br. 51).

⁶ Sedamnaesta NOU brigada bila je u to vrijeme oko Bučja (vidi dok. br. 26).

⁷ Vidi dok. br. 26, 44, 124 i 127.

Podr. Daruvara:

8. II. izbačeni su partizani (400—500) pod djelovanjem vlastitih bacača i topništva iz postava kod s. Bijele (7 km j.i. Daruvara) (nađena su 2 mrtva). Neprijatelj se povukao u istočnom smjeru. Plien: nešto streljiva i opreme (izv. br. 40).⁸

9. II. odbijen napadaj slabije skupine partizana na Daruvar.

Podr. Đakova:

XXV part. »brigada« prebacuje se od 7. II. iz Granica (9 km j. Našica) prema Đakovu.⁹

Podr. Gospića:

U borbi 8 km s.i. Gospića 8. II. part. su na mjestu borbe ostavili 10 mrtvih.¹⁰ Vlastiti gubitci: 2 ranjena. 8. II. jača skupina part. napala je naše uporište Bilaj (7 km j.i. Gospića).¹¹ Borba je u toku. Posljedak još nije javljen.

Podr. Senja:

Istočno Plaškog (38 km s.i. Senja) protjerana je 1 skupina part.

Podr. Knina:

Prikupljanje jače part. skupine u smjeru Knina i želj pruge Knin — Gračac (40 km s.z. Knina).¹²

Općenito:

1) Zarobljeno u području: Siska, Banove Jaruge, Virovitice, Podr. Slatine, Požege i Rogatice ukupno 37 partizana.

2) Uhićeno pri pretresu sela 5 km j.z., 12 km i. i 30 km j.i. Zagreba ukupno 108 sumnjivih osoba (1 komesar).

3) Predalo se sa oružjem u području Križevaca 11 partizana.

⁸ Vidi dok. br. 51 i 124.

⁹ Odnosi se na pokrete Brodske NO brigade Dvanaeste divizije (vidi dok. br. 37).

¹⁰¹¹ Vidi dok. br. 74.

¹² Odnosi se na dijelove Devetnaeste divizije i dijelove Sjevernodalmatinske grupe NOP odreda (vidi dok. br. 31 i 34).

4) Javilo se u području Varaždina 73 vojna neposlušnika.

DOGODAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi Zagreb — Sisak noću 9/10. II. odstranjena 1 mina između ž.p. Vel. Gorica i Turo-polje.

Na pruzi Dugo Selo — Banova Jaruga noću 9/10. II. između ž.p. Ludina i Novoselec-Križ mina oštetila prugu. Iste noći napadnuta je želj. postaja Ludina.¹³ Napadaj je odbijen.

Na pruzi Sunja — Bos. Novi 9. II. između ž.p. Dobrljin i Bos. Novi vlak naišao na minu. Stroj i 7 kola izkliznulo.

Pruga Bos. Novi — Prijedor — Bihać: promet u prekidu.¹⁴

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

¹³ Vidi dok. br. 33.

¹⁴ Rušenje pruge izveo je Drugi diverzantski bataljon (vidi dok. br. 88).

BR. 136

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 11
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ OKO BJELOVARA, BUCJA, NAŠICA I PLAŠKOG,
I O RUŠENJU ŽELJEZNIČKIH PRUGA ZAGREB — BROD
I ZAGREB — KARLOVAC

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 42/44

(po podacima primljenim 11. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Siska:

8. II. protjerane su 2 part. skupine, koje su pokušale rušiti želj. prugu 2 km z. Ivanić Grada.

Podr. Bjelovara:

Naše snage razviđaju sjeverno Bjelovara te je ustanovljen pridolazak novih part. snaga u širem području Bjelovara.

Podr. Pakraca:

U podhvalu od Pakraca prema Bučkom Kamenskom, poslije uspješnog prodora do Buča (16 km s.i. Pakraca), 8 gor. puk. dok se borila sa jačim neprijateljskim snagama na crti: Ograde — k. 472 — V. Budući (16 i 17 km s.i. Pakraca) napadnuta je 8. II iznenada premoćnim neprijateljskim snagama u leđa i oba boka (oko 3.000 partizana — XVI, XVII i XXI brigada i Daruvarski odred), ali je u junačkoj borbi, u kojoj je teže ranjen i zapovjednik pukovnije pukovnik Ivo Šnur, razbila neprijateljski obruč i u redu se povukla u Pakrac, odbacivši prethodno partizane prema Bučkom Kamenskom (22 km i. Pakraca).¹

Gubitci:

— partizana: 157 mrtvih (brojano — vjerojatno još znatno veći).

Plien: 1 strojnica, 1 strojopuška, 11 pušaka.

Vlastiti: 11 poginulo, ranjeno: 4 častnika (pukovnik Ivo Šnur teže), 2 dočastnika i 22 mom-

^{1 12} Vidi dok. br. 26, 44, 125 i 127.

ka. Nestalo 5 momaka. Pogodcima neprijateljskih bacača uništeno: 1 strojosamokres, 1 strojopuška, 20 pušaka, 1 kola, 5 kareta, 8 gorskih kuhinja i ubijeno 38 konja.

7. II. kod Brezine (12 km z. Pakraca) u iznenadnom prepadu ubijeno 24 partizana i zaplijenjeno 2 strojopuške i 20 pušaka.²

Podr. Našica:

Razviđanjem je ustanovljena jača part. skupina 6 km j.j.i. Našica.³ Odpočeo je manji podhvata u području Londžice (10 km j. Našica).

Podr. Broda:

Između s. Svilaja i Sredanaca (22 km i.j.i. i 22 km i. Broda) part. su napali oruž. obhodnju. U borbi je poginula cela obhodnja (9 oružnika i 2 uhićena vojna neposlušnika). Gubitci part. nepoznati.

Podr. Ogulina:

U pothvatu prema Plaškom i Plavči (24 i 28 km j.i. Ogulina) 8. II razpršena je jedna part. skupina uz 6 mrtvih partizana i 3 vlastita ranjena.⁴

Podr. Senja:

U borbama 9 km s.z. i 8 km j.i. Brinja (19 km i. Senja) u toku 8. II part. su na mjestima borbe ostavili 44 mrtva.⁵

Podr. Knin — Benkovac:

Usljed naših protumjera part. su iz područja Knina 8. II prinuđeni na uzmak prema sjeveru i sjeveroiztoku.⁶

U toku 8. II. bio je slab dodir sa neprijateljem sjeverno Skradina (10 km s. Šibenika) i 10 km j.z. Benkovca.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Prienos ranjenika i tvoriva.

³ Odnosi se na snage Dvanaeste divizije (vidi dok. br. 37).

⁴ Borbe oko Plaškog vodila je Osma divizija (vidi dok. br. 69).

⁵ Vidi dok. br. 40 i 77.

⁶ Vidi dok. br. 20, 32, 123 i 124.

Djelat, nepr. zrakopl.:

8. II. od neprijateljskih zrakoplova pogođen 1 brod cisterna (mornarice) kod o. Čiova (11 km z. Splita); kod Splita zapaljen 1 teretni brod, a 2 km s.z. Preka (na o. Ugljanu — 7 km j.z Zadra) potopljen je 1 čamac i 1 zapaljen.⁷

Obćenito:

Posljedci manjih podhvata u toku 10. II.

1) Zarobljeno u području: Brinja, Pakraca i Plaškog ukupno 25 part.

DOGOĐAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi Dugo Selo — Banova Jaruga 10. II između ž.p. Križ i Ludina eksplodirala mina i oštetila prugu.⁸

Na pruzi Zagreb — Karlovac 10. II između ž.p. Zdenčina i Horvati naletio oklopni vlak na minu.⁹ Štete nije bilo.

Noću 10/11. II partizani su izvršili napadaj na želj. stajalište Domagović. Pojednosti nepoznate.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.) ,

⁷ Vidi dok. br. 13/2, k. 2072 (depeše Štaba Mornarice Vrhovnom štabu NOV i POJ) u Arhivu Vojnog istoriskog instituta.

⁸ Rušenje pruge izveo je Treći diverzantski bataljon (vidi dok. br. 2—4, k. 121 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

⁹ Vidi dok. br. 88.

BR. 136

IZVJEŠTAJ ČETVRTOG GORSKOG ZDRUGA OD 11 FEBRUARA 1944 GOD. O NAPADU NA SLOBODNU TERITORIJU SLAVONIJE PRAVCEM PAKRAC — BUČKO KAMENSKO¹

Prilog 3-

4. GORSKI ZDRUG
Ia br. 372

Daruvar 11. II. 1944. g.

Predmet: Izvješće o podhvatu
na Buč. Kamensko.

U duhu zapovjedi 42. lovačke divizije³ Ia br. 1540/tajno od 2. II. 1944., ovo zapovjedništvo poduzelo je 7. II. podhvat sa ciljem nasilnog bojnog razviđanja do Buč. Kamenskog, radi uništenja neprijatelja na smjeru Pakrac — Buč. Kamensko.⁴

1) Snage za podhvat:

8. gorska pukovnija pojačana je II. bojnom 4. gorske pukovnije, 1. bitnicom XII. topničkog sklopa i oklopnim vodom od 4 srednja bojna kola (Hotchkiss), sa zapovjedi da sa najmanje 3 bojne uz gornja pojačanja izvrši gornju zadaću.

Zapovjednik pukovnije poveo je u podhvat osim pridatih mu pojačanja svoju stožernu sat, I. bojnu 8. gor. puk. (bez 1 sati koju je ostavio u Pakracu) i II. bojnu 8. gorske pukovnije.

2) Tok podhvata:

7. II.:

Točno prema zapovjedi zdruga, pojačana pukovnija po mraku se je razvila na crti: Kraguj — Kusonje — Dereza (2 km. i., 3 km. s.i., 5 km. s.s.i. Pakraca), sa koje je u svanuće produžila prodiranje.

¹ Prepis originala, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Arhivu Vojnog istoriskog instituta pod reg. br. 2/1—29, k. 58.

² Prilog uz bojnu relaciju Prvog domobranskog zbora za februar 1944 godine.

³ Raniji naziv njemačka 187 rezervna divizija.

⁴⁸ Vidi dok. br. 20. 44, 125 i 126.

Slabe neprijateljske snage dale su uzastopne slabe od-pore, koji su savladani bez gubitaka, a imali su za cilj prikri-vanje evakuacije Buča.

Pukovnija je do 14.30 sati dostigla crtu: Jakovci — Buč — M. Budući — Brezovo Brdo, na kojoj je osigurano pre-noćila.

4. gorska obkopska sat, koja je 6. na 7. II. noćila u Badljevini, zatvorila je crtu Dereza — Sirač.

Predviđeno djelovanje III. (XI. ustaške) bojne 4. gorske pukovnije iz Daruvara na M. Javornik (k. 564 — 11 km. s.i. Daruvara) izostalo je, jer je ta bojna u toku noći 6. na 7. II. bila ciela upućena za razterećenje posade V. Zdenci, koju su napale jake snage Moslavačkog i Bilogorskog odreda u jačini od preko 600 ljudi sa teškim oružjem, koju zadaću je i izvršila, ali je u Daruvar mogla biti prikupljena tek oko 14.00 sati, kada je bilo kasno za njezino djelovanje prema gornjoj namjeri.⁵

8. II.

U 08.30 sati II./8. gor. pukovnije opazila je obuhvatna djelovanje sa II./8. gor. pukovnije južno od puta, I./8. gor. pukovnije obćim smjerom puta, a II./4. gor. pukovnije grebenom sjeverno od puta.

Odmah po izbijanju prednjih djelova na crtu Ograde — k. 348 — V. Budući (oko IV2 km. i. od Buča) naišlo se na jaku vatru svih oruđa (i srednjih bacača!). U borbi koja se je razvila, unatoč izvrstnog djelovanja bitnice, napredovanje zbog očigledne premoći protivnika nije bilo moguće. Bojna kola nisu se mogla kretati izvan puta zbog jako mokrog zemljišta (mokar snieg poslie dugih kiša), a dalje od k. 348 nisu mogli ići putem, jer je na tom mjestu porušen most.

U 08.30 sati II./8. gor. pukovnije opazila je obuhvatna prebacivanja jakih neprijateljskih snaga, koji su obilazeći na većem udaljenju obkoljavali razpored sa juga, a istodobno II./4. gor. pukovnije opazila je jednake pokrete jakih snaga u pokretu za obkoljavanje sa sjevera. Od zarobljenika u isto vrieme do-znalo se je da se pred frontom nalazi XXI. brigada, obkoljavanje sa juga vrši XVII. brigada (u toku noći prebačena iz Orljavca 16 km. s.z. Požege), sa sjevera XVI. brigada i djelovi Daruvar-skog odreda.⁶

Na tu situaciju zapovjednik pukovnije odlučio se je na povlačenje bojna na crtu: Veliko Brdo (k. 508, 2 km. j.z. Buča) — Brezovo Brdo (2 km. s.z. Buča), a zapovjednog mjesta bitnice i povoza u Španovicu (6 km. z. Buča).

⁵ O napadu na V. Zdence vidi dok. br. 21, 33, 123 i 130.

⁶ O sastavu naših snaga vidi dok. br. 44.

Pokazalo se međutim da je neprijatelj već tokom noći prebacio dio svojih snaga u pozadinu pukovnije, gdje je ponovo razorio puteve i prelaze preko potoka, a sam put minirao nagaznim minama.

Kada je povoz stigao do k. 252 (4 km. z. Buča) napadnut je od partizana, koji su zatvorili put, što je kod povoza, koji nije imao borbenu zaštitu izazvalo kratkotrajnu pometnju. Istodobno XVII. brigada, koja je prije II./8. gor. pukovnije dostigla Veliko Brdo (k. 508), odpočela je potiskivati tu bojnu prema k. 252. Ulaganjem stožerne sate, djela II./4. gor. pukovnije i pancera, a zatim i djela I. i II./8. gor. pukovnije, te požrtvovanim djelovanjem bitnice u najjačoj vatri svih pješačkih oružja, neprijatelj koji je bio zatvorio put ka Pakracu savladan je za najkraće vrijeme uz krvave gubitke. Na tom mjestu izbrojeno je najveći broj poginulih partizana i zadobijen skoro cijeli plien. Po iskazu očevidaca za taj povoljni obrt situacije ima se u prvom redu zahvaliti odlučnom djelovanju II./4. gor. pukovnije (na tri fronta), oklopnog voda i bitnice.

Dalje povlačenje vršeno je uredno, pod neprekidnom borbom. Osobito su djelovi u oblasti puta trpili jaku vatru svih oružja sa fronta od Buča i sa južnog boka. Sjeverni bok čvrsto držan od II./4. gor. pukovnije bio je siguran.

Neprijatelju, koji je bjesomučno nadirao, nanieti su osobito teški gubitci, tako da je u visini Španovice zaustavljen. Ti gubitci neprijatelja, koji su veoma visoki, nisu prebrojani, te pri zaključku o gubiticima nisu uzeti u obzir.

U tom vremenu, oko 13.00 sati, ranjen je u samom selu Spanovica zapovjednik pukovnije pukovnik Šnur,⁷ koji je prije svojeg evakuiranja izdao zapovijed za povlačenje ciele pukovnije u Pakrac.

Povlačenje je izvršeno bez neprijateljskog pritiska, uznemiravano vatrom jedino sa uzvisina južno od puta, do visine sela Brusnik (4V> km. i. od Pakraca), gdje su konačno zaustavljeni i odbačeni i ti djelovi neprijatelja, koji su pukovnicu uznemirivali i obuhvatili sa južne strane.

Tokom borbe pogođen je veći broj kola iz povoza granatama srednjeg bacača, a 1 kola naišla su na nagaznu minu, koja slučajno nije bila otkrivena na putu. Veći broj mina je demonstriran.

U 18.30 svi djelovi prikupljeni su u Pakracu.

Po izjavi jednog domobrana, koji se je ranjen sakrio u blizini Buča i 9. II. sam došao u Pakrac sa oružjem, partizani su još iste večeri kroz Buč prolazili u smjeru Buč. Kamensko,

⁷ Ivan

i već u jutro Buč i put do Pakraca bili su čisti od partizana, tako da je nesmetano mogao doći.

O ovoj borbi zdrug je doznao tek 8. II. u 20.30 sati, jer je održavanje izravnog krugovalnog spoja zbog slabog dometa pri lošim vremenskim prilikama kod raspoloživih krugovalnih postaja u podhvalu bilo nemoguće, a izvješća poslata u Pakrac nisu mogla biti predata ovamo, jer je krugovalna postaja (5 W) u Pakracu bila u kvaru od 11.00 do 19.30 sati.

Prema ranijem planu III./4. gorske pukovnije djelovala je ovog dana iz Daruvara u j. i. smjeru* te je imala borbu sa skupinom partizana ocjenjenom na oko 400 ljudi, koju je protjerala iz Pakrana i Bijele. Vjerojatno je da i tome djelovanju, pokraj nesumnjivo veoma čvrstog držanja II./4. gor. pukovnije, imade se zahvaliti za manju ugroženost sjevernog krila pojačane 8. gor. pukovnije.

3) Vlastiti gubitci: 11 poginulo momaka, ranjeno 3 častnika (pješ. pukovnik Šnur Ivan, zapovjednik 8. gorske pukovnije; pješ. poručnik Vučević Aleksandar, zapovjednik 6. sati II. bojne 8. gorske pukovnije; topnički poručnik Šainović Franjo, podružni častnik 1. bitnice XII. topničkog sklopa), 2 dočastnika i 22 momka. Veoma lako je ozlijeđen (okrznut) pješ. bojnik Rajman Stjepan, zapovjednik I. bojne 8. gor. pukovnije. Osim toga iz III. (XI. ustaške) bojne 4. gorske pukovnije, koja je i ako ne izravno povezana surađivala na istom zadatku, ranjen je 1 momak.

Nestalo: 5 momaka.

Izgubljeno oružje i oprema: 1 strojopuška, 1 strojosa-mokres, 19 pušaka, 4 samokresa, 1 kola, 5 kareta, 8 samara, 8 gorskih kuhinja i 3 para hamova. Ubijeno 38 konja i 2 mazge.

4) Neprijateljski gubitci: kod pojačane 8. gorske pukovnije izbrojeno je 157 poginulih partizana i 4 su zarobljena.⁸

Treba imati u vidu da su ti prebrojeni u glavnom iz skupine koja je zatvarala pravac od Pakraca, i koje se je moglo prebrojiti, jer su bili na pravcu pokreta pukovnije. Međutim, daleko veće gubitke trpio je neprijatelj, koji je u početku bjesomučno prodirao iza pukovnije, tučen vatrom celog pješačkog oružja, pancerima i topovima. Blago uzevši, ti se gubitci moraju računati kao najmanje 3—4 puta veći od onih prebrojanih.

Kod III./4. gorske pukovnije nađena su 2' poginula partizana, a po izkazu mještana veći broj mrtvih i ranjenih je odvučen.

Plien: 1 strojica sa cilim priborom, 1 strojopuška, 11 pušaka, 1 konj i nekoliko nagaznih mina protiv pancera, en-

glezskog obrazca, oko 10.000 puščanih naboja i nekoliko granata za talijanski mali bacač.

5) Obći zaključak:

Ukupna jačina pojačane 8. gor. pukovnije bila je oko 1100 ljudi, sa 12 strojnica, 14 malih bacača (4,6), 4 gorska topa i 3 pancera (1 je zbog kvara još 7. II. vraćen u Pakrac i nije bio u ovoj borbi).

Ukupna jačina neprijatelja preko 3000 ljudi, sa velikim brojem strojnica, malih i velikih bacača (4,6 i 8,1 cm).

Borba je vođena pod najtežim vremenskim okolnostima (snježna mećava sa vjetrom i jakom hladnoćom) i nezgodnim zemljišnim uvjetima, jer je jedina komunikacija u dolini i izložena okolnjem na daleko nadvišavajućem zemljištu. Velike strmine, a ujedno vrlo razkvašeno zemljište u dolini, ograničavali su upotrebu bojnih kola gotovo izključivo samo na put, te nije bilo moguće izkoristiti u ponom obsegu prednost koju ona daju.

Ma da se mogu staviti izvjestni prigovori na zapovjedanje tokom ove borbe, promatrana u cjelini i obzirom na uvjete pod kojima je vođena, ona predstavlja veliki uzpjeh koji je protiv partizana izvojevan. Njihovo daleko povlačenje iza borbe, koje je posledica težih pretrpljenih gubitaka, najbolja je potvrda za to.

Držanje četa bilo je izvrstno. Nešto slabije bilo je jedino držanje II. bojne 8. gor. pukovnije, što se može podpuno razumjeti, jer je ta bojna nedavno popunjena u glavnom novacima kojima je to bila prva borba, a uz to je slabije naoružana i njome je zapovjedao jedan mladi nadporučnik uz veoma mali broj častnika u satima.

Osobito su se iztakle i najviše dopriniele uzpjehu:

— oklopni vod pod zapovjedništvom zastavnika Obelića Mate.

— I. bitnica XII. topničkog sklopa pod zapovjedništvom satnika KJasiček Lovra. U toj bitnici posebno se je iztakao poručnik Štinović Franjo, koji je i nakon što je ranjen i dalje zapovjedao svojim vodom topova, te osobno strojnicom odbijao napade partizana na njegov vod topova. Njega sam temeljom postojeće ovlasti u ime Poglavnika u bolnici odlikovao Malom srebrnom kolajnom Poglavnika Ante Pavelića za hrabrost.

— II. bojna 4. gorske pukovnije pod zapovjedništvom satnika Tolja Feliksa.

ZAPOVIJEDNIK PUKOVNIK
(Grlić)
Grlić

BR. 128

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 12
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ KOD LUDBREGA, VIROVITICE, OTOČCA I O
POTAPANJU BRODOVA DUŽ JADRANSKE OBALE**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 43/44

(po podacima primljenim 12. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Varaždina:

9. II. slomljeni su od postrojbi P.T.S-a jaki neprijateljski odpori i zauzeta su mjesta: Ludbreg, Vel. Poganac i Duga Rijeka (8 km j. j. z. i 11 km j. Ludbrega). Dalje nadiranje teče uspješno.¹ Pojediniosti još nisu javljene. Šire područje uz cestu Zagreb — Varaždin i Varaždin — Ludbreg očišćeno je od partizana.

Podr. Daruvara:

11.11. zauzeto je bez borbe s. Imsovci (13 km z. Daruvara), gdje je navodno bila prikupljena jača skupina partizana (800?) sa velikim povozom.² U toku je pretres okolice. Uzpostavljeno je naše uporište u s. Badljevinu (9 km s. s. z. Pakraca).

Podr. Virovitice:

Razviđanjem 11.11 ustanovljeno je da su sela Vukosavljevica i Turnašica (12 i 14 km s. z. Virovitice) i visovi istočno od sela posjednuti od neprijatelja. Na mjestu borbe nađeno je 6 mrtvih partizana, a još oko 60 mrtvih je ocienjeno, kao i velik broj ranjenih, 4 zarobljena. Vlastiti gubitci: 1 mrtav i 1 ranjen.

Podr. Požege:

9. II. naši razviđački diełovi nisu uspjeli prodrijeti u područje 16 km s. z. i 20 km z. Požege

¹ Odnosi se na operaciju »Dubrovnik 2« (vidi dok. br. 49, 57, 61, 122 i 129).

² Odnosi se na jedinice Daruvarskog NOP odreda (vidi dok. br. 51).

uslied jačeg odpora neprijatelja u izgrađenim postavima.

Podr. Broda:

Poduzetim protumjerama spriječeno je prebacivanje partizana (XII brigade) sa južne na sjevernu obalu r. Save, istočno od Kobaša (22 km j.z. Broda).³ Partizani, pretrpivši velike gubitke u ljudstvu, povukli su se na južnu obalu r. Save. Nađeno je 6 mrtvih, ostali su odvučeni. Vlastiti gubitci: 3 mrtva.

Ptadr. Gospić—Otočac:

Ustaške postrojbe izvršile su uzpješan podhvat iz Otočca preko Lešća (11 km j. i. Otočca) do Gospića i natrag. Tom prilikom su vratili stotine građana i seljaka, koje su part. svojedobno iztjerali iz Otočca.

Selo Bilaj (5 km j. i. Gospića) napala je 8. II. jača skupina partizana (6—8 bojni II i III »Ličke brigade« i »Gospićki samostalni bataljon«). Odbijeni partizani povukli su se prema Širokoj Kuli i Divoselu (10 km s. i. i 7 km j. Gospića), gdje su 9. II vođene borbe. Neprijateljski gubitci: 35 mrtvih, 1 zarobljen. Plien: 2 puške. Vlastiti gubitci: 2 mrtva, 7 ranjenih (1 častnik).⁴

Podr. Livna:

Vlastiti razviđački dielovi naišli su 9. II na slabijeg neprijatelja 15 km s. z. Livna.

Podr. Jadranske obale:

10. II. — 2 engleska brza borbena čamca napala su i potopila manji parobrod »Solin«, koji je prenosio hranu i još jedan drugi na putu u Split. Jedan mornar je poginuo.

Kod Dugog Otoka potopljen je 9. II. jedan neprijateljski motorni jedrenjak. Posada je zarobljena.

2 neprijateljska motorna jedrenjaka pristala su 9. II na o. Šćedro (južno od Hvara).

³ Dvanaesta brigada u to vrijeme operisala je južno od Save — na Motajici u sastavu Jedanaeste divizije (vidi dok. br. 21—3, k. 473 A — dio o Dvanaestoj NO brigadi — u Arhivu Vojnog istoriskog instituta.)

⁴ O borbama na komunikaciji Gospić—Otočac i oko Bilaja vidi dok. br. 74 i 125.

Naše plovne jedinice zaplienile su 2 neprijateljska motorna jedrenjaka između o. Korčule i o. Mljeta (9. II.).⁵

Djelat, vlast, zrakopl.:

Zrakoplovstvo je 9. II potopilo kod o. Ugljana parobrod »Gigliola« (700 tona) i oštetilo 1 čamac za iskrcavanje.⁶

Djelat, nepr. zrakoplovstva:

Neprijateljski zrakoplovi tukli su 8. II strojničkom vatrom Dubrovačku Rijeku — luku i o. Lokrum (4 km s. i. i 2 km j. Dubrovnika), bez učinka i žrtava.

Obćenito:

Posjedci manjeg podhvata u toku 11. II:

1) U području Orehovice (5 km s. Sušaka) ubijeno 2 i zarobljeno 5 partizana.

2) U području Brinja (19 km s. i. Senja) uništena su 9. II — 2 topa (jedan — 7.5 cm i jedan 10 cm).

3) Prijavilo se od vojnih neposlušnika u području: Daruvara, Gospića, Križevaca i Varaždina ukupno 130.

4) Prebjeglo i prijavilo se u području Našica 20 partizana.

5) Uhićeno u području Vukovara 63 sumnjive osobe.

6) Predalo se u području Gospića 5 partizana.

Dogodaji na prugama:

Na želj. pruzi Zagreb — Sisak 11. II između ž. p. Vel. Gorice i Turopolja pruga je bila u prekidu. 12. II promet uzpostavljen.

Na pruzi Kostajnica — Bos. Novi 10. II naletio vlak na minu između ž. p. Dobrljin i Bos. Novi. Pojediniosti nepoznate.⁷

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich
(M. P.)

⁵¹⁶ Dejstva naših i savezničkih snaga protiv neprijatelja na moru u to vrijeme detaljno su obrađena u tomu VIII, knj. 2.

⁷ Vidi dok. br. 88.

BR. 136

**IZVJEŠTAJ POTHVATNOG SDRUGA »DUBROVNIK« OD 12
FEBRUARA 1944 GOD. ZAPOVJEDNIŠTVU POGLAVNIKO-
VIH TJELESNIH SDRUGOVA — PTS O SMRTI BOJNIKA
KRUNE DEVČICA I O ISHODU OPERACIJE »DUBROV-
NIK 2«¹**

PODHVATNI SDRUG
»Dubrovnik«

Broj: 86/44.—

Brez. Hum, 12. veljače 1944.—

ZAPOVJEDNIČTVO P.T.S.

Ia

Z a g r e b

Dana 11.2.1944. javio je u 21.30 sati dopukovnik Gredelj iz Varaždina sljedeće:

»Ako još nije bio sprovod pok. bojnika Krune Devčića² nabaviti tri vienca sa sljedećim nadpisima:

1. »Svom ustaškom bratu i najhrabrijem borcu«
Zapovjedništvo PTS
2. »Svom Kruni, najboljem među najboljima«
Pukovnik A.³ Moškov
3. »Najboljem ustaškom borcu«
1. pukovnija PTS

Izvjješće o podhvat u »Dubrovnik 2«

»Podhvat »Dubrovnik 2« uzpio.⁴ Koprivnica i Ludbreg u našim rukama. Partizani uz krvave gubitke svuda razpršeni. Točnije izvješće sledi naknadno. Odmah nastojati uzpostaviti vezu Križevci — Koprivnica, jer saobraćaj preko Varaždina kamionima nemoguć radi srušenih mostova između Ludbrega i Rasinje, kao i radi pomanjkanja samovoza. Isto tako nemoguć promet prema Ludbregu radi snježnih nanosa. Pukovnik se nalazi u Ludbregu.«

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Arhivu Vojnog istoriskog instituta pod reg. br. 2/22—43, k. 114 a.

² Bojnik Devčić bio je komandant Prve bojne Prve pukovnije PTS, a poginuo je u borbi protiv jedinica Trideset druge NO divizije (vidi dok. br. 49).

³
⁴ Vidi o tome i dok. br. 49, 61, 122, 128 i 131.

Radi snježnih nanosa poslati što prije lance za samovoze koji se nalaze na terenu. Ako je moguće, tražiti od grada Zagreba snježnu ralicu (motornu) da pročisti cestu Zagreb — Brez. Hum — Varaždin.

ZA POGLAVNIKA I DOM SPREMNI!

Zapovjednik u z.
M P
bojnik (M.[atija] Perković)

BR. 130

IZVJEŠTAJ ČETVRTOG GORSKOG SDRUGA OD 12 FEBRUARA 1944 GOD. ZAPOVJEDNIŠTVU PRVOG ZBORNOG PODRUČJA O NAPADU JEDINICA NOVJ NA V. ZDENCE¹

4. GORSKI ZDRUG

Ia br. 388

Prilož. 2

Daruvar, 12.11.1944

Predmet: Izvješće o nepr. napadu
na V. Zdence 6. II. 1944.²

Na temelju izvješća podređenih i svestrane višestruke provjere preko sigurnih pouzdanika, dostavlja se sljedeće izvješće o partizanskom napadu na posadu ovog zdruga u V. Zdencima:

1) PRIPREME NEPRIJATELJA:

Napad je izvršen na poticaj dvojice domobrana 1. sati I. bojne 4. gorske pukovnije, koji su u noći 14./15. siečnja sa dvije strojopuške pobjegli k partizanima. Isti su uzpjeli uvjeriti partizansko vodstvo, da će ciela posada V. Zdenci prići k parti-

¹ Prepis originala, pisan na mašini, latinicom nalazi se u Arhivu Vojnog istoriskog instituta pod reg. br. 2/1—27, k. 58.

² Napad na V. Zdence izvela je Trideset treća divizija (vidi dok. br. 21, 33 i 124).

zanima u slučaju napada. Potrebno je samo zapriečiti dolazak pomoći iz Daruvara, Grubišnog Polja i Hercegovca.

Napad je vršio Moslavački partizanski odred, pojačan die-
lovima Bilogorskog partizanskog odreda, pojačani sa 2 P.O.
topa 3,7 cm i 2 bacača 8,1 cm.

Za glavnog zapovjednika pri napadu određen je bojni-
k Bradač Milan, koji je svojedobno iz 1. gorskog zdruga sa die-
lom svoje bojne bio pobjegao i prišao partizanima. U njegovom
stožeru bila su 2 Rusa, koja su govorila samo ruski (vjerovatno
ruski častnici za vezu), a kao tumač je služila 1 partizanka u
odori, sa oznakama političkog komesara.³

2) TOK BORBE:

6. II. oko 22,30, odmah iza prekida brzoglasnih spojeva V.
Zdenaca sa Daruvarom i Grubišnim Poljem, partizani su sa svih
strana otvorili vatru na postave za odbranu V. Zdenaca, koje
su opkolili. Istodobno pojedini partizani, koji su se bili blizu
dovukli (među kojima po izjavi momčadi posade V. Zdenci i
oba odbjegla domobrana), počeli su dovikivati našoj momčadi,
neka se preda, jer će i onako biti savladani, a partizani će ih
primiti kao drugove i t.sl.

Posada V. Zdenci, 1. sat I. bojne 4. gor. pukovnije, pod
zapovjedništvom u svima prilikama izvrsnog poručnika Videca
Mirka, odlučno je prihvatila borbu. Sve nasrtaje partizana, kod
kojih su u dva maha bili stigli neposredno do pred žičanu pre-
preku, odbila je, bez obzira na koncentričnu vatru dosta samo-
radnog oružja, 2 topa i 2 bacača (što obzirom na mali prostor
uporišta V. Zdenci predstavlja jaku vatrenu snagu). Odbranu
je veoma dobro podpomagao zapovjednik I. bojne 4. gorske
pukovnije, najprije samom vatrom iz 3 pješ. topa 6,5 cm, a za-
tim i upućivanjem u napad diela posade Grubišno Polje.

Čim se nakon prekida brzoglasnog spoja u Daruvaru čula
vatra kod V. Zdenaca, zapovjeđena je sprema za pokret III.
(XI. ustaške) bojne 4. gorske pukovnije (jedina pješačka snaga
u Daruvaru), a dielovi bojne, koji su bili na postavima, smje-
njeni su topnicima i ljudstvom iz neborbenih dielova. U 02,00
sati ta bojna upućena je za razterećenje V. Zdenaca. Istodobno
i 1. gorski zdrug i bez traženja ovog zdruga dielovima posade
Hercegovac djelovao je prema Zdencima, a upućeni su, prema
izvještaju zapovjedništva 1. gorskog zdruga i dielovi iz po-
sade Garešnica.

³ Bradač Milan nije bio komandant jedinica koje su napadale
V. Zdence, niti je u njihovom štabu bilo Rusa (vidi dok. br. 21 i 33).

Prije nego su bojne upućene iz Daruvara, stupio je u borbu neprijatelj, koji je osjetio da ova bojna, obilazeći njegov postav za spriječavanje prilaza pojačanja na samom putu, obuhvata njegovu zapriečnu skupinu, te je prekinuo napad. Dielovi 1. gorskog zdruga stupili su u borbu sa partizanima u šumi Zdenački Lug (Gaj), ali zdruk o tome nema detaljne podatke.

Do svanuća 7. II. cijeli prostor oko V. Zdenaca očišćen je od neprijatelja, koji se je uspio izvući iz dodira, koristeći se iznimno tamnom noći i nevremenom.

Tokom napada partizani su zapalili 4 kuće i nekoliko plastova siena. Ovo je napadnutoj posadi dobro došlo, jer je povećalo uzpjeh vatre njezinih oruđa.

3) VLASTITI GUBITCI:

- 2 ranjena momka,
- 3 ranjene građanske osobe.

4) NEPRIJATELJSKI GUBITCI:

- 43 mrtva, među kojima 1 zapovjednik bojne, 2 zapovjednika sati i 4 zapovjednika voda,
- oko 80 ranjenih, među kojima sigurno 1 zapovjednik sati.

Plien: 1 puška i 1 jahaći konj.

Opazka: Podatci o neprijateljskim pripremama, iznieti u toč. 1) potiču od pouzdanika, a provjereni su izkazima mještana, koji su Hrvati i vlasti odani, u pogledu prisustva dvojice Rusa u stožeru bojnika Bradača, koji je bio na želj. postaji V. Zdenci, i u pogledu prisustva dielova Moslavačkog i Bilogorskog odreda, a izjavama momčadi 1. sati I. bojne 4. gorske pukovnije, u pogledu prisustva spomenutih domobrana — bjegunaca.

Podatci o neprijateljskim gubitcima potječu od pouzdanika, koji su dali gornje podatke, pa obzirom na to da su djelimično provjereni izkazima mještana po selima oko uporišta V. Zdenci i da su ostali podatci podpuno provjereni, nalazim da se mogu smatrati podpuno točnim.

Prilikom napada partizani su j.i. od V. Zdenaca porušili dva mosta i jedan propust na putu, a između njih bili su izradili utvrđeni pješački položaj. Mostovi su popravljeni 8. II. do 12.00 sati.

ZAPOVJEDNIK, PUKOVNIK,
Grlić, v.r.

BR. 136

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 13
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ I O RUŠENJU ŽELJEZNIČKIH PRUGA ZAGREB
— SISAK, ZAGREB — NOVSKA — BROD

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 44/44.

(po podatcima primljenim 13. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Koprivnice:

Postrojbe P.T.S. i V ustaškog zdruga u podhvatu prema Koprivnici zauzele su 10. II jako branjena part. uporišta 9.5 km s. z. i 8 km z. Koprivnice.¹

Podr. Siska:

U Farkašiću (16 km z. Siska) nalazi se jača part. skupina (navodno 400?) u ukopanim postavima.

Podr. Sunje:

Odbijen napadaj partizana na Sunju (10. II).²

Podr. Našica:

U području Londžice (10 km j. z. Našica) part. su se povukli prema iztoku. Ubijen mjestni predstavnik part. organizacije iz Ceremošnjaka (6 km j. z. Našica), 2 partizana zarobljena.

Podr. Požege:

Jače prikupljanje partizana u području Čaglina (21 km i. Požege).

Podr. Broda:

Naše zasjede ubile su kod s. Lapovci (19 km s. i. Broda) 5 partizana, ranile 1 i zarobile 1 partizana. Plien: 3 puške i druge raznovrsne opreme.

Podr. Karlovca:

Južno od Ozlja naša zasjeda ubila je 1 političkog komesara, 1 part. ranila i zaplieniła 2 puške.

¹ Vidi dok. br. 49, 51 i 129.

² Oko Sunje je djelovao Banijski NOP odred (vidi dok. br. 93).

Podr. Senja:

U podhvatu od s. Alan (8.5 km s.s.i. Senja), u s.z. smjeru naišlo se na slabiji neprijateljski odpor.³

Odbijen je noćni napadaj part. 9/10.II. kod Josipdola (9 km j.i. Ogulina).⁴

Iz područja 10 km i. Brinja (19 km i. Senja) part. su se povukli u s.z. smjeru prema Drežnici (22 km s.i. Senja).

Podr. Sinja:

12. II. odbijen napadaj part. na Visošnicu (4 km z. Sinja).⁵ 1 častnik i 7 domobrana zarobljeni.

Podr. Bos. Grahova:

Područje 7 km s.i. Bos. Grahova posjednuto od neprijatelja.⁶

Podr. Jadranske obale:

Uništeno je 40 neprijateljskih jedrenjaka u zalivu 10 km j. z. Pirovca (20 km s.z. Šibenika) (10. II.).

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo prienos putnika.

Djelat..nepr.

zrakoplovstva:

Neprijateljski zrakoplovi napali su 10. II. (12.00 sati) teretni vlak kod kule Metković bez učinka.

Obćenito:

Posljedci manjih podhvata u toku 12. II.:

1) Dobrovoljno se prijavilo u području Daruvara, Varaždina i Oslja ukupno 34 vojna neposlušnika.

2) Zarobljeno u području Križevaca i Križa ukupno 10 partizana.

3) Ubijeno u području Križevaca 2 partizana.

DOGOĐAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi Zagreb — Sisak noću 12/13. II. između ž. p. Vel. Gorica i Turopolje eksplodirala mina.

³ Vidi dok. br. 77.

⁴ Napad su izveli dijelovi Osme divizije (vidi dok. br. 36 i 69).

⁵ Detaljnije o borbama na Visošnici i u selu Sutini vidi dok. br. 92.

⁶ Odnosi se na jedinice Devete divizije (vidi dok. br. 29 i 55).

Na istoj pruzi pronađena je i uklonjena 1 mina.⁷
Na pruzi Novska — Nova Kapela-Batrina
12. II. između ž. p. Novska i Rajić teretni vlak
naletio na minu. Stroj i 2 štitna kola izkliznula,
a 1 kola izgorila. Vlak napadnut pušćanom i
strojopušćanom vatrom. Źrtava nema.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

BR, 13*

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 14
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ KOD ZAGREBA, LUDBREGA, NOVE GRADIŠKE
I KNINA, I O DIVERZIJAMA NA ŹELJEZNIČKIM PRU-
GAMA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 45/44.

(po podacima primljenim 14. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Zagreba:

U borbama 36 km j. i. Zagreba part. su imali
68 mrtvih.¹

Podr. Varaždina:

Prema prvim izvješćima imali su part. u bor-
bama oko Ludbrega oko 450 mrtvih, oko 600
ranjenih i 30 zarobljenih. Plien: veće količine
raznovrsnog oružja i vojnog tvoriva. Vlastiti

⁷ Vidi dok. br. 88.

¹ Odnosi se na borbe jedinica Trideset četvrte divizije kod sela:
Suša, Ruča, Veleševac i Vrbovo (vidi dok. br. 101).

gubitci: 11 mrtvih, 20 ranjenih (izv. podh. za-
pov. Varaždin).²

Podr. Virovitice:

Razviđanjem u toku 11.11. ustanovljena je jedna part. skupina jaka 200—300 ljudi u području 12 km s. z. Virovitice.

Podr. Nove Kapele-Batrine:

Partizani jakosti oko 3 nazovi »brigade« (?) zaposjeli su 12. II mjesta između Nove Kapele-Batrine i Starog Petrovog Sela (11 km z.s.z. Kapele-Batrine). Tom prilikom su razorili želj. prugu na 2 mjesta i napali Staro Petrovo Selo i Novu Kapelu-Batrinu.³ Upućenim pojačanjima iz Nove Gradiške i uz pomoć oklopnog vlaka partizani su odbačeni uz 5 mrtvih nađenih i još 20 ocijenjeno, 20 ranjenih, 6 zarobljenih i 2 prebjegla. Plien: 3 puške, 1 strojosamokres, dojavno tvorivo i 2 konja. Vlastiti gubitci: 3 mrtva i 7 ranjenih.

Podr. Knina:

Iznenadnim prodorom slomljen je jači nepr. odpor i zauzet je 11.11 Zaselak (19 km s. s. i. Knina). Daljim napredovanjem dostignuto je područje 20 km s. s. i. Knina.⁴

Podr. Sinja:

Visovi 5 km z. Sinja posjednuti su od neprijatelja.

Podr. Livna:

Od 11. II. u toku je poduhvat preko Šujice (14 km i. s. i. Livna) prema Kupresu.⁵ Dosadnji nepr. gubitci: 32 mrtva, 25 zarobljenih. Plien: 8 lakih strojnica, 1 teški bacač, više pušaka.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Usljed lošeg vremena nije moglo raditi.

² Riječ je o pothvatu »Dubrovnik 2« (vfdi dok. br. 49, 61, 122, 129 i 131).

³ Napad na ova mjesta i željezničku prugu izvela je Dvadeset osma udarna divizija (vidi dok. br. 43).

^{4,5} Odnosi se na dejstvo njemačke Prve brdske divizije (vidi dok. br. 148).

Obćenito:

Posjedci manjih djelatnosti u toku 13. II:

1) Dobrovoljno se prijavilo u području Varaždina i Križevaca 13 vojnih neposlušnika.

2) Uhićeno je u području Vukovara, Križevaca 75 sumnjivih osoba (u Križevcima vlasnik rudnika i 1 činovnik).

3) Zarobljeno je u podr. Koprivnice, Broda, Brčkog, Nove Kapele-Batrine 44 partizana.

DOGOĐAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi Brod — Vinkovci kod želj. postaje Andrijevcima (25 km i. s. i. Broda) naletio je mješoviti vlak na fmi-nu. Stroj i 2 kola izkliznula.⁶ Istodobni napadaj na vlak odbijen je. Neprijateljski gubitci: 10 mrtvih i 1 zarobljen. Vlastiti gubitci: 5 ranjenih (voj. osoba) i 5 građana. Na pruzi Dugo Selo — Križevci noću 12/13. II između ž. p. Prikraj i Vrbovec miniran je želj. most.⁷

Na pruzi Zagreb — Karlovac 13. II pruga je u prekidu između ž. p. Horvati i Zdenčina.⁸ Pruga Sunja — Bos. Novi od 12. II u prekidu.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativ, odjela
glavnostožerni ppukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

⁶ Vidi dok. br. 62.

⁷ Vidi tom V, knj. 25, dok. br. 130.

⁸ Vidi dok. br. 88.

BR. 122

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 15
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ OKO KOPRIVNICE, PLETERNICE, TUŽEVICA
I D. LAPCA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 46/44.

(po podacima primljenim 15. II. 1944 godine do 9 sati)

Podr. Koprivnice:

Postrojbe P.T.S i V djelatnog ustaškog sdruga zauzele su 12. II Koprivnicu.¹

Podr. Novske:

Manja skupina part. napala je 12. II želj. preselicu streljiva između Novske i Rajića (12 km j.i. Novske). Pojednosti još nisu javljene.

Podr. Požege:

Pod pritiskom naših podhvatnih snaga djelovi XVII i XXI part. »brigade« povukli su se 12. II sa područja Bili Brig, Srednji Lipovac i D. Lipovac (14 km j. j. z., 10 km j. j. z. i 12 km j. SI. Požege) prema području južno Pleternice. Vjerojatna namjera napadaj na želj. prugu. Poslie neuspjelog pokušaja napadaja na Staro Petrovo Selo (10 km z. s. z. Nove Kapele-Batrine) part. su 13. II napustili okolicu St. Petrovog Sela i povukli se prema iztoku (izvješće pučanstva).²

Podr. Broda:

Živi pokreti part. u području sjeverno Broda (XVIII i XXV nazovi part. brigada). Namjera za sada nepoznata.³

Podr. Otočca:

U borbi 12. II kod s. Tužević (25 km s. z. Otočca) palo je 12 i zarobljeno 19 partizana.⁴

¹ Vidi dok. br. 49, 129 i 132.

²¹³ Vidi dok. br. 43, 62 i 76.

⁴ Vidi dok. br 77.

Podr. Bihaća: Odbijeni su napadaji part. na D. Lapac (10 km j. z. Kulen-Vakufa) i u području 4 km i. Bihaća, uz 22 mrtva i 4 prebjegla partizana. Srednje jaka part. skupina odbačena je od s. Ripač (10 km j.i. Bihaća) u sjeveroistočnom smjeru, uz 17 mrtvih partizana. Plien: 30 pušaka, 1 protuoklopna puška. Jedno skladište streljiva uništeno je.

Djelat, vlast, zrakopl.:
Vršilo je bojne zadaće.

Obćenito: Posljedci manjih djelatnosti u toku 14. II:
1) U području Zlatara, Broda i Bjelovara ubijeno 15 partizana, 1 ranjen.
2) U području Ozlja i Bjelovara zarobljeno 12 partizana.
3) U području Kutine, Ozlja i Bjelovara uhićeno 38 voj. neposlušnika i 19 partizanskih suradnika.
4) Predalo se u području Kutine 2 partizana (1 sa i 1 bez oružja).
5) 12. II na r. Savi u području Sunje zaplijenjeno je:
1 splav, 2 ribarska čamca, a 2 čamca su uništena.

Događaji na prugama:
Na pruzi Brod — Striživojna-Vrpolje 13. II. između ž. p. Garčin i Andrijevcu naišao je teretni vlak na minu. Stroj i 3 kola izkliznula.⁵ Kvar popravljen.
Na pruzi Striživojna-Vrpolje — Osijek prekinut je promet između ž. p. Striživojna-Vrpolje i Đakovo zbog nedostatka osiguranja pruge.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich
(M. P.)

⁵ Miniranje pruge izveo je Prvi diverzantski bataljon uz sadejstvo jednog bataljona Osamnaeste NO brigade (vidi dok. br. 62 u ovoj knjizi i dok. br. 2—4, k. 121 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

BR. 134

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 16
FEBRUARA 1944 GOD. O ZAUZEĆU KOPRIVNICE I O BOR-
BAMA KOD DARUVARA I NA PLEŠIVICI**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 47/44

(po podacima primljenim 16. II 1944 godine do 9 sati)

Podr. Bjelovara:

U borbi kod s. Stanici (8 km s. Bjelovara) palo je 5 i zarobljeno 16 partizana sa oružjem. Vlastiti gubitci: 1 mrtav, 2 ranjena.¹

Podr. Koprivnice:

Prema izvješću V ust. stajaćeg sdruga Koprivnica je zauzeta 9. II (u 2200 sati) nakon slomljenog neprijateljskog otpora. Tokom podhvata V ustaškog sdruga od Križevaca do Koprivnice palo je u borbama 167, ranjeno 9, zarobljeno 16 partizana. Plien: 72 puške, 1 strojopuška, 1 strojnica i preko 10.000 puščanog streljiva. Vlastiti gubitci: 2 mrtva, 16 ranjenih i 2 nestala (vidi izv. br. 46/44).²

Podr. Daruvara:

U borbi 12 km s. z. Daruvara 13. II partizani su na boj. polju ostavili 43 mrtva.

Podr. Novske:

Napadaj na vlak 14. II (izv. br. 46) (preselica streljiva) 1 km z. Rajića odbijen je od vlakopratnje i uz pomoć upućenih pojačanja iz Rajića i Novske.³ Vlastiti gubitci: 1 ranjen. Neprijateljski gubitci nepoznati.

Podr. Županje:

Gundinci (18 km s. z. Županje) posjednuti od partizana koji prisilno odvođe muškarce u šumu (izv. gl. rav. za jav. red i sig.).

¹ Vidi tom V, knj. 25, dok. br. 3.

² Vidi dok. br. 49, 57, 129 i 133.

³ Napad na transportni voz izveo je Posavski NOP odred uz pomoć snaga Prvog diverzantskog bataljona (vidi dok. br. 133 u ovoj knjizi i dok. br. 2—4, k. 121 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

Podr. Jastrebarskog:

U Plešivici (6 km s. Jastrebarskog) ubijeno je 14. II u borbi 14, a zarobljeno 5 partizana.⁴
Plien: 1 strojnica i 4 puške.

Podr. Gračaca:

Južno od ceste Gračac — Sučevići (16 km i. j. i. Gračaca) djeluje jača par't. skupina.⁵

Podr. Jadranske obale:

Iz blizine zapadne obale o. Hvara tukla su 13. II 2 engleska razarača Vela Luku i Blato na o. Korčuli (18 i 15 km z. od mjesta Korčule). Razarači su se udaljili u jugozapadnom smjeru.

Djelat. vlast, zrakopl.:

Bacanje promičbenih letaka na području Jastrebarskog i Zagorja.

Obćenito:

Posljedci manjih djelatnosti u toku 15. II:

- 1) U području Travnika, Zagreba i Ozlja ubijeno ukupno 8 partizana.
- 2) U području Travnika, Zagreba i Bjelovara zarobljeno ukupno 115 partizana (16 sa oružjem).
- 3) U području Koprivnice, Daruvara, Varaždina i Karlovca dobrovoljno se prijavilo ukupno 87 vojnih neposlušnika.

Vrijeme:

Snieg i oblačno.

DOGOĐAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi Dugo Selo — Banova Jaruga 14. II između ž. p. Prečec i Ivanić Grad napadnuti teretni vlak vratio se u Prečec. Žrtava nije bilo. 15. II kod ž. p. Moslavina-Popovača sudar 2 vlaka. Više kola izkliznulo. Pruga u prekidu.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operat. odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)

(M. P.) **Helbich**

⁴ Vidi dok. br. 66.

⁵ Odnosi se na snage Sjevernodalmatinske grupe NOP odreda koje su se nalazile u to vrijeme na Bukovici i u Ravnim Kotarima (vidi dok. br. 34 i 60).

BR. 136

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 17
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ KOD BRODA, PLETERNICE, PODGORACA I
OTOČCA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 48/44.

17. II. 1944 godine 0900 sati

I OBCI PREGLED:

Pojačana djelatnost partizana sjeverno od želj. pruge Nova Gradiška — Brod sa namjerom temeljitog rušenja pruge u glavnom je osujećena.¹

II POJEDINOSTI:

Podr. Požege:

Kod s. Dragovci i D. Lipovca (5 km s.z. i 3 km β. Nove Kapele-Batrine) prikupljena je jača partizanska skupina, 7 partizana ubijeno je od naših razviđačkih dielova.²

15. II. protjerana je part. skupina iztočno od Stupnika (12 km i. j. i. Nove Kapele-Batrine). Uz pomoć oklopnih kola izvučena je i povučena u Pleternicu jedna obkoljena njemačka sat kod Sulkovca (4 km j.z. Pleternice). Vlastiti gubitci: 7 mrtvih, 4 ranjena. Neprijateljski gubitci ne utvrđeni, ali se predmieva da su veliki.

Podr. Našica:

Kod Podgorača (10 km j.i. Našica) razbijena je 15. II jedna part. skupina uz 14 nađenih mrtvih, dok su po izkazima pučanstva part. imali 35 mrtvih.³ Vlastiti gubitci: 2 mrtva i 3 ranjena.

Podr. Broda:

Kod Klokočevika (12 km s.i. Broda) protjerani partizani ostavili su 2 mrtva (1 komesar). Partizani uzmiču u iztočnom smjeru. Dielovi XII

¹² Vidi dok. br. 43[^] 76 i 90.

³ Odnosi se na jedinice Osječkog NOP odreda (vidi dok. br. 71).

part. »brigade« upali su 15. II iz Bos. Kobaša (24 km j.z. Broda) u SI. Kobaš (23 km j.z. Broda).

Podr. Sunja — Bos. Gradiška:

U podhvatu čija je svrha zapljena plovnih sredstava, koja omogućuju prebacivanje partizana preko r. Save, zaplijenjeno je do sada: 52 čamca, 8 ribarskih čamaca, 1 teglenjak, 1 skela i 1 splav.

Podr. Otočca:

U sukobu sa neprijateljem 8 km z. Otočca ubijeno je 8 i zarobljeno 10 partizana.⁴

Podr. Jadranske obale:

Živahna neprijateljska zrakoplovna djelatnost na zapadnoj obali o. Korčule. Protuzrakoplovno topništvo srušilo je 1 engleski zrakoplov. Djelatnost odmetničkih bandi sjeverno od Trogira.⁵

15 km i. Šibenika uništeno je jedno izkrcano neprijateljsko zapovjedništvo i opskrbeno uporište; 10 mrtvih i 2 zarobljena Engleza.

5 km j. Primoštena 2 neprijateljska brza čamca protjerana su strojničkom vatrom.

Djelat, vlast, zrakoplov.:

Zbog lošeg vremena nije radilo.

Djelat, nepr. zrakopl.:

U luci Rogoznica (25 km j.j.i. Šibenika) potopljen je od engleskih lovaca-bombardera 1 naš opskrbeni parobrod.

Osobitosti:

Prema izkazima prebjeglih partizana i pučanstva partizani oskudievaju u streljivu. Iz zaplijenjenih spisa razvidno je da je part. zapovjednicima izdata zapovied da svako nepotrebno trošenje streljiva imadu najstrožije kažnjavati.

⁴ Vidi dok. br. 86.

⁵ Odnosi se na dejstvo Osme dalmatinske NO brigade Dvadesete divizije (vidi dok. br. 12 i 25).

Obćenito:

U toku manjih djelatnosti 16. II u području Konjica, Kutine, Daruvara, Sinja i Gore (7 km j.z. Petrinje) palo je 6, ranjeno 8 partizana; predalo se je 2 partizana i prijavilo 2 vojna neposlušnika. Zaplijenjeno je 2 strojosamokresa, 2 samokresa. Vlastiti gubitci: 1 mrtav.

DOGODAJI NA PRUGAMA:

Za vrijeme dok su part. bande bile u Koprivnici uništile su blokove na želj. postaji i zapalile robno skladište, carinarnicu, ložionu, strojeve i vagone.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

BR. 148

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 18
FEBRUARA 1944 GOD. O NAPADU JEDINICA NOV I POJ
NA ŽELJEZNIČKU PRUGU BEOGRAD — ZAGREB I O BOR-
BAMA KOD OTOČCA, GLOBOČECA I KALNIKA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 49/44.
**OPERATIVNOG ODJELA GLAVNOSTOŽERNOG UREDA MIN.
ORUŽANIH SNAGA**

18. II 1944 godine 0900 sati.

I. OBCI PREGLED:

Pokreti partizanskih skupina u Dilj Gori, Psnju i Papuku odaju namjeru napadaja i rušenja glavne želj. pruge između Nove Gradiške i Vinikovaca.¹ Osobito jaka prikupljanja su u području sjeverno Broda. Protumjere su u toku. Prikupljanje partizana u širem području Otočca.²

II POJEDINOSTI:

Podr. Zagreba:

16. II u borbi kod s. Globočec (25 km s.s.i. Zagreba) palo je 20 partizana; jača part. skupina gradi utvrde sjeveroistočno Marije Bistrice u selima: Zitomir, Sušobreg i Globočec (7 i 6 km s.i. i 3 km i. Marije Bistrice).

Podr. Varaždina:

Završno izvješće o podhvat³ pukovnije P.T.S. u Kalnik pl. od 7 — 12. II.: borbe su vođene kod s. Apatovac, Vel. Poganca, Prkosa i Čukovca, neprijatelj je razbijen i najvećim dielom uništen.

¹ Napade na prugu vršile su jedinice Šestog korpusa NOVJ (vidi dok. br. 43, 54, 62, 63, 83 i 90).

² Odnosi se na snage Trinaeste i Trideset pete divizije (vidi dok. br. 23, 77, 79 i 86).

³ Riječ je o »pothvatu Dubrovnik 2« (vidi dok. br. 49, 129 i 134).

Gubitci partizana u ovim petodnevnim borbama: poginulo oko 350, ranjeno oko 650—700. Plien: 2 teretna samovoza, veća količina oružja i raznog tvoriva te konja. Vlastiti gubitci su neznatni: 14 poginulih i 20 ranjenih.

Podr. Popovače:

U borbi u području Mustafina Klada — Komparator — Ruškovića (7 km i., 5 i 9 j.i. Križa) zarobljeno je 6 partizana (3 sa puškama).

Podr. Kutine:

Kod s. Repušnice (4 km s.z. Kutine) napadnuta je i zarobljena naša obhodnja od 3 oružnika.

Podr. Čazme:

Prikupljanje jače part. skupine u području Čazme.⁴

Podr. Našica:

Srednja jaka part. skupina nalazi se u s. Gazije (12 km z. Našica), dok se druga povukla 15. II jednim dielom (300) u Lapovce, a dragim (200) u Trnavu (20 i 23 km s.i. Broda).

Podr. Nova Kapela-Batrina — Brod:

I tokom 17. II pokreti partizana sjeverno od želj. pruge Nova Kapela-Batrina — Brod — Andrijevići⁵ (22 km i. Broda). Neprijatelj je uznemiravan topničtvom. Neprijatelj se iz područja s obje strane želj. pruge Nova Kapela-Batrina — Pleternica" 15. II preko Lovčića i Odvoraca (17 km z.s.z. i 14 km s.z. Broda) prebacio u Slatinik (12 km s.s.z. Broda).

Podr. Jastrebarskog:

Kod Kraljevca (7 km i. Zdenčine) prepadom je zarobljeno 60 part. s jednim stožerom.

⁴ Odnosi se na snage Trideset treće divizije (vidi tom V, knj. 25, dok. br. 3).

⁵¹⁶ Na pomenutim komunikacijama dejstvovala je u to vrijeme Dvadeset osma udarna divizija (vidi dok. br. 90).

Podr. Otočca:

Oko Ramljana i Vrhovina (18 km j.i. i 13 km i.j.i. Otočca) prikupljanje jače part. skupine sa namjerom napadaja na Otočac.⁷

Podr. Senja:

Partizani se prikupljaju prema visovima sjeverno Brinja (20 km i. Senja).

Podr. Jadranske obale:

Područje 16.5 km s. Splita posjednuto od neprijatelja.

Pronađen 1 mrtav u engleskoj odori i s engleskom izkaznicom.

Kod Novog Grada (18 km z.s.z. Benkovca) potopljen je 15. II jedan neprijateljski motorni čamac, a oštećeno 7 ribarskih čamaca.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo prenos tvoriva, putnika i bacanje promičbenih letaka.

DOGOĐAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi SI. Brod — Striživojna-Vrpolje 16. II u 0730 sati između ž. p. Perkovci i Striživojna-Vrpolje mješoviti vlak naišao na minu, a zatim napadnut strojopuščanom vatrom. Izkliznulo 7 kola. Žrtve: 6 mrtvih i 6 teško ranjenih.⁸ Na pruzi Bjelovar — Garešnica — Grubišno Polje obustavljen promet zbog nedostatka osiguranja.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operat. odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

⁷ Napad na Otočac tada nije pripreman (vidi dok. br. 23 i 79).

⁸ Vidi dok. br. 90.

BR. 137

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 19
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ KOD BRODA, NAŠICA, NETRETICA I ZAD-
VARJA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 50/44.

**OPERATIVNOG ODJELA GLAVNOSTOŽERNOG UREDA MIN.
ORUŽANIH SNAGA**

19. II 1944 godine 0900 sati.

I OBĆI PREGLED:

Obće stanje bez većih promjena.

II POJEDINOSTI:

Podr. Šida:

Podr. Broda:

U borbi kod Krajačića (14 km s.z. Broda) 17. II palo je 20 partizana. Vlastiti gubitci: 1 mrtav i 3 ranjena (Niemci). U širem području Broda palo je u borbi još 9 partizana.

Sjeverno od želj. pruge u području zapadno od s. Sibinja (8 km z.s.z. Broda) posjele su jače part. skupine više sela.¹

Protumjere su u toku.

Podr. Našica:

U borbi potjernih odjela ustaških postrojbi 17. II u području Našica palo je 14 (među njima 1 kozak), zarobljen 1 i prebjegla 3 partizana.² Vlastitih gubitaka nije bilo.

Podr. Đakova:

U blizini Vrpolja (11 km j. Đakova) naišao je 16. II vlak na minu, a zatim napadnut od par-

¹ Oko Broda nalazile su se jedinice Dvadeset osme udarne divizije i vršile su diverziju na željezničkoj pruzi Beograd — Zagreb (vidi o tome dok. br. 90).

² Vidi dok. br. 90.

tizana.³ Napadaj je odbijen uz 1 palog i 8 zarobljenih partizana.

Piodr. Karlovca:

U borbi 17. II kod Hrastja i Netretića (12 km s.z. i 12 km z. Karlovca) palo je 3, ranjeno 3 i zarobljeno više partizana.⁴ Plien: 4 puške. Vlastiti gubitci: 2 ranjena.

U toku je podhvat kozačkih postrojbi prema s. Krašiću (18 km s. Karlovca) uz suradnju zrakoplovstva. Pojediniosti nedostaju.

Podr. Jadranske obale:

Odpočeo je podhvat na o. Pašmanu.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo je bojne zadaće.

Djelat, nepr. zrakopl.:

Neprijateljski zrakoplovi lovci-bombarderi potopili su 16. II u zalivu Kukljice (9 km j.i. Zadra — na o. Ugljanu) jedan brod od 80 tona sa živežnim namirnicama.

Osobitosti:

15. II jedna skupina partizana (oko 200 — 1/3 nenaoružana), koja je napustila part. redove navodno je u pokretu prema Osijeku, Kalniku, G. Rijeki (12 km s., 12.5 i 15 km s.z. Križevaca) svojim kućama (izvješće pouzdanika — neprovjereno).

Kod Zadvarja (16 km i. Omiša) partizani su napali putnički samovoz i ubili jednog njemačkog poručnika fregate.

DOGOĐAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi Zagreb — Sisak 18. II u 2050 sati između ž.p. Sv. Klara i Odra eksplodirale 4 mine. Pruga prekinuta, promet obustavljen. Popravak u toku.

³ Odnosi se na dijelove Dvanaeste divizije (vidi dok. br. 62 i 90).

⁴ Oko Netretića i Hrastja vodio je borbe Karlovački NOP odred (vidi tom V, knj. 25, dok. br. 16).

Na pruzi Nova Kapela-Batrina — SI. Brod
18. II u 0310 sati između ž.p. Oriovac i Lužani
eksploziralo 9 mina. Pruga oštećena na 9 mje-
sta.⁵

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operat. odjela
glavnostožerni nodpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

BR. 138

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 20
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I PO HRVATSKE OKO VARAŽDINA, ČAZME, DARU-
VARA, JASTREBARSKOG I ŠIBENIKA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 51/44
OPERATIVNOG ODJELA GLAVNOSTOŽERNOG UREDA MINORSA
20. II. 1944 godine 0900 sati

I OBCI PREGLED:

Stanje uglavnom bez većih promjena.
Snieg otežava djelatnost četa.

II POJEDINOSTI:

Podr. Varaždina:

U sukobu sa partizanima 19. II. kod s. Ladisla-
vec (2 km s. Zlatar) palo je 6, a ranjeno 4 par-
tizana.¹

⁵ Vidi dok. br. 114.

¹ Odnosi se na dijelove Zagorskog NOP odreda. Odred je imao tri
mrtva i tri ranjena (vidi tom V, knj. 25, dok. br. 3).

- Podr. Klanjca:* Prikupljena je jača part. skupina u s. Kumrovec (6 km s.z. Klanjca) sa vjerovatnom namjerom napadaja na Klanjec.
- Podr. Čazme:* Pri razviđanju 17. II prema Čazmi ubijeno je 26, zarobljen 1 i prebjeglo 6 partizana.
- Podr. Bjelovara:* Pri razviđanju 18. II smjerom: Narta — Štefanje — Daskatica — Vagovina (9.5, 13, 15 i 18 km j.i. Bjelovara) ubijeno je 25 i zarobljena 2 partizana. Vlastitih gubitaka nije bilo.²
- Podr. Daruvara:* Poduzetim podhvatom u području Daruvara dostignuta je 18. II pod slabim neprijateljskim odporom crta: Pakrani — Markovac (6 i 2 km j.i. Daruvara),³ dok je s. Bijela (7 km j.i. Daruvara) zauzeto tek pošto je slomljen žilav odpor partizana. Neprijatelj se pred mrak povukao prema iztoku. Nađena su 2 mrtva partizana. Po izjavi pučanstva gubitci partizana su znatno veći. Vlastiti gubitci: 2 ranjena. Plien: 2 puške. Podhvatne snage uslied velikih snježnih zameta vraćene su **po** zapoviedi u Daruvar i Badljevinu (8 km j. Daruvara).
- Podr. Požege:* Naknadno je javljeno da part. gubitci u borbi 16. II južno Pleternice iznose 30 mrtvih (brojano).⁴
- Podr. Đakova:* Naknadno se saznaje da je pri napadaju na mješoviti vlak kod Vrpolja 16. II poginulo 11, 5 teško i 23 lakše ranjena putnika (izv. gl. rav. za jav. red i sig.).⁵

² U izviđanja su išle Prva sat Treće bojne Druge pješačke pukovnije i jedna četa Nijemaca (vidi dok. br. 2/1—8, k. 58 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

³ U tom pothvatu su učestvovala Četrta gorska pukovnja, ojačana jednom bitnicom Prvog topničkog sklopa iz Daruvara i Druga bojna Osme gorske pukovnije. Sa ovim neprijateljskim snagama vodio je borbe Daruvarski NOP odred (vidi dok. br. 90 ove knjige i dok. br. 14-2/1, k. 473 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).
^{4,5} Vidi dok. br. 137.

Podr. Šida:

U podhvat u području Šida zauzeti su Morović, Grk i Lipovac (13 km j., 19 km j.i. i 14 km j.z. Šida). 18. II palo je 50 part. (pronađeno). Po izjavi pučanstva gubitci neprijatelja su najmanje trostruki. Vlastiti gubitci: 9 mrtvih, 14 ranjenih (Niemci) (izv. br. 50). Podhvat se nastavlja u smjeru Šid — Ilok.⁶

Podr. Karlovca:

U borbi 17. II sa jakom part. skupinom zapadno Jastrebarskog palo 230 a zarobljeno 10 partizana. 75 sumnjivih građana je uhićeno. Plien u strojnicama, bacačima i puškama.⁷ Naknadno je ustanovljeno da vlastiti gubitci u borbi 17. II u okuci r. Kupe⁸ iznose: 4 mrtva (ustaše), 3 ranjena (1 ustaša i 2 domobrana) i 7 nestalih (ustaše — 1 častnik). Partizanski gubitci: 4 mrtva (brojano), 13 zarobljenih. Plien: 14 pušaka (izv. br. 50). Cieni se da su neprijateljski gubitci znatno veći.

Podr. Crikvenice:

Kod s. Grižani (4 km s.i. Crikvenice) naši oružnici ubili su 9 i zarobili 6 partizana. Vlastiti gubitci: 1 mrtav i 1 ranjen oružnik.

Podr. Jadranske obale:

Iznenadena partizani 5 km i. Grebaštice (14 km j.i. Šibenika) imali su 20 mrtvih.⁹ Podhvat čišćenja o. Pašmana i o. Ugljana okončan je, uz 3 mrtva part. Kod Lečevice (16 km s.z. Splita) slomljen je jači nepr. odpor. Prilikom napadaja neprijateljskih zrakoplova na Kukljicu (8 km j. Zadra — na o. Ugljanu) 16. II srušen 1 nepr. zrakoplov (izv. br. 50).¹⁰

Djelat. vlast. zrakopl.:

Usljed lošeg vremena nije radilo.

⁶ Vidi dok. br. 137.

^{7,8} Vidi dok. br. 85 i 137.

⁹ Oko Šibenika i Trogira dejstvovala je Osma NO brigada Dvadesete divizije (vidi tom V, knj. 25, dok. br. 39).

¹⁰ Vidi dok. br. 137.

Djelat, nepr. zrakopl.:

Pojačana djelatnost neprijateljskog zrakoplovstva u otočnom području i na cestama u primorju u području Šibenik — Split — Dubrovnik.

Obćenito:

Osim gore spomenutog u toku manjih djelatnosti 19. II u području Daruvara, Karlovca i Marije Bistrice, zarobljen 1 a predala se 2 partizana i zaplijenjeni spisi jednog part. stožera sa pisaćim strojem.

DOGOĐAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi Zagreb — Sv. Klara — Remetinec-Stupnik 19. II u 1030 sati između ž.p. Sv. Klare i Remetinec-Stupnik eksplodirala mina pri nailazku trokolice.

Na želj. pruzi Novska — Nova Kapela-Batrina 19. II u 0720 sati između ž.p. Staro Petrovo Selo i Nova Kapela-Batrina pruga minirana na 8 mjesta.¹¹ Popravak u toku.

Na pruzi Virovitica — Našice saznaje se naknadno da je 11. II u 1000 sati kod želj. postaje Bukovica oklopni vlak naletio na minu. Izkliznula su 3 kola.¹² Žrtava nema.

Pruga Nova Kapela-Batrina — Pleternica od 14. II u prekidu.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operat. odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

¹¹ Vidi dok. br. 114.

¹² Vidi dok. br. 73.

BR. 139

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 21
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ KOD ZABOKA, DARUVARA, PETRINJE I RO-
GOZNICE**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 52/44.

**OPERATIVNOG ODJELA GLAVNOSTOŽERNOG UREDA MINISTAR-
STVA ORUŽANIH SNAGA**

21. II 1944 godine 0900 sati.

I OBOI PREGLED:

Sjeverno od glavne želj. pruge Ivanić Grad —
Brod part. se i nadalje prikupljaju i prebacuju
sa vjerojatnom namjerom rušenja želj. pruge.¹

II POJEDINOSTI:

Podr. Zaboka:

20 km i. Zaboka naši razviđački dielovi su-
kobili su se s part. i poslie kraće borbe odbaci-
li ih u smjeru iztoka.

Podr. Čazme:

Dielovi posade Križ (10 km j. i. Ivanić Grada),
uz podporu topništva, u nasilnom razviđanju
prema Čazmi, odbacili su poslie kraće borbe
part. sa postava s. Dabei — Palančani (7 i 6 km
s. Križa), uz 3 mrtva i 3 zarobljena partizana.

Podr. Daruvara:

Odbijen je slabiji vatreni prepad part. na po-
stave Daruvara bez učinka.

Podr. Petrinje:

Naši razviđački dielovi izbacili su part. iz po-
stava na visovima 6 km i. z. Petrinje.

¹ Na ovom području operisale su jedinice Šestog i Desetog korpusa
NOVJ (vidi dok. br. 90 u ovoj knjizi i tom V, knj. 25, dok. br. 3 i 70).

Kod Zupića i Križa (4 km j.z. Petrinje) kozački i ustaški razviđački dielovi naišli su na jači odpor partizana.²

Podr. Jadranske obale:

Nastavlja se podhvat u prostoru Grebaštica, Rogoznica i Prapatnica (13 km j. i., 24 km j. j. i. i 28 km j. i. Šibenika).³

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo je bojne zadaće.

Obćenito:

U području Slavonije prijavilo se 76 povratnika iz part. redova.

DOGODAJI NA PRUGAMA:

20. II u 0800 sati napadnut od skupine oko 2000 part. vojni radni vlak ispred želj. postaje Konjščina, strojničkom, strojopuščanom i puščanom vatrom, u času kada su se vojnici i radnici izkrcavali za rad.⁴ Vlak se je pod borbom povukao u Zlatar. Putⁿ stalno napucavan.

Vlastiti gubitci: 1 mrtav (domobran), 3 ranjena (2 željezničara, 1 domobran), 16 zarobljeno (10 željezničara, 6 domobrana). Izgubljeno 2 strojopuške i 9 pušaka.

Neprijateljski gubitci nepoznati.

Na želj. pruzi Zagreb — Karlovac, noću 19/20. II., između ž. p. Horvati i Zdenčina eksplodiralo je 5 mina, koje su oštetile 10 želi. tračnica.⁵ Promet putnika vrši se prelaženjem.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich
(M. P.)

² Oko Petrinje dejstvovala je tada Sedma udarna divizija (vidi dok. br. 91).

³ Vidi dok. br. 138.

⁴ Detaljnije o ovom napadu vidi tom V, knj. 25, izvještaj Štaba Zapadne grupe NOP odreda Štabu Desetog korpusa NOVJ od 20 marta 1944 godine.

⁵ Vidi dok. br. 88.

BR. 140

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 22
FEBRUARA 1944 GOD. O POKRETIMA I BORBAMA PROTIV
JEDINICA NOV I POJ OKO DARUVARA, OTOČCA I RA-
ŽANCA I O DOGAĐAJIMA NA ŽELJEZNIČKIM PRUGAMA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 53/44
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
22. II 1944 god. 0900 sati.

I OBĆI PREGLED:

Bez većih promjena.
Hladno i snježno vrijeme otežava djelatnost četa.
Usljed jačih prikupljanja part.¹ u području sje-
verno od želj. pruge Ivanić Grad — Brod poja-
čano je osiguranje i preduzeta su razviđanja
sjeverne pruge.

II POJEDINOSTI:

Podr. Požege:

U toku su razviđačke djelatnosti naših oruž.
snaga u Dilj Pl. i Požeškoj kotlini u smjeru
Kaptola (10 km s. Požege).

Podr. Daruvara:

Razviđanje iz Daruvara u smjeru Bastaja (10
km s. i. Daruvara) u toku je.

Podr. Otočca:

Ustaške postrojbe u iznenadnom podhvat u 12
km j. Otočca iznenadile su partizane pri pri-
silnom novačenju.² Ubijeno 4, a zarobljen 1 par-
tizan. Plien: 1 strojnica i puške.

Podr. Jadranske obale:

Vrši se pretraga otoka Mljeta radi pronalazka
part. skloništa i skladišta. Pronađeno je 1

¹ Odnosi se na jedinice Šestog i Desetog korpusa NOVJ (vidi dok. br. 90 i 139 u ovoj knjizi i tom V, knj. 25. dok. br. 3 i 70).

² Oko Otočca su tada operisali dijelovi Jedanaestog korpusa NOVJ (vidi dok. br. 23, 79 i 86).

skladište oružja i streljiva.
8 km s. z. Metkovića odbijen je napadaj part.
na našu oruž. postaju.
12 km. s. i. Metkovića razbijena je 1 partizan-
ska skupina.
2 nepr. razarača uočena u vodama o. Visa.
Kod s. Ražanac (20 km s. z. Zadra) razbijena
je slabija part. skupina. Zarobljeno 18 parti-
zana. Plien: 1 strojnica i 1 bacač.³
Na o. Ugljanu podhvati radi uništenja zaostalih
manjih part. skupina teku povoljno. Ubijeno je
10 partizana.

Djelat, vlast, zrakopl.:
Vršilo bojne zadaće.

Obćenito:
11 ustaški djelatni zdrug uhitio je 90 voj. ne-
poslušnika, a u Varaždinu prijavilo se je 7 voj.
neposlušnika.

DOGODAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi Zagreb — Sisak između ž. postaje Sv.
Klara i Odra odbijen je noću 21/22. II napadaj
na našu obhodnju.
Pronađene su i uklonjene mine. Prekid saob-
račaja trajao je samo 2 sata.⁴
Na pruzi Sunja — Bos. Novi između ž. p. Dobr-
ljin i Bos. Novi 21. II part. su napali mješoviti
vlak. Napadaj je odbijen od vlakopratnje. 1
njemački i 1 hrvatski vojnik su poginuli.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni ppukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

³ Vidi dok. br. 138.

⁴ Vidi dok. br. 88.

BR. 148

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 23
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ OKO ZAGREBA I O DIVERZIJI NA ŽELJE-
ZNIČKOJ PRUZI ZAGREB — SISAK**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 54/44.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
23. II 1944 god. 0900 sati.

I OBĆI PREGLED:

Stanje bez većih promjena.
Neprijateljski zrakoplovi 22. II bombardirali
Zagreb. Ima žrtava i materijalne štete.

II POJEDINOSTI:

Podr. Zagreba:

Noću 21/22. II odbijen je bez vlastitih gubitaka
napadaj partizana na Jakuševački most. Nepri-
jateljski gubitci nepoznati.
Prema izvješćima do 0800 sati 23. II. štete od
neprijateljskog zračnog bombardiranja Zagreba
22. II jesu:
— 71 poginuo;
— 80 ranjenika primljeno u bolnicama;
— Neustanovljeni broj ranjenika na kućnoj
njezi;
— Podpuno srušeno 40 kuća, a oštećeno 160
kuća.

Neprijateljsko zrakoplovstvo napalo je Zagreb
u 2 talasa: prvi u 1046 sati, a drugi u 1058 sati.
Na uzletište bačeno, 32 bombe, oštećen je samo
1 zrakoplov Do 17. Ljudskih žrtava nema.

Podr. Sv. Ivana Zabna:

Djelovanjem topničke vatre iz Sv. Ivana Zabno
palo je 76 partizana kod s. Fuka (8 km j. z. Sv.
Ivana Zabna).

Podr. Našica:

Noću 20/21. II partizani su odveli iz s. Podgorač (9 km j. i. Našica) sve muškarce i žene u dobi 15—45 godina.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo bojne zadaće.

Obćenito:

I gorskom zdruhu¹ prijavilo se 17 vojnih neposlušnika i 4 partizana, a 7 partizanskih dužnostnika uhićeno.

DOGOĐAJI NA PRUGAMA:

Na željezničkoj pruzi između ž. p. Vel. Gorica i Odra eksplodirala je jedna mina. Manji kvar na želj. pruzi odmah popravljen. Pronađena je još jedna neeksplozirana mina.²

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

¹ Ovaj sdrug je bio u Kutini.

² Miniranje je izveo Drugi diverzantski bataljon (vidi dok. br. 88).

BR. 148

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 24
FEBRUARA 1944 GOD. O DEJSTVIMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ U SLAVONIJI, BANIJI, LICI I DALMACIJI**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 55/44
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
24. II 1944 godine 0900 sati.

I OBĆI PREGLED:

Napadaj partizana s kopna i s mora na nje-
mač. uporište na o. Hvaru.¹

II POJEDINOSTI:

Podr. Zlatara:

U sukobu, sa našim razviđačkim dielovima 1
km. s. Zlatara palo je 6 partizana.

F[^]odr. Ivanić Grada:

Jače part. snage iz područja 1 km. i. s. i. Ivanić
Grada odbačene su u smjeru Čazme. 3 su par-
tizana pala, a 3 zarobljena.

Podr. Lipika:

Naši razviđački dielovi doprli su 21. II do s.
Kričke (7 km j. z. Lipika) bez dodira sa ne-
prijateljem.

Podr. Daruvara:

Put Daruvar — Hercegovac očišćen od parti-
zana.² Naše snage iz Daruvara i Grubišnog Polja
razviđaju u smjeru s. M. Miletinac (14 km s. i.
Daruvara). Razpršena skupina od oko 100 part.
bez vlast. gubitaka. Jedan ubijen, 1 ranjen i 2
se predala sa oruž. partizana.

Podr. Požege:

Jače part. snage izbačene su iz prostora Vetovo,
Kaptol i Velika (12 km s. i., 10 km s. Požege)

*
^{1,9} Napad je izvela Prva NOU brigada Dvadeset šeste divizije
19/20 februara 1944 god. (vidi tom V, knj. 25, dok. br. 48).

² Oko Daruvara dejstvovao je tada Daruvarski NOP odred (vidi
dok. br. 14—2/1, k. 473 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

poslie ogorčenih borbi.³ Neprijateljski gubitci: 52 poginula (1 komesar) i 4 zarobljena. Plien: 1 strojopuška, 10 pušaka, 5 konja i 1 skladište hrane.

Podr. Našica:

5 sati II ustaškog stajaćeg sdruga vode jake ulične borbe u s. Podgorač (8 km j. i. Našica) koje je jako zaposjednuto od partizana,⁴ koji raspolažu s više strojnica i bacača. Dosadašnji naši gubitci: 6 mrtvih, 21 ranjen i 4 nestala. Izgubljena je 1 strojopuška. Neprijateljski gubitci nisu još tačno utvrđeni, ali su vrlo visoki.

Podr. Okučana:

Protjerana je slabija part. skupina koja se je pokušala približiti Okučanima.

Podr. Otočca:

Jedna ustaška bojna odbacila je partizane iz područja 5 km i. Otočca u smjeru s. i. 10 partizana je zarobljeno.⁵

Podr. Petrinje:

U podhvalu naših snaga 7 km. j. z. Petrinje palo je 23 partizana. Naše snage iz Petrinje pod borbom doprle do Gore (7 km j. z. Petrinje) i s. Marinovići (9 km j. j. z. Petrinje).⁶

Podr. Jastrebarskog:

Naša zasjeda uhvatila u s. Malunje (3 km s. Jastrebarskog) biv. hrvatskog poručnika Bukovčaka, koji je bio prebjegao partizanima i organizirao XIII part. omladinsku brigadu.⁷

³ Odnosi se na snage Prvog bataljona Požeškog NOP odreda (vidi tom. V, knj. 25, dok. br. 2).

⁴ Riječ je o Osječkom NOP odredu (vidi tom V, knj. 25, dok. br. 2).

⁵ Vidi dok. br. 86 i 105.

⁶ Vidi dok. br. 91.

⁷ Ovi podaci nisu tačni: Trinaesta proleterska NOU brigada »Rade Končar« napustila je Zumberak krajem oktobra 1943 god. i otišla u Bosnu gdje je ušla u sastav Prve proleterske divizije. Nekoliko dana po odlasku ove brigade na Zumberak je po naredjenju Vrhovnog štaba NOV i PO Jugoslavije upućena Omladinska NO brigada »Jože Vlahović«, koja je do tada djelovala u Slavoniji. Brigade su formirane u novembru odnosno u decembru 1942 god. po naredjenju Vrhovnog štaba a

Podr. Hrv. Kostajnice:

21. II sukob naših obhodnji sa partizanima 17 km j. j. z. Kostajnice.

Podr. Livna:

10 km s. z. Livna naši razviđački dielovi protjerali su manje part. skupine u smjeru sjevera.⁸ Partizani su imali 2 mrtva, a 1 partizan je prebjegao.

Podr. Jadranske obale:

Noću 19/20. II partizani su se izkrcali 3 km s. z. njemačkog uporišta na o. Hvaru te su s kopnene strane napali uporište istodobno podpomagani topničkom vatrom s malih topovnjača, koje su se primakle uporištu s morske strane. Borbe su u toku.⁹

Borbe se vode i na o. Braču, gdje je od naoružanih osoba u građanskom odielu ubijen 1 njemački zapovjednik bojne.

Dosadašnji partizanski gubitci na o. Hvaru i Braču: poginula 4, prebjegla 2. Plien: ručno vatreno oružje i streljivo.

Djelatnost partizana iztočno Primoštena (16 km j.j.i. Šibenika).¹⁰

21. II Primošten je tučen sa 30—40 topovskih naboja, 4.7 cm od neprijateljskih brzih čamaca.

12 km s. i. Šibenika uzmakla je pred našim potjernim odjelima jedna partizanska skupina u smjeru sjever—iztok.

Djelat. vlast. zrakopl.:

Zrakoplovstvo nije radilo.

Obćenito:

U toku 22 i 23. II javilo se u Varaždinu 41 voj. neposlušnik.

neposredni izvršiooci ovog naređenja bili su štabovi Druge i Treće operativne zone. Opširnije o tome vidi tom V, knj. 9, dok. br. 11; knj. 10, dok. br. 45 i knjigu »Trinaesta proleterska u Narodnooslobodilačkoj borbi«, izdanje »27 srpanj«, Zagreb, 1958 god.

⁸ Odnosi se na jedinice Devete divizije (vidi dok. br. 94 u ovoj knjizi i tom V, knj. 25, dok. br. 63).

¹⁰ Vidi dok. br. 138 i 139.

DOGOĐAJI NA PRUGAMA:

Željeznička pruga Križevci — Koprivnica —
popravljena do Carevdara (9 km s. i. Križe-
vaca).

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

BR. 143

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 25
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ KOD LOMNICE, ZABOKA I SRBA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 56/44
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA
25. II 1944 god. 0900 sati.

I OBCI PREGLED:

Bez većih promjena. Visoki snijeg i hladnoća otežavaju podhvate. Neke četničke skupine zauzimaju neprijateljsko držanje prema nama i u području sjeverne Dalmacije.

II PODRUČJA:

Zagreb:

Odbijen je napadaj na Lomnicu (10 km j. z. Zagreba), 32 part. poginula, a 4 zarobljena.¹
Kod s. Trstenik (5 km j. z. Dugog Sela) zarobljeno je 5 partizana, a uhićene su 4 sumnjive osobe i 1 voj. neposlušnik.

¹ Vidi dok. br. 89.

22. II kod s. Stara Ves (17 km j. z. Zaboka) prešla je sa njemačkog na naše područje 1 skupina partizana- nepoznate jakosti i pri prelazu granice ubila 1, ranila 1 i odvela 1 njemač. granič. stražara.

Banova Jaruga:

21. II 100 partizana pljačkalo je 3 km j. z. Banove Jaruge.

Križevci:

Raspršena je manja skupina partizana kod s. Hruškovića (7 km s. Vrbovca), 3 partizana su poginula, 1 je ranjen, a 3 zarobljena.

Varaždin:

Nastavlja se podhvat u pl. Ivanšćici uz velike poteškoće uslijed visokog snijega i leda. Do sada bez dodira sa neprijateljem.³

Daruvar:

Kod G. Vrijeske i Bastaja (6 i 10 km. s. i. Daruvara) raspršena je skupina partizana jaka oko 10 ljudi. 1 part. poginuo, 1 ranjen, a 2 prebjegla. 2 puške zaplijenjene.

Otočac:

Neprijatelj uznemiruje obskrbu na cesti Brinje — Drežnik. Odbijen je napadaj 5 km j. z. Brinja. 5 partizana je poginulo.

Gračac:

Neprijatelj je odbačen sa postava 25 km z. Srba, a uzmakao sa postava 5 km sjev. Srba (22 km s. i. Gračaca).⁴
U području Dabašnice (18 km s. i. Gračaca) jak neprijateljski odpor.

Livno: Odbijen je napadaj na Priluku (8 km s.z. Livna).³

² Odnosi se na jedinice Prvog bataljona Zagorskog NOP odreda (vidi tom V, knj. 25, dok. br. 72).

³ Vidi tom V, knj. 25, dok. br. 72.

⁴ Napad na komunikaciju Srb — Lapac vršila je Devetnaesta divizija (vidi dok. br. 59, 102 i 109).

⁵ Vidi dok. br. 142.

Jadranska obala:

22. II četnici (navodno »suborci«) upali su u Rakovo Selo i Dubravu (4 km s.i. i 6 km i. Šibenika) te ih opljačkali, a 25 osoba ubili. U narodu vlada veliko ogorčenje.

8 km s. Jablanca zaplijenjeno 1 part. skladište sa 100 vreća cementa, 2 strojopuške i ručno oružje. 10 partizana je poginulo, a 10 ih je zarobljeno.

Partizani zauzeli Ervenik (20 km z.s.z. Knina). 5 km s.z. Splita zaplijenjena jedna part. dojavna središnjica. 1 partizan poginuo, a 3 zarobljena.

Djelat, vlast, zrakopl.:
Vršilo bojne zadaće.

Djelat, nepr. zrakopl.:

Brojni prelieti nepr. zrakoplovstva u podnevnim satima obćim smjerom Šibenik — Zagreb i dalje na sjever i dolinom r. Bosne na sjever. Proheti noću bez djelovanja.

22. II neprijateljsko zrakoplovstvo napalo Šibenik. Srušeno 9 kuća, 2 njemačka vojnika i 2 žene ranjene.

23. II Šibenik ponovno napadnut, bez učinka.

23. II napadnute od neprijateljskog zrakoplovstva ratne jedinice sakrivene u Trogirskom Kanalu, kojom prilikom je teže stradao grad Trogir. Ima 25 mrtvih, a 30 kuća je porušeno.

24. II napadnut iz zraka Split. Luka mitraljirana. Nema žrtava.

24. II napadnuta Rijeka od većeg broja zrakoplova. Pojednosti nedostaju.

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni ppukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

BR. 148

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 26
FEBRUARA 1944 GOD. O NAPADU JEDINICA NOV I POJ
NA DUBRAVICE, ILOVAC, PODGORAČ I O RUŠENJU ŽE-
LJEZNIČKIH PRUGA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 57/44 g.
OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

26. II 1944 god. 0900 sati.

I OBCI PREGLED:

Pojačana neprijateljska djelatnost u obal-
nom području.

II PODRUČJA:

Zagreb:

Kod Dubravice (6 km s.z. Zaboka) odbačena 1
part. skupina, uzmiče u smjeru sjevera.

Varaždin:

Podhvat u pl. Ivanšćici napreduje po osnovi sa
neznatnim neprijateljskim odporom.¹
Naši gubitci: 1 mrtav i 4 ranjena (Niemci).
Neprijateljski gubitci nepoznati.

Križevci:

7 km s. Vrbovca razpršena part. skupina. 3 part.
poginula, 3 zarobljena.

Sunja:

5 km j. Sunje topničkom i bacačkom vatrom
razpršena je part. skupina.

Karlovac:

Noću 24/25. II vatreni prepadi bez učinka na
vodovod Borlin, veleobrt Petreš i podsredi-
šnjicu Ilovac (1.5 km s.Z., 4 km j.z. i 2 km s.
Karlovca).

¹ Detaljnije o tome vidi dok. br. 143.

Našice: Poslije ogorčenih uličnih borbi part. su odbačeni iz s. Podgorač (10 km i.j.i. Našica), te su uzmakli u smjeru jug—zapad. 56 part. je poginulo a prema izjavi pučanstva gubitci partizana su mnogo veći. Naši gubitci: 9 mrtvih (8 ustaša, 1 red. stražar), 2 ranjena (redarstveni stražari).²

Otočac: 4 km s.z. i 7 km z. Brinja (16 km s.z. Otočca) razpršena je part. skupina. 39 partizana poginulo, a 5 zarobljeno.³

Djelat, vlast, zrakopl.:
Zrakoplovstvo nije radilo.

Djelat, nepr. zrakopl.:
25. II neprijateljski zrakoplovi bacili s.z. Ozlja (15 km s.z. Karlovca) 7 bombi bez učinka. Ziva djelatnost nepr. zrakoplovstva i brodovlja na dalmatinskoj obali. Split, Solin i Zadar napadnuti bombama i strojničkom vatrom. U crkvi u Nerežišću na o. Braču otkriveno nepr. skladište streljiva. Zaplijenjeno 70.000 puščanih naboja i 200 ručnih bombi. U podnevnim satima 25.11 prelieti više skupina nepr. zrakoplova (smjer: jug — sjever i sjever — jug).

Jadranska obala:
Pojačana djelatnost part. u području Crikvenice i Kraljevice.

Obćenito:
U području Vel. Grđevca ubijeno 7 partizana (od kojih 1 komandir).
Plien: 1 strojopuška.
U području Ogulina uhićeno 64 voj. neposlušnika, a 1 part. se predao.
U Varaždinu se prijavilo 97 voj. neposlušnika.

² O borbama u Podgoraču vidi dok. br. 142.

³ Vidi dok. br. 23, 79, 86 i 140.

DOGOĐAJI NA PRUGAMA:

Na pruzi Dugo Selo — Banova Jaruga 25. II u 0100 sati između Ivanić Grada i Deanoveca eksplodirale su 2 mine. Istog dana u 1030 sati kvar je popravljen.

Na pruzi Karlovac — Petrinja 25. II u 0830 sati između Karlovca i Rečice naletio je teretni vlak na minu. Izkliznula su 3 kola, ranjen 1 ustaša. Istog dana u 1635 sati kvar je popravljen.⁴

Na pruzi Bjelovar — Garešnica — Grubišno Polje privremeno se vrši promet samo do Vel. Pisanice.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

⁴ Miniranje je izveo Drugi diverzantski bataljon (vidi dok. br. 2—4, k. 121 u Arhivu Vojnog istoriskog instituta).

BR. 148

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 27
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ OKO ZLATARA, DARUVARA, SLAV. POŽEGE
I O DOGAĐAJIMA NA ŽELJEZNIČKIM PRUGAMA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE la BROJ 58/44.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

27. II 1944 g. 0900 sati.

I OBCI PREGLED:

Bez većih promjena.

II PODRUČJA:

Varaždin:

Podhvat u pl. Ivanšćici nastavlja se.¹ Podhvatne snage sa sjevera izbile su na greben Ivanšćice bez dodira sa neprijateljem, dok su podhvatne snage sa juga imale jače borbe kod s. Grtovec (6 km s.z. Trgovišća — odnosno 10 km s.i. Zlatara).

Zagreb:

24. II odbijen noćni napadaj na Kloštar Ivanić,² a 25. II na s. Lipovac³ (2 km s. z. Kloštra). Neprijateljski gubitci prema izvaji pučanstva preko 20 mrtvih i ranjenih.

Sisak:

Kod s. Cerje (7 km j.z. Lekenika) pronađeno part. skladište opreme sa dosta promičbenog tvoriva, 3 pisaća stroja i 1 stroj za umnožavanje.

Daruvar:

25. II razpršena je 1 skupina partizana kod s. Miljanovac (6 km j. Daruvara). Partizanski gubitci: 3 mrtva.

¹ Vidi dok. br. 143 i 144.

²¹³ Kloštar Ivanić i Lipovac napadale su jedinice Trideset treće divizije. Detaljnije o tome vidi tom V, knj. 25, dok. br. 3.

Požega:

Na području Lipa — Jaguplje — Skenderovci (7 km s.z. Požege) razbijene su jače neprijateljske snage uz pomoć topništva i oklopnih snaga. Partizani su se povukli u smjeru sjevera. Prema naknadno prikupljenim podacima partizani u borbi 23.11 kod s. Vetovo, Kaptol i Velika (12 km s.i., 10 km s. Požege) iznose 145 mrtvih (izvješće br. 55).⁴

Jastrebarsko:

7 km s.i. i 10 km z. Jastrebarskog razpršene su part. skupine. Poginulo 5 partizana.

Otočac:

Ustaške postrojbe iz Otočca vode jake borbe s partizanima iztočno i jugoiztočno od Otočca.⁵ Do sada poginulo 35 partizana.

Jadranska obala:

Pojačana neprijateljska zrakoplovna djelatnost u području Jadranske obale. Potopljen 1 naš parobrod od 1.000 tona natovaren hranom (8 km s.z. Šibenika). U toku je podhvat u području Trogir — Solin. Kod Postire na o. Braču uništeno je više part. utvrđenja od kamena i betona. Brzoglasni kabel sa Mljetom presječen je.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Nije radilo.

Djelat, nepr. zrakopl.:

24. II veća skupina nepr. zrakoplova ponovno je napala Rijeku.
25. II srušen 1 engleski zrakoplov kod Jezerskog (6 km s.z. Otoke) sa 10 članova posade (6 članova uhvaćeno, od toga 4 Engleza, 1 Čeh i 1 Talijan). Navodno je kod Cazina srušen još 1 neprijateljski zrakoplov.

⁴ Vidi tok. br. 142.

⁵ Vidi dok. br. 140 i 144.

Događaji na prugama:

Na pruzi Zagreb — Sisak 26. II u 2255 sati između ž.p. Turooolje i Peščenica naletio je putnički vlak na minu.⁶ Žrtava nema. Popravak pruge u toku.

Na pruzi Dugo Selo — Zagreb 26. II u 1725 sati između ž.p. Dugo Selo i Sesvete naletio je strojni vlak na teretni. Pruga je osposobljena za promet u 2205 sati.

Na pruzi Banova Jaruga — Lipik 26. II u 0910 sati između ž.p. Poljana i Bujavica-Brezine naletio je oklopni vlak na minu, a potom je napadnut strojopuščanom vatrom.⁷ Mina je eksplodirala pod strojem. Strojovođa je ranjen.

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

⁶ Miniranje je izveo Drugi diverzantski bataljon (vidi tom V, knj. 26, dok. br. 109).

⁷ Napad na oklopni voz izvela je Sedamnaesta NOU brigada i Prvi diverzantski bataljon (vidi dok. br. 114).

BR. 146

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 28 FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA NOV I PO HRVATSKE NA PODRUČJU ZLATARA, BJELOVARA, LIPIKA, NAŠICA, GLINE I BRINJA

Vojnička tajna
28. II

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 59/44 g.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

28. II. 1944 g. 0900 sati.

II PODRUČJA:

- Varaždin:* U podhvalu njemačkih snaga u pl. Ivanšćici vođene su 26. II. borbe samo sa slabijim part. zalaznicama kod s. Grtovec i na brežuljcima sjeverno od s. Selnica (10 i 8 km s.i. Zlatara), dok su part. glavne snage prema izvaji pučanstva izmakle u toku 25 i noću 25/26 II preko grebena Ivanšćice u pravcu sjevera i sjeverozapada.¹
- Bjelovar:* 27 km j. i. Bjelovara razpršena je skupina partizana. 10 partizana je poginulo, zaplijenjena je 1 strojnica.
- Lipik:* 9 km j.i. Lipika poslie žilave borbe razpršena je veća skupina partizana.²
- Našice:* Postrojbe II ustaškog sdruga pojačane oružnicima razbile su jače part. snage kod Podgorač (10 km i.j.i. Našica). Poginulo je 36 part.³

¹ Na području Zlatara borbe su vodila dva bataljona Zagorskog NOP odreda i Udarni bataljon Zapadne grupe odreda. Sjeverno i sjeverozapadno od Ivanšćice nije bilo tada jačih snaga Desetog korpusa. Trideset druga divizija je operisala na liniji Koprivnica — Ludbreg, a Trideset treća divizija u Moslavini. Opširnije o tome vidi tom V, knj. 25, dok. br. 3.

² Vidi tom V, knj. 25, dok. br. 1.

³ U izvještaju Štaba Istočne grupe NOP odreda od 1 marta 1944 god. piše o borbi kod Podgorača sljedeće: »Dana 22 februara jedinice Osječkog odreda sačekale su kod sela Podgorača jednu bojnu ustaša

Glina: 26. II. zauzeta je Glina.⁴

Brinje:

5 km s.s.i. Brinja razpršena je jača part. skupina. 19 partizana poginulo, 4 je zarobljeno. Zaplijenjen je 1 bacač, 2 strojopuške i više pušaka.⁵

JADRANSKA OBALA:

Naknadno se saznaje da je u part. skladištu kod Nerežišća na o. Braču zaplijenjeno: 21.830 pušanih naboja tal. podrijetla 5 mm, 18.980 pušanih naboja tal. podrijetla 8 mm, 16 topovskih naboja tal. podrijetla 180 mm, 5.770 pušanih naboja 7.9 grčkog podrijetla, 6.025 pušanih naboja 7.9 mm srbskog podrijetla, 18 granata za bacač 81 mm tal. podrijetla, 625 ručnih bombi tal. podrijetla, 21 ručna bomba engleskog podrijetla.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo prenos streljiva.

Djelat, nepr. zrakopl.:

Ziva djelatnost neprijateljskog zrakoplovstva na obali Jadranskog mora, a osobito nad područjem Trogira. Mornaričko topništvo srušilo je 2 neprijateljska lovca bombardera.

Zapadno otoka Brača pao je u more 1 neprijateljski 4 motorni zrakoplov.

O bombardiranju Rieke 24 i 25. II. doznaje se: oba dana tučeno je područje Kantrida, Zamet, južno od vojarne Diaz i gradski perivoj do mora, koja područja su podpuno porušena osim brodogradilišta. Ima oko 30 mrtvih, preko 100 ranjenih, oko 2.000 osoba ostalo je bez krova.

štirovaca i u borbi koja je trajala 4 sata neprijatelj je uz gubitke od 40 izbačenih iz stroja otstupio u pravcu Našica. Ovdje je zaplijenjen jedan laki njemački mitraljez, 2 puške i nešto vojničke spreme. Naši gubici su 6 ranjenih i 1 mrtav« ... Vidi dok. br. 142 u ovoj knjizi i tom V, knj. 25, dok. br. 2.

⁴ Vidi dok. br. 105 u ovoj knjizi i tom V, knj. 25, dok. br. 12.

* Vidi tom V, knj. 25, dok. br. 4.

Obćenito: Osim izloženih, u toku manjih djelatnosti u području Petrinje, Siska i Varaždina ubijeno je 2, predala se 2 partizana. Plien: 2 puške. Prijavila se 32 voj. neposlušnika.

Dogodaji na prugama:

Na pruzi Zagreb — Dugo Selo 27. II. u 2140 sati između ž.p. Sesvete i Sesvetski Kraljevec naletio je brzi vlak na minu. Oštećen stroj, a 3 kola izkliznula. Poginuo je ložič.

Na pruzi Zagreb — Karlovac noću 26/27. II. oko 2300 sati eksplodiralo je više mina na želj. pruzi između ž.p. Zdenčina i Horvati. Osim toga izvršen je napadaj na želj. postaju Horvati, ali je odbijen. 27.11. u 1600 sati pruga je popravljena.⁶

Na pruzi Našice — Osijek 27. II. u 0730 sati kod Našičke Breznice napadnut je putnički vlak. Putnici su od partizana odvedeni u pravcu s. Podgorje (12 km j.i. Našica).⁷

ZA POGLAVNIKA I DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

⁶ Napad je izvela brigada »Franjo Ogulinac-Seljo« i Turopoljsko-posavski NOP odred. Vidi tom V, knj. 26, dok. br. 20.

⁷ Napad su izveli dijelovi Osamnaeste brigade i Osječkog NOP odreda. U vozu je bilo 20 ustaša od kojih je 8 ubijeno a 12 zarobljeno. Vidi tom V, knj. 25, dok. br. 2.

BR. 148

**IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 29
FEBRUARA 1944 GOD. O BORBAMA PROTIV JEDINICA
NOV I POJ OKO KOPRIVNICE, PETRIŃJE, GRAČACA,
LIVNA I O DIVERZIJAMA NA ŽELJEZNIČKIM PRUGAMA**

Vojnička tajna

DNEVNO IZVJEŠĆE Ia BROJ 60/44. g.

OPERATIVNOG ODJELA MINISTARSTVA ORUŽANIH SNAGA

29. II 1944 godine 0900 sati.

I OBOI PREGLED:

Osjetljivi gubitci partizana u području Petrinje.¹
Olakšano stanje u području Livna i južno Brčkog. Jača prikupljanja partizana u području Sinja.

II PODRUČJA:

Krapina:

Jače prikupljanje partizana vjerojatno s namjerom napadaja na Krapinu (izv. gl. rav. za jav. red. i sig.).

Koprivnica:

Odbijen je slabiji napadaj partizana² na Koprivnicu. Kod s. Bakovčica (6 km j.j.i. Koprivnice) poginulo je 19, zarobljeno 7 partizana a prijavilo se 10 vojnih neposlušnika.

Varaždin:

Završen je podhvat u Ivanščici pl.³

Bjelovar:

Kod s. Kapela (10 km s. Bjelovara) razpršeni su partizani i zauzeto je selo. Poginulo je 6. zarobljena 2 partizana.

Križ:

Kod s. Bunjani (3.5 km s.z. Križa) razpršena je manja part. skupina. Zarobljen je 1 partizan.

¹ Vidi dok. br. 146.

² Odnosi se na jedinice Trideset druge divizije (vidi tom V, knj. 25, dok. br. 3).

³ Vidi dok. br. 146.

Garešnica:

Pri razviđanju u području Garešnica — Bršljani — Rogoža (6 km z. i 6 km j.z. Garešnice) razpršene su manje part. skupine; 3 partizana su ranjena, a 1 zarobljen.
Naši gubitci: 1 ranjen domobran.

Banova Jaruga:

Kod s. Lipovljani (5 km j. Banove Jaruge) razpršena je skupina od oko 80 partizana. Poginulo je 4, zarobljeno 6 partizana.

Daruvar:

6 km j. Daruvara protjerana je slabija part. skupina. 3 part. su poginula.
U području Brestovac — Imsovc (7 i 13 km z. Daruvara) protjerane su manje skupine partizana. Zarobljen je 1 partizan.

Brod:

5 km s.i. Broda protjerane su manje skupine partizana, 3 partizana je poginulo.

Petrinja:

Kod s. Pecki i Luščani (7 i 11 km j.j.z. Petrinje) protjerane su manje skupine partizana.⁴
Poslije oštih borbi sa jakim part. snagama⁵ 26. II zauzet je Marinbrod (6 km j.z. Gore) i s. Kraljevčani (9 km j. Petrinje). Poginulo je navodno oko 300, ranjen veći broj a zarobljeno 220 partizana. Naši gubitci: 13 mrtvih i 48 ranjenih (Niemci). Pojednosti o ovim borbama nisu javljene.

Generalski Stol:

5 km i. od Generalskog Stola odbačena je jača part. skupina u smjeru iztoka. Poginulo je 10, zarobljen 1 partizan.

Glina:

Kod Dobrog Sela (29 km j. Gline) odbijen je napadaj partizana⁶ na jednu njemačku samo-

^{4, 5, 6} Odnosi se na dijelove Sedme NOU divizije (vidi tom V, knj. 25, dok. br. 12).

voznu preselicu. Poginulo je 44, zarobljeno 10 partizana. Zaplijenjene su 3 strojnice i ručno oružje.

Gračac:

Iztočno i zapadno od s. Srb (22 km i.s.i. Gračaca) razpršene su slabije skupine partizana. Poginulo je 4, zarobljeno 4 i prebjeglo 4 partizana.

Livno:

Partizani uzmiču iz područja zapad. sjev. zap. Livna.⁷

Jadranska obala:

Na o. Braču između Humca i Praznice (10 km z. i 12 km z.s.z. mjesta Brača) partizani su napali njemačke razviđačke dielove na teretnim samovozima.

Na o. Mljetu 2 km s.z. Babinog Polja odbijeni su napadaji partizana na njemačka uporišta i obskrbni put. 1 partizan je poginuo, a 8 ih je zarobljeno. Zaplijenjene su 2 strojnice i ručno oružje.

Na jugoistočnoj obali o. Raba part. izgrađuju postave.

Prikupljanje jačih skupina partizana sa vjerojatnom namjerom napadaja na Sinj.

Djelat, vlast, zrakopl.:

Vršilo prienos tvoriva.

Djelat, nepr. zrakopl.:

28. II neprijateljski zrakoplovi tukli su strojničkom vatrom Metković, bez učinka.

Obćenito:

Osim izloženih u toku manjih djelatnosti u području Prijedora, Varaždina i Bjelovara ubijeno je još 3, zarobljeno 2, ranjen 1 i predalo se 4 partizana.

⁷ Oko Livna djelovala je tada Deveta divizija (vidi dok. br. 94 u ovoj knjizi i tom V, knj. 25, dok. br. 63).

H

Dogodaji na prugama:

Na pruzi Novska — Nova Kapela-Batrina 28. II u 0705 sati između ž.p. Rajić i Novska partizani su minirali želj. prugu. Istog dana u 1110 sati kvar je popravljen.

Na pruzi Križevci — Bjelovar 28. II u 1400 sati između ž.p. Klokočevac i Rovišće putnički vlak naletio na minu, a iza toga napadnut je strojopuščanom vatrom.⁸ Napadaj je odbijen uz vlastite gubitke: 2 domobrana, 4 njemačka vojnika 1 1 građ. osoba mrtvi, 3 domobrana, 1 ustaša i 3 građ. osobe ranjeni. Neprijateljski gubitci: 8 mrtvih i 2 zarobljena. Promet redovit.

Pruga Bjelovar — Garešnica i Grubišno Polje počevši od 28. II osigurana i vrši se promet na cijeloj pruzi.

Na pruzi Sunja — Bos. Novi 28. II u 1525 sati između ž.p. Dobrljin i Bos. Novi mješoviti je vlak naišao na minu, a potom je napadnut strojopuščanom vatrom. U pomoć upućeni pomoćni vlak iz Volinja napadnut je minama iz bacača i puščanom vatrom, te se zbog mraka morao povući. Za sudbinu mješovitog vlaka do sada se ne zna. Promet u prekidu.

Naknadno se saznaje da su naši gubitci pri napadaju na želj. postaju Horvati od 26/27. II bili: 2 mrtva, 3 ranjena i 10 nestalih (izv. br. 59).

ZA POGLAVNIKA I DOM SPREMNI!

Po nalogu
Glavara glavnostožernog ureda
Pročelnik operativnog odjela
glavnostožerni podpukovnik
(HELBICH)
Helbich

(M. P.)

⁸ Miniranje je izveo Treći diverzantski bataljon (vidi tom V, knj. 25, dok. br. 61).

BR. 148

IZVJEŠTAJ ŠTABA NJEMAČKE PRVE BRDSKE DIVIZIJE
ŠTABU PETNAESTOG BRDSKOG ARMISKOG KORPUSA O
SITUACIJI U SJEVERNOJ DALMACIJI I O POTEŠKOĆAMA
U BORBI PROTIV JEDINICA NOV I POJ¹

Minhen — N 2
639—645

Poverljivo

1. brd. divizija²
I a Br. 220/44. — Pov.

Predmet: Ocena situacije za vreme
od 20. 1. do 10. 2. 1944.

KOMANDA XV. (BRD). ARM. KORP. /Ia

I. Politička situacija.

Na području divizije se ne primećuje trajno dejstvo hrvatske državne vlasti. Usled nemanja pouzdanog izvršnog aparata hrvatske vlasti nemaju mogućnosti da utiču na upravljanje političkim i privrednim životom. Nedostaje jak domaći autoritet, koji bi bio u stanju da prikupi rasturene političke snage.

Domobrani i ustaše su malih sposobnosti i samo uslovno pouzdani. U prostoru rada divizije njihovo prisijstvo znači pre gubljenje prestiža nego potporu sadašnje hrvatske države.

Uprkos tome što im nedostaje potpora sa treće strane četnici su znatno energičnije vođeni i u pogledu upotrebljivosti stoje na višem stepenu. Oni shodno ovome uvek pokušavaju da prošire svoj politički uticaj. Suparništvo u njihovom voćstvu sprečava puno postizanje političkih ciljeva koje su oni sebi postavili.

Zategnutost između hrvatskog i srpskog dela stanovništva i njihovih vojničkih organizacija može da bude prisustvom nemačke vojske samo utoliko ublažena što su izbegnuta otvorena neprijateljstva. Međusobna mržnja između obeju grupa je očigledna i zasada neizgladiva. Samo zajednički front protivu Titovog pokreta doveo ih je da se među sobom trpe.

¹ Mikrofilm ovog dokumenta se nalazi u mikroteci Vojnog istoriskog instituta pod reg. br. Minhen-N 2/639—645.

² Vidi tom V, knj. 23, dok. br. 78.

Svim ovim grupama nedostaje ideja koja bi ih prikupila i koja bi mogla da neutrališe propagandističku aktivnost Titovog pokreta. Prema tome bez vojničke uprave dotičnih prostora, pod sadašnjim postojećim okolnostima, trajno umirenje i izravnavanje postojećih zategnutosti ne može da se postigne. Stanovništvo se oseća nesigurnim usled stalnog prelaženja naseljenih mesta iz ruke u ruku. Nada da će se sprovesti stabilne prilike, uz angažovanje nemačke vojske, stalno opada. Sa druge strane, pak, saznanje stanovništva o vojničkoj slabosti komunističke dovelo je do izvesnog gubljenja Titovog prestiža. Samo još mali delovi dalmatinskog stanovništva, pre svega u zabačenim predelima sa bezizlaznom privrednom situacijom, pokazuju simpatije prema Titovom pokretu, iako u masi strah od banditskog pokreta i njihove osvete prouzrokuje uzdržljivost prema okupacionim snagama i u izvesnim oblastima potpomaganje lokalnih komunističkih bandi.

Ne postoji utisak da široke mase očekuju ili čak žele iskrcavanje Engleza. S druge strane, stanovništvu nije ostala nepoznata slabost nemačkih pozicija u dalmatinskom prostoru.

Sažeto se može reći, da je na kraju krajeva umirenje zemlje privredno-političko pitanje, koje izgleda da se pod sadašnjim okolnostima može da reši isključivo pod nemačkom upravom.

II. Stanje kod neprijatelja:

Dolaskom divizije u dalmatinski prostor jake neprijateljske snage (9. i 20. div.) su potisnute iz prostora Livno — Sinj u pravcu Bos. Grahovo — Dinarske planine i oslobođen put za Knin.³ Otvaranje puta Gračac — Obrovac omogućilo je zaokružavanje glavnine 19. div. koja je bila prikupljena u prostoru zap. Knina sa V., VI i sa ostrva Visa privedenom XIII. brigadom, kao i Sev.-dalmatinskim, Kninskim, Zadarskim odredom i delovima odreda »Plavi Jadran«.⁴ Delovima ovih jedinica je pošlo za rukom da se prebacivanjem u sev.-zap. deo Velebita blagovremeno uklone udaru. Akcijom »Emil« uspelo je da se VI. i XIII. brigada uglavnom razbiju u prostoru zapadno prevoja Sučevići. Izgleda da je V. dalm. brigadi pošlo za rukom da se prebaci preko drumu Sučevići — Gračac, dok su verovatno lokalne jedinice privremenim rasformiranjem izbegle uništenje.

³ Vidi dok. br. 2, 3, 6, 39, 41 i 68 u ovoj knjizi i tom V, knj. 23, dok. br. 78 i 92.

⁴ O borbama Devetnaeste divizije na Bukovici vidi dok. br. 14, 20 i 32.

Sada je stanje kod neprijatelja sledeće:

1.) Prostor Sinj — Drniš — Kistanje — Obrovac — Gračac — prevoj Sučevići — Knin — Vrlika je slobodan od neprijatelja — ne uzimajući u obzir pojedine slabije neprij. grupe.

2.) Istočno puta — Sinj — Knin — Lapac prikupljene jake neprijateljske snage.⁵

Formacija VIII korpusa (Štab u Grkovcima):

20. div.: U dinarskim planinama IX. i X. Dal. brig. kao i Dinarski i Livanjski odred.

Delovi IX. brig. prikupljeni kod Strmice.

9. div.: Štab navodno u Tičevu (11 km sev.-ist. Bos. Grahova) sa III i IV Dal. brig. (prostor Grkovci — Bos. Grahovo) kao i Glamočki, Grahovski i Peuljski odred.⁶ Izvešteno da se u poslednje vreme u prostoru Plavno — Strmica nalaze delovi III. brig.

19. div.: Sa V. brig. u prostoru Tiškovac. Našom akcijom u brdovitom zemljištu sev.-ist. Gračaca VII. brig. potisnuta ka severu. U istom prostoru su verovatno i ostaci VI. i XIII. brigade.⁷

Delovi I. i V. korpusa u prostoru Drvar — Bos. Petrovac, a potvrđeno je da se tamo nalazi i 6. diviz.

Napad ovih snaga na Knin koji je bio predviđen za 3. i 4. 2. odložen za kasnije.⁸ Neprijatelj je u stavu očekivanja i verovatno namerava da vrši prvo napade za uznemiravanje na put za dotur Knin — Bihać.⁹

U prostoru sev.-zap. i zap. Kistanja naiđeno je na mnoga naselja bez ljudi. Pretpostavlja se da su baš ovi ljudi pripadnici lokalnih neprij. odreda. Radikalno, ali pouzdano uspešno rešenje bila bi evakuacija za vojsku sposobnog muškog stanovništva iz određenih oblasti.

Prilikom akcije divizije u njenom sadašnjem prostoru, četnici su, naročito u izviđanju, učinili dobre usluge. Od strane domobrana i ustaša nije bilo potpore.

III. Naša taktička situacija i namere:

a) Prostor Obrovac — Karin — Kistanje — Drniš — Sinj — Knin uglavnom slobodni od neprijatelja.

⁵ Odnosi se na Devetu i Dvadesetu diviziju Osmog korpusa i dijelove Prvog proleterskog korpusa (Šesta divizija oko Drvara) — vidi dok. br. 48 i 94.

⁶ O rasporedu ove divizije 14 februara 1944 god. vidi iz dok. br. 56.

⁷ Vidi dok. br. 81 i 94.

⁸ ⁹ Napad na Knin nije bio planiran (vidi dok. br. 9 i 68).

b) *Divizija ima nameru* da ostajući u smeštajnom prostoru Gračac — Kistanje — Drniš — Sinj — Knin u više pojedinačnih poduhvata razbije neprijateljske grupe istočno druma Sinj — Knin — Sučevići.¹⁰ Poduhvat »Emil« je sada ponovo potvrdio iskustva koja su prikupljena u skoro jednogodišnjim borbama na Balkanu, da je obrazovanje obruča najbolje sredstvo za uništenje jakih neprijateljskih snaga. Ovaj način vođenja borbe pretpostavlja odgovarajuće snage i držanje u pripravnosti pokretnih rezervi koje diviziji iz razloga o kojima je više puta izvešteno nisu stajale na raspoloženju. Obrazovanje oslonih tačaka u vidu »ježa« smatra se kao u osnovi pogrešno, jer se ovim prepušta inicijativa neprijatelju. Kad nam na raspolaganju stoje slabe snage, *poterna odeljenja* u jačini jedne čete moraju da preduzmu akciju protivu neumornim izviđanjem ustanovljenih neprijateljskih centara. Obrazovanje specijalnih jedinica u engleskim, italijanskim uniformama, kao i u građanskom odelu (slično kao kod puka Brandenburg), sigurno donosi uspeh i nemir u redovima bandi. Jake neprijateljske snage koje se nalaze u prostoru Bos. Grahovo — Drvar — Petrovac pretstavljaju stalnu opasnost za život, saobraćaj i dotur jedinica koje su angažovane u prostoru blizu obale. Voćstvo, aktivnost i čvrstina neprijatelja, osposobljavaju ga da u slučaju anglo-amerikanskih snaga u obalskom području napadnu naše trupe s leđa odnosno da im spreče pokret ka pozadnim položajima.

Jedan put za jačanje naše borbene snage je da se četnici i ustaše čvršće organizuju. Divizija je imala nameru da svakom nemačkom bataljonu pripoji po 1—2 četničke jedinice za obuku, izviđanje i obezbeđenje. Na ovaj način se takođe može da isključi suparništvo između četničkih nižih komandanata. Hrvatske jedinice se moraju da uključe u jaču saradnju i pomoć pri akcijama, kao i da postignu čvršću disciplinu. Stajanje po strani mora kod njih da izazove osećaj manje vrednosti.

c) 1. brd. div. je 11.2. preduzela napad na neprijateljsku grupu u prostoru Bos. Grahovo — Drvar — Bos. Petrovac.¹¹ Može se smatrati da je ovaj udar došao neočekivano od neprijatelja. Divizija želi da razbije što jače neprijateljske snage, mada su naše snage (5 batalj.) za ovo vrlo slabe. Neprijatelju bi se mogao da nanese trajniji poraz, ako bi bila data mogućnost da se ostane 1—2 nedelje u prostoru Grahovo — Petrovac, goniti neprijatelja, koji će svakako da umakne u besputne visoke

¹⁰ Ova neprijateljska divizija nije ostala na pomenutoj prostoriji. Ona je prebačena na Baniju i Slavoniju, a u drugoj polovini marta 1944 god. u Mađarsku (vidi tom V, knj. 23, dok. br. 78 i knjigu 25, dok. br. 12 i 65).

¹¹ Vidi dok. br. 55 i 68.

planine, da bi ga uništili odnosno oduzimanjem mogućnosti za život primorati ga na borbu.

VI.) Situacija u vazduhu:

U izveštajnom periodu samo pojedinačna neprijateljska izviđačka delatnost. Na području divizije nije bilo vazd. napada.

VII. Putevi na području divizije, kao i put za dotur Bihać — Knin, uglavnom dobri. Ne postoje veći veštački objekti čijim bi se rušenjem mogao trajnije da spreči dotur. Poslednjih dana su i pored slabog pada snega bili jaki smetovi, koji su na nekoliko mesta zatvorili cestu. Potrebno bi bilo spremiti 2 ralice za sneg.

VIII. Situacija za snabdevanje i dotur:

1) Snabdevanje divizije bilo je obezbeđeno sledećim:

a) Seno se nalazi u zemlji samo u ograničenoj količini. Stoka je delimično jako oslabila. Poboljšanje stanja moći će se postići samo dodeljivanjem veće količine hrane (naročito sena).

b) *Opskrba svežim mesom:*

Doturanje svežeg mesa nije vršeno. Brojno stanje stoke na terenu slabo. Od 2. II. formirane su komande za snabdevanje mesom.

c) *Municija:*

Radi gornjih okolnosti bilo je potrebno da se municija za vreme pokreta vozi sa sobom pošto je bio nemoguć dotur iz Livna u prostor Knina. Municija je ležala za vreme akcije »Schneesturm«¹² (Snežna oluja) uglavnom u Zenici u Mostaru.

Prebacivanje na cesti slabog kapaciteta Mostar — Sarajevo i uskotračnoj železnici Sarajevo — Dobož — Brod bilo je vrlo teško i dugotrajno.

d) *Pogonski materijal:*

Zalihe i dotur bili su većim delom vrlo oskudni. Doturanje IV divizionu (Brd. art. puk 79 1 delova Brd. pionira 54) iz prostora Livno dugo nije bilo moguće. Potrebno pomeranje rezervi trpelo je zbog tih poteškoća. Pomeranje mot. delova iz prostora Knin ide sad redovno[^]

e) *Situacija sa gumama:*

Situacija sa gumama je nepovoljna. Kod potrebe otprilike 1.100 guma raznih veličina, u decembru doznačena količina od 41 gume, dosada nije stigla u diviziju. 27. I. doznačenih 166 guma mogu samo delomično podmiriti potrebe.

Doznaka većih količina očekuje se za najkraće vreme.

¹² Riječ o operaciji koja je izvedena u drugoj polovici decembra 1943 god. u istočnoj Bosni protiv jedinica Trećeg korpusa i Pete NOU divizije (vidi »Oslobodilački rat naroda Jugoslavije«, knj. 2, izdanje Vojnog istoriskog instituta).

REGISTAR

A

Abazović Meho — 470
 Adamik Augustin — 535
 Aksjuk Valerij (Rus) — 419
 Alan (k. 811) — 366—368, 621
 Andrijević — 265, 267, 296, 297, 300, 341, 347, 357, 360, 424, 428, 562
 Ankona (Italija) — 9
 Antić Vinko-Vicko — 211, 217, 268, 301, 361, 452, 516, 533
 Antolović Josip — 99, 486, 516, 551
 Apatovac — 92, 245, 246, 272, 287—291, 293, 632
 ' Armija 2 njemačka oklopna — 281, 502
 Arsenić Borko — 375
 Aršija (Raša) — 203, 204
 Aržano — 63, 64, 440
 Atlagić Milan — 375

B

Babić Anka — 237
 Babić Daniel — 123
 Babić Petar — 12, 34, 60, 62, 80, 141, 280, 483, 545
 Babino Brdo — 355, 554
 Babje Gore (pl.) — 209, 357, 358
 Backov Mirko — 476
 Backović Aleksandar — 179, 334, 537
 Baće Maks-Milić — 304, 385, 397, 520
 Bačkovića — 255
 Bačuga (G. i D.) — 105, 106
 Badel Marijan — 309
 Badlješina — 598, 613
 Baić Dušan — 159
 Bajagić — 192, 193
 Bäk V. (k. 217) — 71, 72
 Bakovića — 662
 Bakrač Đuro — 517

Bale — 202
 Balen Šime — 517, 520, 526
 Balent Drago — 540
 Banija (predio) — 105, 281
 Banina Ante — 41, 126, 181, 275, 327, 338, 449
 Banova Jaruga — 98, 101, 170, 452
 Barać Ivan — 238
 Barč (Mađarska) — 255
 Barban — 201, 202
 Barbarig — 201
 Baške Oštarije — 386
 Bataljoni NOV i POJ
diverzantski:
 — prvi Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske — 171, 228, 300, 347, 562, 570, 626, 627, 658
 — drugi Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske — 18, 415, 509, 579, 604, 646, 658, 659
 — treći Glavnog štaba NOV i PO Hrvatske — 96, 519, 578, 582, 607, 665
 — prvi udarni Operativnog štaba za Istru — 199, 201, 455, 456, 459
 — drugi udarni Operativnog štaba za Istru — 203, 455, 457, 459
 — treći udarni Operativnog štaba za Istru — 455, 457
 — četvrti udarni Operativnog štaba za Istru — 204, 206, 458
 — dobrovoljački — 34, 35
 — kozjanski — 94, 95
 — novogradiški — 170, 256, 257
 — otočki — 94, 95
 — pontonirski (korpusni) — 276
 — P.P.K. (protiv pete kolone) — 103, 104
 — • zadarski — 10, 149, 152, 155, 156, 282—284
 — zagorski — 294

- Bazje Donje — 169
 Bednja (r.) — 16, 17
 Belavići — 417
 Eelec — 65
 Belice — 266
 Bender — 125
 Benezin Leopold — 299, 426
 Benkovac — 9, 28—31, 71, 77, 150, 151, 153, 577
 Belovar (s.) — 93
 Beograd — 144, 166, 207, 223, 225, 265, 281, 296, 300, 357
 Berović Dane — 155
 Bestma — 159
 Bešvir Stanko — 474
 Bezjak Ivan — 123
 Bezjak Zvonko — 247
 Bihać — 129, 596
 Bijazević Pavao — 37
 Bijela — 167, 168, 599, 603, 638
 Bijelnik — 354, 355
 Bilač (V. i M.) — 233, 234
 Bilaj — 70, 349—352, 544
 Bilaj-Ribnik (ž. st.) — 477, 603, 614
 Bilajski most — 70
 Bilež (k. 440) — 175, 176
 Bili Brig — 192
 Bilišane — 12, 77, 78, 134, 135
 Biočić Tonči-Ante — 132, 280, 517, 520, 521, 526, 543, 545
 Biograd — 150, 151, 153, 283
 Biovičino Selo — 59, 77, 78, 124, 133
 Birčić Marko — 37
 Bisag — 83
 Bistra (G. i D.) — 93
 Biševo (o.) — 371, 375
 Bitelić — 14, 187, 188, 190, 192, 193
 Bjelajac Stanko — 107, 315, 356, 475, 516, 520
 Bjelajci — 111, 112
 Bjelić Sukrija — 414, 466
 Bjelina — 78
 Bjelo Brdo (k. 570) — 176
 Bjelovar — 83, 90, 91, 101, 171, 227, 600, 659
 Bjeisko — 117—119
 Blagaj — 572
 E aina — 416
 Blato — 64
 Binja — 354, 355
 Elinjski Kut (ž. st.) — 576
 Bobnn (ustaša) — 209
 Eobttko Drago — 209
 Ecbetko Mijo — 117
 Bobinac Milan — 75
 Bobinovac (k. 712) — 46, 47
 Bodunović Andrija — 221
 Bogdanović Jovan — 517
 Bcgdanović Slovenko — 37
 Bogdanović Veneta — 37
 Bogdanović Vicko — 38
 iJogović Jovan — 165, 250
 Bogunović Brana — 320, 325
Bojne (bataljoni) ustaško-domobranski:
 — 1 Prve pukovnije — 242, 243, 288
 — 1 lovačka — 286
 — 2 Prve dobrovoljačke pukovnije — 71
 — 2 Petnaeste pješadiške pukovnije — 70
 — 3 Prve brdske pukovnije — 90
 — kombinovana — 67
 — 1 ustaška jurišna — 472
 — 5 ustaška — 558
 — 6 ustaška — 230
 — 9 ustaška — 386
 — 10 ustaška — 406
 — 11 ustaška djelatna — 188
 — 19 ustaška — 116, 350, 366, 386, 410, 599
 — 26 ustaška — 488
 — 27 ustaška — 268, 446
 — 30 ustaška — 405, 406
 — 31 ustaška — 46, 386, 477
 — 32 ustaška — 386, 477
 — 33 ustaška — 174, 328, 351, 568
 — 34 ustaška — 50, 351, 386
 Bolanča Ivan — 110
 Bolić S. Milan — 348
 Boljun — 204
 Boljunska Polje — 203, 204
 Bonino (it. of.) — 76
 Borčić Ivan — 37
 Borčić Nina — 37
 Borčić Petar — 37
 Borčić Petar — 37
 Borić Božidar — 439
 Borić Tone — 469
 Borki (G. i D.) — 168
 Borojević Branko — 160, 553, 556
 Borovik — 385
 Borovo — 257
 Bos. Grahovo — 41, 124r—126, 129, 148, 180, 181, 241, 269, 273—275, 277, 281, 316—320, 322—327, 335, 337, 445, 596, 621
 Bos. Kobaš — 630
 Bos. Krupa — 577
 Bosanac T. Krsto — 444
 Bosanac Stevo — 236
 Bosan. Petrovac — 277

- Bosiljevo — 263, 264, 328, 497
 Botinovac — 272, 291
 Božanić Andrija — 38
 Božanić Draga — 37
 Božanić Ivan — 37
 Božanić Ivan — 37
 Božanić Luka — 38
 Božanić Marija — 37
 Božanić Mate — 38
 Božanić Mate — 38
 Božanić Nikica — 37
 Božanić Nikola — 37
 Božanić Nikola — 37
 Božanić Vicko — 37
 Božić Radovan — 436
 Božović Božo — 521
 Brač (o.) — 649, 664
 Bračev Dolac (G. i D.) — 192, 193, 195
 Bradač Milan — 618, 619
 Bradanović Luka — 37
 Brajčić Marko — 37
 Bralić Petar — 37
 Branežci — 111, 112, 212—214
 Branković Pero — 236
 Brčko — 662
 Brđani — 301
 Breka Mane — 11
 Bresarić — 405—407
 Brestovac (s. kod Ogulina) — 568
 Brestovac (s. kod Slav. Požege) — 208
 Brešan Petar — 193
 Brezine-Bujavica (ž. st.) — 228, 563, 606, 658
 Brezinski Lug — 452
 Breznički Hum — 85, 86, 101
 Brezno — 117
 Brezovica — 311, 312
 Brežanci — 288
 Brežice — 307
 Brgud — 77
 Bribir — 581
 Bridarić Josip — 469
 Brigade
- NOV Jugoslavije:*
 — prva NO čehoslovačka »Jan Žižka« — 158, 159, 164, 223—225, 230, 248, 249, 540
 — prva prekomorska — 498, 514
 — prva muslimanska — 466
 — prva NOU »Vasilj Gačeša« Sedme divizije — 105, 106, 158, 164, 249, 250, 253, 354, 355, 552, 554
 — druga NOU Sedme divizije — 106, 553, 556
 — treća NOU Sedme divizije — 106, 434—436
 — četvrta NOU Sedme divizije — 106, 107, 313—315, 434, 436
 — prva NOU Osme divizije — 174—179, 328, 534—536, 557
 — druga NOU Osme divizije — 161, 174, 263, 328—334, 497, 534—536, 572
 — treća NOU Osme divizije — 118, 120, 121, 174—179, 328—333, 534—536
 — prva NO Devete divizije — 124, 180, 181, 274, 316—320, 323—327, 447—449, 492
 — druga NO (Splitska) Devete divizije — 41, 125, 126, 180, 181, 274, 316—319, 324, 326, 328, 447, 449
 — treća NO Devete divizije {Trinaesta dalmatinska} — 41
 — brodska NO Dvanaeste divizije — 163, 208—210, 225, 226, 267, 300, 301, 358, 359, 427, 429, 498, 540, 562, 603
 — osječka Dvanaeste divizije — 539
 — dvanaesta NOU slavonska — 341, 500, 614
 — osamnaesta NOU Dvanaeste divizije — 164, 224, 225, 233, 238, 240, 260, 269—299, 341, 400, 424, 425, 429, 538—540, 629, 661
 — prva NOU Trinaeste divizije — 102, 120—122, 362, 364, 366—370, 506
 — druga NO Trinaeste divizije — 39, 102, 362—370, 587
 — treća NO Trinaeste divizije — 102, 104, 121, 182—184, 363, 365, 366, 368, 369, 387, 409, 507
 — prva NO Devetnaeste divizije (Peta dalmatinska) — 10—12, 31, 32, 59—61, 78—80, 124, 129—133, 137—139, 146, 147, 278—280, 478—480, 544, 545
 — druga NO Devetnaeste divizije (Šesta dalmatinska) — 10—12, 22, 23, 25, 27, 28, 59—61, 78—80, 129—135
 — treća NO Devetnaeste divizije (Sedma dalmatinska) — 10, 11, 12, 32, 49, 58, 61, 77—80, 126, 129, 132, 136—140, 217, 275, 278, 279, 349, 350, 352, 353, 387, 389, 476, 477, 502, 544, 545

- prva NO Dvadesete divizije (Osmo dalmatinska) — 14, 53, 57, 108, 109, 187, 270, 529, 545, 630, 639
  - druga NO Dvadesete divizije (Deveta dalmatinska) — 13, 187, 191, 269, 270, 318
  - treća NO Dvadesete divizije (Deseta dalmatinska) — 13, 14, 62, 191, 269, 270, 441, 591
  - prva NOU Dvadeset šeste divizije (Prva dalmatinska) — 302, 371, 372, 377, 378, 382, 384, 385, 397, 398, 647
  - druga NO Dvadeset šeste divizije (Jedanaesta dalmatinska) — 35, 302, 371, 372, 375—378, 385, 397, 398
  - treća NO Dvadeset šeste divizije (Dvanaesta dalmatinska) — 35, 302, 371, 372, 375, 376, 378, 382, 385, 397, 399
  - sedamnaesta NOU Dvadeset osme divizije — 11, 208—216, 230, 232, 233, 235—240, 260, 266, 267, 301, 427, 442, 452, 562, 563, 602, 658
  - dvadeset prva NO Dvadeset osme divizije — 111, 112, 207—216, 230, 232, 233, 236, 238—240, 266, 267, 358, 359, 427, 429
  - NOU »Braće Radića« Trideset druge divizije — 7, 8, 66—69, 76, 84—86, 98, 99, 242, 245, 247, 287—292, 304, 402, 590, 593
  - NO »Matija Gubec« Trideset druge divizije — 7, 15, 65—68, 84—86, 99, 146, 244—246, 260, 271, 287, 289, 291, 292, 450, 506, 593
  - prva NO Trideset treće divizije — 81, 82, 99, 142, 484, 546, 550
  - druga Druge operativne zone (Prva Moslavačka Trideset treće divizije) — 89
  - druga Trideset treće divizije — 8, 99, 287, 289, 484, 485, 546, 551
  - omladinska NO »Jože Vlahović« (Prva Trideset četvrte divizije) — 307—312, 405, 406, 408
  - NO »Franjo Ogulinac-Seljo« Trideset četvrte divizije — 308—312, 419, 471, 474, 501, 502, 512, 648, 661
  - turopoljsko-posavska NO Trideset četvrte divizije — 417
  - prva NO Trideset pete divizije — 349—352, 386, 389, 477
  - druga NO Trideset pete divizije — 70, 349, 350, 353, 387, 389, 412
  - trinaesta proleterska »Rade Končar« — 642
  - prva Operativnog štaba za Liku — 44—49
  - druga Operativnog štaba za Liku — 44—50
  - osma slovenačka (Prva Osamnaeste divizije) — 584
  - deveta slovenačka (Druga Osamnaeste divizije) — 117
- Njemačke:*
- SS »Niderland« — 502
  - Brikva — 114, 115
  - Brinje — 102, 118, 182—184, 363, 365, 368, 509, 512, 527, 587, 596, 651, 654, 660
  - Brinjski Klanac — 184, 186
  - Bristivica — 53, 55
  - Brlog — 185, 260, 365, 387
  - Brnjeuška — 106
  - Bršanovo — 53, 54, 108, 109, 439
  - Brunović Milan — 517
  - Brusnik — 111, 215
  - Brušane — 70, 386
  - Bruvno — 129, 130, 132, 279
  - Bubanj Viktor — 39, 526
  - Buč (Bučje) — 111, 112, 165, 171, 212—214, 216, 559, 601, 602, 605, 609, 610
  - Budak (G. i D.) — 46, 70, 568
  - Budići — 216
  - Budinščina — 75
  - Bugarin Mijo — 160
  - Bugojno — 58
  - Bukovčak (dom. of.) — 648
  - Bukovica (predeo) — 9, 11, 28, 57, 58, 60, 125, 133, 150, 156, 494, 541
  - Bukovlje — 368
  - Bulat Mičo — 418
  - Bulat Rade — 76
  - Bulinac (ž. st.) — 227, 229
  - Bunjani — 662
  - Bunjevac Gajo — 533
  - Bunjevci — 161
  - Bursač Nikola — 134
  - Bušetina — 169, 171, 255
  - Buško Blato — 338
  - Butorović Franjo — 37
  - Butorović Kati — 38
  - Butrović Jakov — 37

Buzet — 200, 205, 458
Bzenica — 358—360

C

Caprag — 528
Carevdar — 575
Carevo Polje — 176, 344
Cauzini Hasan — 145
Cazin — 413, 414, 512, 657
Cehner Ljudevit — 431
Celje — 307
Cepeliš — 105, 106
Cepidlake — 89
Ceranje (G. i D.) — 71, 73
Ceremošnjak — 232, 341, 430
Cerik (k. 519) — 176
Cerje (s. kod Samobora) — 307
Cerje (s. kod Varaždina) — 92
Cerovci — 78
Cerovlje — 204
Cetina (r.) — 187, 188, 190—192, 441
Cetina (s.) — 191
Cetinska dolina — 57, 180, 181, 187
259, 268—270
Cigelj (k. 1075) — 180, 318
Ciglenik — 234
Cikotska Rijeka (predio) — 213
Crikvenica — 365
Crkovići — 177, 331
Crkvena (ž. st.) — 90
Crkveni Bok — 158, 159, 250
Crljeni Grmi (k. 380) — 55, 108
Crljenko Pavao — 123
Crna Vlast — 496
Crni Vrh (k. 1088) — 79
Crnobrnja (zaselak) — 541
Crnobrnja Bogdan — 517, 520, 526
Cupa Franjo — 165, 253
Cvijić Milan — 215

C

Cetković Vlado — 241, 495
Cirić Stevo — 238
Čorković Dušan — 518
Čosinac — 233, 234
Cuići (zaselak) — 344
Cukavac (zaselak) — 351
Cukovec — 245, 290

C

Cabrajac Antun — 245
Cabrunići — 201, 202
Čačinci — 260
Čadavica — 416

Čaglin — 163, 165, 215, 225, 226
229—239, 260, 267, 359, 568, 571
576, 600

Čaprazlije — 195
Čazma — 69, 142, 583, 637, 638, 641
Celebić — 317
Cengići — 138

Cerčil (Churchil, brit. puk.) — 385

Čete:

— prva istarska — 199, 200
— prva kastavska — 199, 200
— ruska — 308

Čiovo (o.) — 607
Cista — 64, 218
Cizmek Josip — 143
Čizmić Milan — 437
Čolak Ljuban — 75
Čovići — 386
Čulinac (ž. st.) — 96
Čuntić — 554
Čvrljevo — 53, 54

D

Dabar (s. kod Sinja) — 192, 193
Dabar (s. kod Otočca) — 103, 185-
188, 190, 260, 328—330, 366, 503,
589, 591, 596
Dabašnica — 278, 279
Dabina Strana — 478
Dabo Emil — 142
Dadić (logornik) — 270
Damjanović Dane — 518
Darugar — 82, 142, 168, 171, 254,
255, 583, 586, 627, 637, 641, 643,
656, 663
Dasović Martin — 516
Deanovići — 552
Debeli Vrh (k. 1050) — 118
Debelo Brdo (k. 1251) — 193
Dedić Ante — 64
Dedić Dušan — 64
Delibegović Ahmet — 100, 467
Delnice — 560
Demonja Nikola — 113, 444, 454
Deralo (brdo) — 124, 181, 275, 319,
320, 324
Derin Gaj — 129
Devčić Krunoslav — 76, 243, 293,
594, 616
Dević Ilija — 159
Dežanovac — 166
Deželin Ante — 76
Djedina Rijeka — 233, 234
Dilj (pl.) — 338, 342, 357, 358, 360
Dinić Nikola — 236

Dinara Opi) — 180, 187, 192, 269, 270, 318

Divić Stojan — 258

Divizije

NOV Jugoslavije:

— peta (Krajiška) NOU — 670

— šesta NOVJ — 241, 277, 446, 448, 513

— sedma NOVJ — 105, 158, 313, 354, 434, 512, 552, 575, 586, 599, 641, 663

— osma NOVJ — 127, 173, 174, 260, 261, 328, 499, 534, 580, 596, 606, 621

— deveta NOVJ — 14, 41, 57, 124—126, 129, 180, 241, 269, 273—275, 316, 326, 335, 337, 445, 489, 490, 493—496, 599, 621, 649, 664, 668

— dvanaesta NOVJ — 163, 223—225, 230—233, 235, 260, 296, 342, 400, 424, 430, 538, 636

— trinaesta NOVJ — 103, 116, 117, 182, 260, 330, 362, 386, 409, 462, 496, 499, 502, 504, 506, 507, 512, 515, 519, 524, 526, 569, 587, 596, 632

— osamnaesta NOVJ (slovenačka) — 507, 584

— devetnaesta NOVJ — 9, 22, 41, 57—59, 61, 77, 79, 124—126, 128, 133, 137, 139, 148, 157, 259, 275, 277, 279, 283, 284, 317, 318, 389, 391—394, 446, 476, 487, 489, 490, 494, 506, 509—511, 513, 516, 525, 527, 541, 549, 580, 603, 606, 651, 667

— dvadeseta NOVJ — 13, 57, 62, 108, 187, 241, 259, 268, 270, 274, 318, 337, 448, 489, 493, 494, 498, 526, 599

— dvadeset šesta NOVJ — 34, 137, 302, 303, 370, 379, 385, 395, 397, 446, 489, 490, 493, 581, 668

— dvadeset osma udarna NOVJ — 165, 166, 168, 171, 207, 209, 212, 226, 231, 234, 235, 239, 260, 265, 266, 300, 348, 357, 426, 428, 429, 452, 501, 516, 568, 576, 580, 590, 623, 633, 635

— trideset druga NOVJ — 7, 15, 65, 66, 68, 75, 83, 84, 98, 100, 101, 242, 260, 271, 287, 304, 402, 450, 571, 616, 662

— trideset treća NOVJ — 69, 81, 99, 100, 101, 141, 287, 484, 546, 571, 583, 601, 617, 633

— trideset četvrta NOVJ — 306, 309, 405, 418, 501, 525, 572, 586, 622

— trideset peta NOVJ — 70, 103, 105, 259, 350, 351, 386, 409, 499, 504, 569, 587, 632

Njemačke:

— Brandenburg — 487, 511, 669

— 1 brdska — 9, 14, 41, 57, 77, 105, 124, 125, 129, 134, 137, 180, 191, 268, 273, 277, 281, 320, 445, 478, 480, 487, 503, 511, 525, 528, 587, 623, 666

— 1 kozačka konjička — 105, 160, 306, 307, 312, 313, 354, 405, 419, 434, 503, 511, 516, 525, 586

— 7 SS »Princ Eugen« — 9, 129, 502, 511

— 71 pješadiska — 369

— 83 pješadiska — 445

— 100 lovačka — 503

— 114 lovačka — 196, 349, 362, 503, 569

— 115 pješadiska — 511, 529

— 118 lovačka — 219, 268, 446, 487, 503, 569

— 162 pješadiska — 462

— 173 rezervna — 503

— 181 pješadiska — 503

— 187 rezervna — 503

— 264 pješadiska — 53, 125, 129, 180, 445, 487, 503, 511, 587

— 277 pješadiska — 503

— 297 pješadiska — 503

— 367 rezervna — 503

— 369 legionarska — 9, 503

— 371 pješadiska — 503

— 373 legionarska »Tiger« — 105, 129, 177, 480, 487, 499, 503

— 392 legionarska (Plava) — 102, 116—118, 162, 174, 306, 328, 363, 367, 386, 496, 499, 501, 503, 511, 521, 534, 599

— bosanska dobrovoljačka — 502, 531

— SS oklopna grenadirska »Nordland« — 502

— tenkovska »Herman Gering« — 369

— 11 vazduhoplovna — 503,

četničke:

— dinarska — 541

Divizioni NOV i POJ:

— artiljerijski Sedme divizije — 107

- brdski Operativnog štaba za Liku — 44, 46, 49
  - brdski Osme divizije NOVJ — 535
  - brdski Trideset pete divizije — 349
  - Dobra Voda — 71, 73
  - Dobrica — 182—184
  - Dobrijin — 577
  - Dobro Selo — 278, 478, 479, 528, 663
  - Dodoši — 554
  - Dolac Donji — 227, 440
  - Doljani — 103, 104, 260
  - Dolnja Dolca (š.) — 297, 424
  - Domagović — 607
  - Dončević dr Zvonimir — 230
  - Donja Lomnica — 418—420
  - Donje Dubrave — 264
  - Donji Miholjac — 342, 348
  - Dorotić Petar — 37
  - Dožder Božo — 441
  - Dračevo Polje — 36, 38, 384
  - Draganići — 571
  - Dragaš Lazo — 309
  - Dragić Nikola — 237
  - Dragljane — 114
  - Dragosavljević Vid — 216
  - Dragović (s.) — 111, 112, 212
  - Drakulić Veljko — 517
  - Drapšin Petar — 240, 515
  - Drava (r.) — 281
  - Drenovača — 49
  - Drenovi Klanac — 50, 182, 185, 186, 260, 387
  - Drenovac (s.) — 243
  - Drenovica (k. 570) — 344
  - Drežnica — 102, 116—119, 121, 362, 363, 369, 573, 589, 591
  - Drežnik — 208, 209
  - Drniš — 151, 592
  - Družinec Dragutin — 451
  - Drvar — 241, 277, 278, 281, 324, 327
  - Dubajić Simo — 10, 11, 154, 392
  - Dubočac — 590
  - Duboka — 164
  - Duboki Dol — 61, 62, 79, 135—138
  - Duboki Potok (p.) — 208
  - Dubovac — 573
  - Dubrava — 652
  - Dubrovnik — 597
  - Duduković Dmitar — 535
  - Duga Greda (brdo) — 244, 290
  - Duga Njiva — 168
  - Duga Resa — 417
  - Duga Rijeka — 244, 613
  - Dugi Dol (Vrhovinski) — 104
  - Dugi Otok (o.) — 58, 151, 581, 614
  - Dugo Selo — 83, 98, 101, 571, 582
  - Dujmići — 63
  - Dulić Đuro — 309
  - Dumančić Mario — 56
  - Duzluk — 600
  - Dužica — 307
- Đ
- Đakovo — 225, 230, 298, 340—342
  - Đevrske — 77, 150, 545
  - Đujić Momčilo — 445
  - Đuran Nikola — 194
  - Đurić Dušan — 299, 426
  - Đurić Petar (Ruca) — 468
- E
- Egić Dušan — 494
  - Egići — 330
  - Engel Ilija — 516
  - Erdeljac Petar — 467, 561
  - Eremić Joco — 468
  - Ervenik — 59, 77—79, 124, 137, 138, 150, 154, 652
- F
- Farkaš Josip — 145
  - Feričanci — 576
  - Fičko Josip — 245
  - Fičur (brdo) — 16, 242
  - Filipović Mijo — 420
  - Foretić Mijljenka — 38
  - Frzop Kreso — 72
  - Fuka (s.) — 645
  - Fumić Đuro — 237
  - Fynn (major) — 384
- G
- Gabrić Stanko — 468
  - Gabrinovec — 243
  - Gacka (r.) — 182
  - Gačelezi — 218
  - Galovac — 227
  - Galjanić Josip — 123
  - Garešnica — 82, 90
  - Gašparović Dragutin — 123
  - Gašparović Vitomir — 142
  - Gazije — 633
  - Generalski Stol — 263, 498, 663
  - Gizdovac — 53
  - Glavace — 39, 103, 185, 186, 260, 263, 365, 366
  - Glavica (k. 332) — 108

- Glavica (k. 437) — 289
 Glavica (k. 836) — 180, 318
 Glavica (k. 415) — 192
 Glavice (s.) — 188
 Glavina Andrija — 114, 221
 Glavni štab NOV i PO Hrvatske — 22, 39, 44, 65, 70, 76, 77, 83, 132, 133, 144, 153, 163, 223, 239, 259, 263, 276, 284, 286, 349, 362, 424, 471, 486, 491, 496, 539
 Glavni štab NOV i PO Slovenije — 506
 Glavni stožer domobranstva — 567, 571, 574, 579, 583, 586, 589, 595, 598, 601, 605, 613, 620, 622, 625, 627, 629, 632, 635, 637, 641, 643, 645, 647, 650, 653, 656, 659, 662
 Glibodol — 330
 Glina (grad) — 105—107, 504, 528—530, 533, 535, 660
 Glina (r.) — 106
 Gljev — 13
 Globoček — 632
 Glogovnica — 91
 Glogovo — 60, 80, 278
 Glumac Slavko — 155
 Gojilo — 529
 Goli Brijeg (brdo) — 108
 Golo Brdo — 86
 Gologorica — 204
 Golub Duro — 167
 Golubić (kod Obrovca) — 78, 134, 135
 Golubić (s. kod Knina) — 180
 Goljak (k. 824) — 184
 Gomirje — 117
 Gora — vidi Gore
 Gore — 106, 107, 313—315, 434, 436, 522, 648
 Gornja Lomnica — 419
 Gornje Jelenje — 462
 Gornji Kraj — 184, 186, 365, 367, 369, 370
 Gorski Kotar — 369
 Gospić — 44, 46, 70, 259, 349—352, 362, 509, 601, 603
 Gostovača — 351
 Gostović Mihajlo — 122
 Gostović Mirko — 122
 Gostovo Polje — 367
 Gošnjak Ivan — 262, 276
 Graberje — 106
 Grabovac — 219
 Grabovača (k. 772) — 45
 Gračac — 12, 32, 49, 50, 58, 59, 78, 80, 129, 130, 134, 135, 138, 139, 150, 277, 282, 283, 662
 Gradac — 163
 Gradec (ž. st.) — 98
 Gradina (k. 630) — 352
 Gradina (k. 552) — 135
 Gradina (k. 416) — 134
 Gradina (k. 588) — 61, 79, 136, 137
 Gradina (k. 344) — 108
 Gradina (k. 883) — 46, 47
 Gradina (brdo kod Kozica) — 114
 Gradište — 164
 Gradusa — 159, 599
 Granični Gaj (š.) — 232
 Graovci — 330
 Grbovac — 586
 Grčka — 10, 57, 124, 191, 281
 Grčka Kosa (brdo) — 117, 118
 Grebaštica (zaliv) — 577, 639
 Greda (k. 319) — 135
 Greda (ž. st.) — 18, 21
 Grga Filip — 215
 Grgurica — 27
 Grešćevina — 16, 86
 Grižani — 639
 Grižići — 266, 267
 Grk — vidi Višnjićevo
 Grkovci — 274, 316, 318
 Grlić (dom. oficir) — 168, 612, 619
 Grmuša Rade — 517
 Grobničko Polje — 103
 Grtovec — 656, 659
 Grubišno Polje — 82, 142, 171, 258, 595
 Grubor Nikola — 516
Grupe NOV i PO Jugoslavije:
 — operativna unska — 413, 466, 512
 — partizanskih NOP odreda Četvrtog korpusa — 343, 557
 — istočna NOP odreda Šestog korpusa — 166, 226, 231, 238, 338, 430, 585, 590, 659
 — zapadna NOP odreda Šestog korpusa — 166, 226, 259, 430, 584, 599
 — zapadna NOP odreda Desetog korpusa — 74, 100, 101
 — južnodalmatinskih NOP odreda — 113—115, 219, 489, 491
 — sjevernodalmatinskih NOP odreda — 10, 71, 73, 148, 151—154, 217, 281—285, 390, 394, 489, 490, 498, 543, 603, 628
 — srednjedalmatinskih NOP odreda — 56, 275, 438, 489, 491
Grupe njemačke:
 — »Reisinger« — 363
 — »Rajndl« — 363

Gubavčevo Polje — 60, 79, 80, 139
Gundinci — 627
Gvardiol Ante — 518, 545

H

Hajduković Đuro — 122
Han Prolog — 269, 591
Havkić Husein — 167
Havran Mijo — 143
Helbih (Helbich — dom. of.) — 570,
574, 579, 582, 585, 589, 592, 597,
600, 604, 607, 614, 615, 622, 624,
626, 628, 631, 634, 637, 640, 644,
646, 650, 655
Hercegovac (s.) — 81, 82, 142, 143
Holjevac Večeslav — 470, 475
Horvat Josip — 420
Horvati — 21, 311, 415—417, 513, 533,
570, 661
Host (o.) — 372
Hrastje — 636
Hrastovica i — 105, 106
Hrašća — 419
Hreljin — 527
Hrižić — 114
Hrvače — 187—191
Hrvatsko Primorje — 369, 499
Hrvatsko Zagorje — 65, 75, 83, 286,
294
Hrženica — 92
Hrženik — 306, 405-^07
Hum (k. 587) — 371, 379
Hum Varoš — 83
Humac (V. i M.) — 176
Hvar (o.) — 628, 647, 649

I

Ilijina Greda (k. 96) — 164, 250
Ilirska Bistrica — 199
Ilovac — 653
Imotski — 13, 14, 221
Imsovcii — 167, 613, 663
Inkret Franc — 172, 173, 223, 240,
432, 433
Islam Grčki — 25, 27, 282
Islam Latinski — 25, 282
Istra (oblast) — 196, 199, 454, 504
Italija — 57, 281, 383
Ivančec — 291
Ivandija Andro — 431
Ivanec — 84, 92, 290
Ivanić Grad — 89, 97, 605, 647
Ivanšćica (pl.) — 65, 651, 653, 656,
659

Ivanjski Bok — 158, 159, 164, 165,
248, 649
Ivas Šime — 74, 157, 218, 285
Ivčević Mate — 38
Iveković Stjepan — 76
Ivičević Draga — 37
Ivoševci — 124
Ivošević Dragan — 334
Iž (o.) — 58

J

Jagetići — 119
Jagodnik (k. 970) — 79
Jagodnja (G. i D.) — 283
Jakelić Josip — 136
Jakovci — 111, 112, 214
Jaković Bogomil — 418
Jako vije — 93
Jakovljević Đuro — 236
Jakšić Pavle — 354, 505
Jakuševački most — 589, 645
Jalševac — 594
Jalžabet — 86
Jamarica — 170, 256, 257, 598
Janeš Josip — 247
Janić Vjekoslav — 99
Janić Vlado — 172, 173
Janja Gora (k. 448) — 331
Janjatovići — 177, 330
Janjče — 350, 387, 388, 545
Janković Vojo — 195
Jarić Luka — 136
Jasek — 164
Jasenak — 117, 118, 122, 363, 369
Jasenovac — 290
Jastrebarsko (Jaska) — 306, 311, 507,
567, 568, 571, 572, 595, 596, 637,
639, 657
Javorje — 95
Javornik — 59, 60, 79, 137, 138
Jekiš Emil — 238
Jelačićev spomenik — 106
Jelovac (k. 1031) — 59, 61, 77, 137
Jelšane — 459
Jenjić Blaž — 64
Jerković Mate — 516, 532
Jesenje (k. 513) — 176
Jezerane — 102, liti, 329—333, 363,
368
Joka Milan — 253, 518
Joka Nikola — 159
Jončić Ante — 38
Jončić Anka — 38
Jončić Miko — 38
Jončić Nikola-Koča — 56, 110
Jorgić Mileva — 237

Josipdol — 118, 128, 161, 162, 174,
177, 260, 329, 344
Jošava — 572
Jovanović Čedo — 238
Jukić (s.) — 192
Jurdani — 200
Jurkovac — 164
Jušići — 205

K

Kajić Kole — 107
Kajzer (Nijemac) — 203
Kalafatić Tomo — 122
Kalik Radoslav — 194
Kalinić — 234
Kalnik (Kalničko Gorje) — 65, 76,
85, 86, 286, 294, 509, 593, 594, 632
Kamenica (G. i D.) — 366, 367
Kamenica (s. kod Tounja) — 161,
175, 329, 332, 344, 345
Kamenjak — 462
Kamensko (Bučko) — 112, 213, 214,
Kamensko (s. kod Aržana) — 591
Kamešnica (pl.) — 64, 180, 270, 318
Kanfanar — 200, 201
Kapan — 170, 255
Kapela (pl.) — 116, 118, 177, 261
Kapela (s.) — 662
Kapelica (s.) — 90
Kapetanović Gajo — 167
Kaptol (s.) — 657
Karaš Milutin — 346
Karin — 28, 135, 149, 151, 153
Karlobag — 9, 116
Karlovac — 174, 306, 311, 418, 522,
560
Karuzo Andro — 37
Karuzo Josip — 37
Karuzo Juraj — 37
Karuzo Marica — 37
Kašić — 22—26, 28
Kasina — 570
Kaštelir — 205
Katun — 201
Kegl (Nijemac) — 169
Kesar Savo — 195
Kesići — 275, 323, 324
Kilibarda Risto — 218
Kistanje — 9, 31, 32, 77, 78, 124,
133, 150, 153, 259, 545, 580, 589, 591
Kita (k. 678) — 108
Kivela Borivoj — 37
Kladnjice — 53—55, 108, 109
Klapavica — 131, 132, 279
Klarić Kruno — 37

Klasnica — 330—332
Klasiček Lovro — 602
Kletinja (k. 509) — 162, 329, 332
Kleut Petar-Perica — 50, 70, 389, 516
Kličković Ljuban — 469
Kličković Miljenko — 68
Kličković Nikola — 99
Klišanić Stjepan — 145
Klokočevac — 81, 82, 90
Kloštar (s.) — 89, 145
Kloštar Ivanić (s.) — 89, 656
Ključ (s.) — 85
Knebl Franjo-Franc — 312, 408, 423
Kneja — 177, 331, 334
Knezović Luka — 64
Knežci — 232—234
Knežević Duro — 136
Knežević J. Njegovan — 23
Knežević M. Velimir — 14, 271
Knin — 9, 14, 41, 57, 59, 78, 124,
125, 129, 150, 180, 181, 273—275,
281, 317—320, 323, 325, 326, 335,
596, 598, 622, 667, 668
Kobal Vladimir-Vlado — 100
Kokinac (ž. st.) — 90, 227, 229
Kokot Ivan — 474
Kolarac Milan — 237
Kolarine — 30, 31
Koljane — 191
Kom (brdo) — 79, 137
Komadina Mato — 122
Komadine (s.) — 177
Komanda Jugoistoka (njemačka) —
502

Komande područja:

— bihačkog — 466, 469
— daruvarskog — 256, 258
— ličkog — 522
— šibenskog — 156
— zadarskog — 156
Komarevo — 159, 355
Kombol Stanko — 466
Komićska Previja — 132
Komiza — 372, 376, 381, 383—385,
396, 397
Kompolje — 185
Končanica — 81
Kondrić — 341
Konjevrata — 151
Konjsko Brdo (s.) — 47, 350, 351, 387
Konjšćina — 642
Koprivnica — 84, 145, 286, 291, 292,
450, 451, 508, 511, 593, 616, 620,
625, 627, 631, 662
Koprivnička Rijeka (s.) — 245, 272,
291, 293

- Korać Dušan** — 100
Korać Miloš — 517
Korčula (o.) — 492
Koreničani — 168
Koričan Viktor — 469
Korita (k. 467) — 118, 121
Kornat (o.) — 151
- Korpusi**
NOVJ:
 — **treći (ranije I Bosanski)** — 670
 — **četvrti** — 18, 127, 173, 259, 260, 263, 276, 306, 313, 328, 343, 354, 405, 413, 415, 418, 434, 466, 471, 501, 508, 512, 513, 528, 534, 557
 — **peti (ranije II Bosanski)** — 489, 505, 522, 532
 — **šesti** — 101, 163, 172, 207, 212, 223, 230, 231, 248, 254, 260, 276, 296, 338, 347, 357, 358, 361, 400, 424, 497, 500, 501, 503, 506—509, 512, 513, 515, 519, 521, 525, 526, 528—532, 538, 539, 562, 632, 641, 643
 — **osmi** — 9, 13, 22, 41, 57, 71, 77, 124, 132, 148, 157, 217, 219, 241, 259, 268, 273, 274, 276, 302, 303, 316, 317, 335, 385, 390, 392, 394, 438, 446, 449, 476, 486, 487, 489, 491, 496, 498, 502, 505, 506, 508, 510—515, 518, 520, 522, 524, 525—527, 529—531, 544, 668
 — **deseti (Zagrebački)** 7, 15, 65, 76, 83, 98, 141, 144, 146, 242, 246, 260, 271, 276, 286, 304, 402, 450, 500, 501, 503, 506—508, 510, 512, 515, 519, 522, 523, 530—532, 593, 600, 641, 643
 — **jedanaesti** — 102, 182, 196, 259, 276, 349, 362, 454, 504, 508, 512, 513, 533, 632
 — **dvanaesti** — 497
- Njemački:*
 — **5 brdski SS** — 486, 487, 502
 — **3 SS oklopni** — 502
 — **15 brdski** — 487, 502, 666
 — **21 brdski** — 502
 — **22 brdski** — 502
 — **69 rezervni** — 502
- Zborna (korpusna) područja:**
 — **prvo** — 617
Korušca — 108
Kosa (k. 987) — 130
Kosanović Niko-Moma — 497
Kosanović Rade — 346
- Kosanovići (s.)** — 177
Kosanjak (k. 704) — 176, 177
Kosinj — 387
Kosinjak (brdo) — 313, 314
Kostajnica — 106, 158, 573, 649
Kostima — 377, 382, 383
Košare (s.) — 161, 173, 174
Košarić Milutin — 346
Kovačević Andro — 41, 126, 181, 275, 327, 338, 449
Kovačević Jovo — 238
Kovačević Veljko — 117, 370, 519
Kovačevići (zaselak) — 129
Kovačić Alojz — 99
Kovačić Đuro — 167
Kovačić Ivan — 247
Kozica (s.) — 113, 114, 219, 220
Kozje (s.) — 94
Kožulj — 24, 26
Krajačići — 635
Krajačić Nikola — 348
Krakar — 118, 119, 121, 122
Kraljevac — 633
Kraljevčani 663
Kranjčići — 201, 456
Krapina — 66, 94—96
Krašić — 306, 405, 407, 583, 584, 636
Krbavsko Polje — 496
Krbune — 204
Kreča Dušan — 518
Krivi Put — 366, 367, 514
Križ (s.) — 89, 97
Križevci — 83, 84, 89, 91, 98, 100, 101, 145, 291, 293, 574
Križišće — 527, 530
Križpolje — 366, 368
Krka (r.) — 259
Krnica — 456
Krnjajić Dušanka — 238
Kronja dr Tomislav — 516
Kršan — 203
Krunić Uroš — 107, 315, 437
Krupa — 59, 134, 135, 137, 138, 149
Kruševo — 9, 135
Krznarići — 365
Kučević (zaselak) — 61, 137, 138
Kučiš Stjepan — 517
Kuhta Franjo — 360
Kujača (k. 768) — 329
Kujinjača (k. 648) — 47
Kukić Miloš — 517
Kukići — 331
Kukljice (zaliv) — 636
Kula (s.) — 226, 229—239
Kulenović Hajrudin — 253
Kuljiš Metod — 37
Kuljiš Toma — 37

Kunić Selo — 118
Kunovac — 128
Kupinovac — 91
Kupres — 58
Kuprešanin Milan — 41, 269
Kupski Most — 568
Kurilovec — 419, 420
Kusonje — 111, 212, 215
Kušec Božo-Božidar — 82, 99, 147
Kutina — 83
Kuzmanić Josip — 37
Kuzmanić Mlado — 37

L

Labin — 196, 203, 457
Ladislavec — 637
Ladrovići — 206
Lađena (brdo) — 114
Lađevac — 169, 256
Lalići — 366
Lapac (G. i D.) — 128, 130, 277, 278, 599, 626
Lastovo (o.) — 578 -
Latin Brdo — 179, 330
Latković Slavko — 468
Lazić Branko — 238
Lazine (k. 112) — 208
Lažić Maksima Mićo — 346
Lečevica — 53, 108, 109, 639
Ledenica — 367
Lekenik (ž. st.) — 18, 21
Lemešni Dolci — 114
Lepoglava — 66
Leskovac (s. kod Barilovića) — 498
Leskovac (s. kod Zagreba) — 184, 416
Leskovec — 15, 242, 243, 187—290, 294
Lešće — 350, 353, 587
Letinac — 260, 365
Levičnik Karei — 377
Lički* Osik — 44, 46—48, 70, 260, 350, 351, 387, 568, 576, 587
Ličko Petrovo Selo — 499, 509
Lijevi Dubravčak — 601
Lika (r.) — 46
Lipač — 59, 77, 79, 80, 136, 138, 139
Lipač Vrh (k. 794) — 132
Lipanović Ante — 37
Lipica — 365—367
Lipik — 659
Lipova draga — 177
Lipova Glavica (zaselak) — 350, 351, 353
Lipovac (s. kod Ivanić Grada) — 656
Lipovac (s. kod Morovića) — 11, 639

Lipovac (s. kod Pleternice) — 358—360
Lipovača (k. 363) — 344
Lipovljani — 170, 663
Lisac (k. 481) — 176, 179, 330—332, 334
Lisac Br. (k. 974) — 479
Lisičić (s.) — 29
Lisina (k. 748) — 353
Lišćev Vršak (k. 736) — 46, 47
Livanjsko Polje — 126, 181, 269, 270, 274, 316, 318, 337,
Livno — 13, 41, 57, 64, 125, 126, 129, 148, 180, 187, 191, 268, 269, 281, 316, 318, 337, 338, 589, 596, 614, 649, 662, 664
Lohovo — 50
Lomnica (r.) — 418, 419
Lomnica (s.) — 650
Lončar Mirko — 236
Lončarević Gavro — 167
Lončarski Vis (k. 491) — 164
Londžica — 163, 234
Lovinac — 49, 80, 130
Lopud (o.) — 587
Lovska — 170
Lozan — 169
Ludbreg — 7, 84, 86, 92, 93, 242, 243, 286—294, 305, 402, 511, 613, 616, 622
Ludbreški Vinogradi (s.) — 304, 305, 403
Ludina — 604, 607
Luka (s.) — 323, 324, 326
Lukavec (s.) — 95
Lukšić Jurko — 37
Luščani — 106, 107

LJ

Ljubeč — 114
Ljubitovci — 54
Ljubošina — 584, 587
Ljubovo — 387

M

Macure — 12, 135, 136
Mačkovo Selo — 554, 555
Mađarska — 281
Magašić Mauricije (Moro) — 516
Maglaj Potok (p.) — 208
Magljenak Š. — 145
Mahično — 417
Majar — 341
Majer (bojnik) — 166, 168

Makarska — 219
 Makaj Franjo — 167
 Makek Ivan — 305
 Maksimov Hrast (k. 616) — 209, 210
 Mala Popina — 139, 149
 Malačka Biranj (s.) — 109
 Maleševci — 325
 Mali Poganac — 291, 293
 Mali Vrh (brdo) — 84
 Malo Polje — 47
 Malovan (ž. st.) — 12, 32, 138
 Maljkovići — 367
 Maljkovo — 188, 190, 191
 Mamula Bogdan — 517
 Mandaković Niko — 37
 Manojlović Miloš — 98
 Manojlović Nedeljko — 56, 110
 Manola Srećko — 515
 Marčana — 202, 203
 Marčeta Golub — 165, 253
 Marčić Milan — 122
 Mardešić Dino — 37
 Mardešić Pjero — 34, 37
 Margečan — 85
 Marić Adam — 159
 Marija Bistrica — 67, 76
 Marina Gl. (k. 775) — 44, 45, 47, 48,
 70, 260, 350, 353
 Marinbrod — 663
 Marinići — 205
 Marinkovci — 324, 326
 Marinković Ivo — 517
 Marinković Katica — 37
 Marinković Petar — 38
 Marinković Stjepan — 37
 Marinković Vicko — 38
 Marinovac — 272
 Marinovići — 314
 Marjanović Ankica — 143
 Markovac — 171, 257, 298
 Markovci — 456
 Martijanec — 92
 Martinščina — 567
 Matajta Pave — 123
 Mateljan (ustaša) — 64
 Matetić Vladimir-Vlado — 69, 101,
 516
 Matijašević Ante — 37
 Matijašević Jure — 37
 Matijašević Stjep. — 37
 Matijašević Stjep. — 37
 Matijević Blažo — 178
 Matijević Pero — 236
 Mauha Ivan — 469
 Mazin — 32, 129, 278, 279, 510
 Medak — 46, 349, 352, 580
 Medakovići — 330
 Medin Vrh (k. 886) — 79
 Medved (k. 346) — 243, 288
 Medvide — 28, 78, 135
 Melnice — 183
 Meničanin Milan — 159
 Metković — 621, 664
 Metla (brdo) — 554, 555
 Mičetić Drago — 122
 Mijovac (k. 214) — 72
 Mikanovci — 572
 Mikašinović Simo — 468, 517
 Miklouš — 144
 Mikulčić Marijan — 247
 Milaković Jovan — 258
 Milan Lug (s.) — 235
 Milanović Ivan — 64
 Miličević S. Borivoj — 563
 Miličević Mile — 330
 Milinković Đorđe — 237
 Milinović Milivoj — 236
 Milojević Rade — 160, 517, 553, 556
 Miljanović Boško — 236, 237
 Miljković Huška — 466, 505, 523,
 527, 534
 Miovića (k. 1246) — 114
 Miranje — 71
 Mišević Mihajlo — 517
 Mišević Nebojša — 299, 426
 Miše Josip — 194
 Mladen Ivan — 309, 473, 474
 Mladineo Andri — 37
 Mladineo Josip — 37
 Mladineo Pavao — 37
 Mlinoga (G. i D.) — 552
 Mljet (o.) — 569, 643, 657, 664
 Modrić Beta — 243
 Modrino Selo — 124, 133
 Modruš — 116, 118, 128, 206, 331, 333,
 363
 Mohorović Nino — 26
 Mokrica (s.) — 106
 Mokro Polje — 32, 59, 77—79, 133,
 137, 150
 Molek Franjo — 467, 561
 Monfalcone (Tržič) — 196
 Morović — 639
 Moseć Pl. — 53, 54, 56, 187
 Moslavina — 505
 Moslavačka Gračenica — 98
 Mostar — 9, 14, 180
 Mostine — 150
 Moščenička Draga — 458
 Moškov Ante — 286, 594, 616
 Moštanica — 354, 355
 Mošune — 363, 367
 Motovun — 199, 205
 Mračlin — 21, 415—417, 578, 585, 597

Mračaj — 181
 Mrkići — 79, 138, 139
 Mrkonjić Grad — 58
 Mrkopalj — 103, 369
 Mrzle Vodice — 103, 366, 462
 Muć — 53, 57, 188
 Mudrić Gl. (k. 501) — 161, 162, 177, 329, 332, 333
 Mundić Blaž — 37
 Mune — 205
 Munižaba Milan — 393
 Murvica — 27
 Mušaluk — 46
 Mušalučko Malo Selo — 47
 Mušić Šefot — 213
 Muškovići — 78, 134
 Mutak Vladimir-Vlado — 82, 99, 147, 551

N

Nad Gradina — 192, 193
 Narta — 91
 Našice — 163, 230, 233—236, 238, 341, 342, 572, 635
 Našička Breznica — 661
 Naudovac — 170
 Nenezić M. Radojica — 516, 532, 533
 Nerežišće — 660
 Netretić — 560, 635, 636
 Nikoliš dr Gojko — 500, 504
 Nin — 27, 150
 Nisko — 53, 54
 Normanci — 339
 Nova Gradiška — 166, 209, 622
 Nova Kapela — 208, 210, 211
 Nova Kapela-Batrina (ž. st.) — 339, 342, 357, 359, 623
 Nova Subocka — 257
 Novak Vilko — 213
 Novaković Branko — 26
 Novi (Novi Vinodol) — 102, 116, 365, 369, 524
 Novi Grad — 634
 Novi Marof — 75, 83, 85, 93, 101, 169, 287, 293
 Novoselec-Križ (ž. st.) — 604, 607
 Novo Topolje — 225, 297, 341, 424
 Novska (s.) — 254
 Nuglašice — 318

Nj

Nježić Branko — 167

O

Obelić Mate — 612
 Obijaj — 323, 324
 Oborovo — 474

Obradović Stevo — 155
 Obrankovec — 92
 Obrovac — 28, 77, 78, 124, 134, 135, 150, 153, 192
 Očestovo — 283, 284
 Odra — 311, 417, 574, 586

Odredi NOP:

— banijski — 601, 620
 — bilogorski — 90, 168—170, 226, 227, 255—258, 431
 — bjelovarski — 91, 97, 100, 146, 147, 571
 — daruvarski — 166—168, 171, 213, 254, 256—258, 613, 647
 — diljski — 166, 230, 296, 297, 338—342, 424, 425, 430
 — dinarski — 63, 191, 441, 446, 491
 — duvanjski — 489, 491
 — glamočki — 126, 446
 — grahovsko-peuljski — 41, 58, 126, 180, 181, 241, 273, 274, 316, 318, 319, 322—326, 447, 449, 489, 491, 596
 — imotski — 113—115, 219, 222
 — kalnički — 75, 76, 91, 100, 242, 246, 287—290, 292
 — karlovački — 174, 636
 — kninski — 10, 59—61, 78, 80, 129, 130, 133, 137, 148, 152, 153—156, 282—284, 490, 542
 — lički — 49, 349, 350, 388
 — livanjski — 126, 446
 — makarski — 113—115, 219—222
 — mosečko-svilajski — 53, 56, 109, 438, 440, 491
 — moslavački — 81, 82, 90, 99, 100, 142, 144—147, 567, 598, 609
 — mosorski — 62—64, 191, 270, 440, 491
 — neretvanski — 113—115, 219—222
 — orjenski — 10, 59, 70, 80, 129, 130, 137
 — osječki — 230, 232, 233, 238, 339, 343, 400, 401, 430, 629, 648, 661
 — otočki — 149, 491, 528
 — plašćanski — 344, 345
 — posavski — 169, 170, 226, 228, 254—257, 348, 431, 576, 602, 627
 — požeški — 166, 208—210, 230—238, 359, 426, 648
 — primorski — 525
 — prominski — 491, 527
 — sjevernodalmatinski — 10, 71—73, 78, 149, 152—156, 217, 218, 282, 283, 490, 542

- šibensko-trogirski — 441
 — trogirsko-segetski — 491
 — turopoljsko-posavski — 307, 308, 310—312, 416, 419, 420, 472, 474, 588, 661
 — zadarski — 26, 27, 149, 152—155, 393, 490, 491, 525, 528, 542
 — zagrebački — 66, 75, 93, 100, 101, 567
 — zagorski — 66, 75, 94, 100, 287, 571, 601, 637, 651, 659
 — žumberačko-pokupski — 307—311
 — prvi Trinaeste divizije — 103, 116, 119, 123, 363, 364, 370, 568
 — drugi Trinaeste divizije — 103, 363, 366, 462
 Odvorci — 358—360
 Ognjenović Milan — 159, 469
 Ogorje — 187
 Ogulin — 76, 102, 103, 116, 117, 174, 263, 264, 307, 330, 344, 363, 538, 586
 Okešinec (s.) — 514
 Okić Grad — 306, 307
 Okoli (s.) — 145
 Okučani — 229, 648
 Opatija — 205
 Opsenica Jovo — 346
 Opsenica Stevan-Stevo — 104, 516, 520
 Orahovica — 163, 164
 Oreščanin Bogdan — 516
 Oreščanin Nikola — 467
 Oriovac (ž. st.) — 360
 Orljava (r.) — 267
 Orljavac — 165
 Orovac — 184, 185
 Osijek (s.) — 287, 294
 Osijek (grad) — 342
 Osredak — 94, 95
 Ostrna — 97
 Ošljak — 439
 Oštarije — 344, 349
 Oštarski Dolovi — 175, 178, 344
 Oštrice — 85
 Otišić — 188, 191
 Otmar Karli — 193
 Otočac — 50, 102, 103, 185, 186, 362, 363, 387, 388, 410, 505, 511, 527, 531, 569, 598, 599, 613, 614, 629, 630, 632, 634, 643, 657
 Otok — 441
 Otoka — 579
 Otrić — 32, 49, 77, 79, 128, 137—139, 150, 277, 278, 283
 Ozalj — 306, 580, 620
 Ožegovci — 212, 213
- P
- Padjene — 125, 149, 150, 595, 596
 Pag (o.) — 524
 Pajić Milić — 533
 Paklenica — 169, 226, 228, 229, 256, 576
 Pakoštane — 9—11, 129, 577
 Pakrac — 111, 165, 171, 212, 214, 215, 254, 601
 Pakrani — 168, 171, 257
 Palešnik — 90, 583
 Palež — 330, 331
 Paljevina — 90
 Pandurović Stanko — 230
 Panj (s.) — 188—192
 Papića Brijeg (k. 409) — 108
 Parčić — 10, 59, 78, 79
 Paripovac (k. 1060) — 59, 61, 79, 80, 137—139
 Parklec Vid — 305
 Parmač Stanko — 304, 399
 Pasjak — 199—201
 Pastuša — 555
 Pašijan — 142
 Pašman (o.) — 151, 282, 509, 636, 639
 Paukova — 159
 Paulov Breg — 405
 Pavlova Vas — 95
 Pavlovac — 81, 142, 143
 Pavlović Aleksa — 236
 Pavlović Ilija — 516
 Pavlović Mićun — 516, 520
 Pavlović Rade — 518
 Paz — 203
 Pazin — 196, 199
 Pčelić — 584, 595
 Pečerić Luce — 38
 Pekić Dušan — 312, 408, 423, 518
 Perčić Toma — 264
 Perenčević Stevo — 437
 Perhavec Stanko — 505, 516
 Peribonio Mate — 37
 Perić Ignjatije — 466, 533
 Perkovci — 298, 341, 347, 425, 426
 Perković Matija — 617
 Permani — 204, 458
 Peroj — 201
 Perušić — 44, 45, 47, 50, 58, 259, 349, 350, 353, 387, 388, 499, 527, 531, 568, 574, 576
 Perušković Ivan — 122
 Peščenica — 18
 Pešonci (brdo) — 324
 Pešun Stjepan — 122, 123
 Pešut Mijo — 167
 Pešuti — 176

- Petkovac — 355
 Petrašić Franjo — 38
 Petrić Ivo — 37
 Petrić Ivo — 37
 Petrić Marijan — 37
 Petrić Šime — 37
 Petrinja — 105, 313, 314, 435, 516, 522, 529, 530, 575, 641, 648, 662
 Petrinović Vicko — 37
 Petrović Danica — 167
 Petrović Ilija — 466
 Peulje (G. i D.) — 181, 274, 317, 318, 337
 Pićan — 202, 457
 Pirovac — 282, 283, 621
 Pismarević Stevo — 238
 Pišce — 94
 Pišpek Franjo — 245
 Pištenjak (k. 799) — 185
 Pitomaca — 169
 Plaše — 524
 Plaša (k. 484) — 176, 331, 334
 Plaški — 173, 174, 177—179, 261, 328, 329, 576, 579, 580, 606
 Plavno — 58, 124, 181, 317, 318
 Plažani — 182—184
 Pleše Josip — 122
 Plešivica (s.) — 627, 628
 Plešivica (pl.) — 306, 307, 311
 Pleternica — 225, 230, 233, 234, 236, 266, 267, 357, 358, 397, 629, 638, 640
 Pletilić Teufik-Fika — 532
 Plišić Mate — 123
 Ploča — 130
 piočanski Klanac — 132
 Plješevica (pl. kod Obrovca) — 135
 Pocernje — 63
 Počuča Milan — 441
 Podgorač — 339, 341, 342, 430, 629, 646, 648, 653, 654
 Podgorje — 154
 Podgorci — 367
 Podhum — 387
 Podić — 241, 372, 375
 Podrav. Slatina — 342, 348
 Podselje — 374, 384
 Podstrana — 46
 Podsused — 96, 97
 Podšpilje — 384
 Podum — 185, 410, 522
 Poganac — 92, 245, 246
 Pokuplje — 99, 307, 505
 Poleksić Momčilo — 181
 Polešnik — 26, 27
 Poljana (s. kod Banove Jaruge) — 170
 Poljane (kod Opatije) — 205
 Poljanec — 92
 Polje (s. kod Krapine) — 96
 Poljice — 32
 Popara Milan — 309
 Popina — 153, 278
 Popova Kapa (brdo) — 134
 Popovača (brdo) — 323, 324
 Popovača (ž. st.) — 89, 96, 97
 Popović Đuro — 236
 Popović Lazar — 237
 Popović Tomica-Toma — 517, -525
 Popović Vojin — 304, 397
 Poreč — 226, 229—233, 235, 239, 240
 Posavina — 307, 310—312
 Posedarje — 27
 Postira — 657
 Potravlje — 189—192
 Potrebić Dane — 154
 Pozder — 23, 24
 Pozderac Hakija — 467
 Poznanovec — 67, 68
 Prandanovci — 339
 Prapatnica — 53—55
 Prečec — 89, 97
 Preko (s.) — 149, 155
 Prekrižje — 407
 Presečno — 92, 594
 Prespa — 227
 Prgomet — 55
 PriDić (s.) — 406, 407
 Prilika Ivan — 408
 Priluka — 651
 Primisije — 127, 344, 345
 Primošten — 649
 Prkos — 290, 292
 Prodanović Glišo — 237
 Prokički Grabar — 183
 Prokike — 182
 Prolog — 125, 316
 Prološka Draga — 125, 316
 Promina — 31, 34, 58, 149, 150, 259, 284
 Prozor (s.) — 386, 410
 Pruner Rudolf — 469
 Puharić Ante — 221
 Puhlaki — 92, 242, 244, 287, 289, 290
 Pukovi
Njemački:
 — 3 kubanski — 472
 — 4 kubanski — 419
 — 13 Sedme SS divizije — 277
 — 14 Sedme SS divizije — 277
 — 211-ti 71 pješadijske divizije — 83
 — 392 artiljerijski — 117
 — 846 pješadiski — 118, 366

- 847-mi 392 legionarske divizije — 117, 118, 329, 366, 367, 410
  - 891-vi 264 pješadijske divizije — 77, 487
  - 893 pješadiski — 487
  - Domobranske pukovnije (pukovi):*
    - prva PTS — 15, 83, 86, 91, 92, 272, 286, 290, 305, 593, 594
    - druga pješačka — 92, 638
    - četvrta lovačka — 254, 255, 609 — 611, 617, 618, 638
    - šesta ustaško-domobranska — 62
    - osma lovačka — 213, 453, 605, 609—612, 638
    - dvanaesta gorska — 386
    - petnaesta pješačka — 188, 396, 438, 445, 446, 488
  - Pula — 200, 202, 203, 455, 509
  - Purišić Ivo — 326
  - Puška — 158
- R**
- Rab (o.) — 524, 664
  - Radaković Vojislav — 136
  - Radan — 189
  - Radanović Veljko — 167
  - Radelić Milan — 237
  - Radeljevo — 246, 292
  - Radešić — 86
  - Radišić Ana — 38
  - Radišić Ina — 37
  - Radišić Luka — 34, 36, 37
  - Radišić Marko — 37
  - Radišić Miho — 38
  - Radmanove Staje — 439
  - Radnovac (k. 459) — 175, 176
  - Radoičići — 119
  - Radojević Dinko — 37
  - Radojević Zdenko — 37
  - Radošić (s.) — 109
  - Radošić (k. 606) — 161
  - Radović Milan-Cokara — 310
  - Radovniković Branko — 37
  - Radučić — 9
  - Radulovići — 119
  - Rajačić Đuro — 123
  - Rajić (s.) — 229, 254, 348, 627
  - Rajić (dom. of.) — 293
  - Rajman Stjepan — 611
  - Rakitovac — 200, 457
  - Rakov Potok (s.) — 596
  - Rakovo Selo — 652
  - Ramljane — 350, 351
  - Rapajin Do — 182—184
  - Rapajin Klanac — 182, 365
  - Rasinja (V. i M.) — 291, 292
  - Rastićevo — 80
  - Raščani — 145
  - Raščane — 220
  - Rašković Boško — 154
  - Ratić Svetozar — 238
  - Ratkovića (ž. st.) — 597
  - Ratković Bude — 517
  - Ravidenica (k. 398) — 344
  - Ravlič stanovi — 115
  - Ravni Kotari (predeo) — 22, 28, 33, 79, 80, 488
  - Razbojište — 339, 342
  - Ražanac — 643, 644
  - Remetinec-Stupnik (ž. st.) — 18
  - Repanić Ante — 38
  - Repanić Ivan — 38
  - Repanić Ivo — 38
  - Repanić Nikola — 37
  - Repanić Vinka — 37
  - Repinec — 546
  - Repušnica — 97, 98
  - Resanovci — 241
  - Reskušić Andrija — 37
  - Reskušić Andrija — 37
  - Reskušić Katica — 37
  - Rešetari — 301
  - Ribnik — 580
  - Ribniak — 593
  - Riboščak (V. i M.) — 158
  - Ričice — 49
  - Rijeka (grad) — 196, 199, 200, 204, 652, 657, 660
  - Ripač — 626
  - Ris (š.) — 292
  - Risovac — 181, 323
  - Rizvić Zuhdija — 469
  - Rkman Dušan — 468, 518
  - Robić Ivan-Ivo — 17, 98, 404
  - Rogaška Slatina — 76
  - Rogatica — 277
  - Rogovac — 169, 171
  - Rogoznica — 151, 581, 630, 641
  - Roki Juraj — 37
  - Roki Roko — 37
  - Romić Ljubo — 431
  - Rovinj — 200—202, 455, 505
  - Rovišće — 97
  - Roždanik — 348, 431
  - Rt Barjaci — 371
  - Rt Manjarema — 371
  - Rt Rukavac — 372
  - Rt Stračine — 372
  - Rt Stupišće — 371, 375
  - Rt Zečina — 283
  - Ruča — 472, 473, 622
  - Ruda — 13

- Rudopolje — 130
 Rujani — 317
 Rujište — 79, 80, 137, 138, 149
 Rukavina (dom. of.) — 293
 Rukavina Ivo — 264, 470
 Rukavina Josip — 8
 Rukavina Milivoj — 50, 70, 389
 Rukavina Zlatko — 243
 Ruljanić Ante — 37
 Ruljanović Perka — 38
 Rupa (s.) — 199
 Ružić Antun — 468
- S
- Sabljaki — 118, 162, 175—177, 329, 332
 Sabolić Andrija — 431
 Sabolović Dušan — 468
 Sajković (s.) — 13, 195, 269
 Saluka Mileva — 238
 Samardžija Pavle — 468
 Sambolić — 74, 75
 Santini Zvonimir — 155
 Sapci — 224
 Sarajevo — 9
 Saranč — 113, 114, 219, 220, 222
 Saršan Zdenko — 469
 Satrić — 187, 188, 190
 Sava (r.) — 144, 158, 164, 165, 248, 471—473, 510, 525, 590, 630
 Savić Petar — 238
- Sdrugovi
- Domobranski:*
 — prvi gorski — 509, 572, 619, 646
 — četvrti gorski — 509, 584, 619
- Ustaški:*
 — poglavnikov tjelesni (Pavelićev tjelesni) — 402, 625
 — drugi — 163, 659
 — četvrti — 488
 — peti stajaći — 287, 450, 488, 593, 625, 627
- Sedlo (k. 1058) — 79, 137
 Seget — 53
 Segled (brdo) — 15, 17, 86
- Sektor:*
 — drugi pomorski — 521, 524
 — treći pomorski — 392
 — žumberačko-pokupski — 312, 423
- Sekulić Poljana — 175, 176, 178
 Sekulići — 334
 Selce (s. kod Đakova) — 340, 341
 Selce (s. na r. Odri) — 473, 475
 Seline — 456
 Selnik — 92, 93
- Senj — 102, 116, 365, 367, 569, 579, 581
 Senjuk Ivan — 518
 Seona — 234
 Seršić Ivan — 123
 Sesvete — 96
 Severin — 229, 255, 560
 Sibirj — 265, 359, 360
 Sikirevci — 576
 Simić Mičo — 237
 Simića Brdo (brdo) — 162, 344, 345
 Sinj — 13, 14, 41, 57, 64, 125, 180, 187—189, 191, 268, 269, 281, 316, 318, 445, 577, 596
 Sirač — 112, 212, 215
 Sirova Katelena (ž. st.) — 96
 Sisak — 101, 105, 106, 307, 578
 Sisak Predgrade — 528
 Sitnik — 329
- Sklopovi NDH* — vidi topnički sklopovi NDH
 Skočilić Joža — 206, 459, 460
 Skradin — 31, 150, 282
 Skradnik — 162, 175—177, 329, 330
 Sladojev Dušan — 136
 Slanje — 86, 92
 Slat. Drenovac — 600
 Slatinik — 223
- Slavonska Požega — 208, 209, 232, 236, 258, 595, 599, 602
 Slavonski Brod — 224, 225, 230, 233, 265, 267, 342, 562, 629, 635, 663
 Slijepčević Uroš — 469
 Slipčević dr — 64
 Slobodaninov Vladimir — 505
 Slunj — 127, 128
 Smilčić (s.) — 24—26, 149, 151
 Smoković — 27
 Smokrić — 130
 Smolić dr Ivo — 592
 Smoljanović Miliš — 138
 Smoljanović Nikola — 469
 Smrdljivac — 79
 Sokolović Mile — 333
 Solin — 654
 Sovra (zaliv) — 569
 Spasi dol — vidi Spasi Dom
 Spasi Dom — 135
 Spiček (brdo) — 95
 Split — 14, 57, 125, 151, 219, 607, 654
 Sratok — 53, 109
 Srb — 124, 125, 129, 277, 281, 580, 650, 651, 664
 Srbski Klanac — 125, 278
 Sredice — 291
 Srednja Gora (k. 516) — 176
 Sromle — 95

- Srpsko Polje — 184, 185
 Stajnica — 364
 Stalak — 118, 121, 364, 369
 Stanić Ilije Milan — 346
 Stanić Milana Nikola — 346
 Stanici (s.) — 330, 627
 Stanivuković Milan — 299, 401, 417, 516, 540
 Stankovača (brdo) — 324
 Stankovci — 9, 31
 Stanković Duro — 517
 Stanojević Ante — 38
 Stanojević Zdravko — 37
 Starci — 209
 Starčevljani (s.) — 91
 Starčić Stjepan — 145
 Stari Caglin — 235
 Stari Grabovac — 228, 229
 Stari Gradac — 169, 257
 Stari Slatinik — 265, 266, 300, 347, 357
 Stari Vrh (s.) — 16, 86
 Staro Petrovo Selo — 166, 207, 208, 301, 348, 357, 359, 360, 527, 570, 623, 625, 640
 Staro Selo — 185, 330, 331
 Staro Topolje — 224, 225, 296, 297, 341, 424, 425
 Staza (ž. st.) — 22
 Stažnjevec — 92
 Stegnjajić Milorad — 151
 Steinfel dr Gustav — 468
 Stenjevec — 96, 567
 Stojaković Borisav — 425
 Stojaković Duro — 236
 Stojaković L. Stevo — 563
 Stojić Milić — 470
 Stončica L. (luka) — 372
 Strahinje — 96
 Stražbenica — 355, 356
 Stričević (k. 467) — 108
 Strmac — 407
 Strmica — 124, 126, 129, 153, 180, 316—320, 322—326, 337
 Stupar Bogdan — 372
 Stupnik — 266, 311
 Subotica (s. kod Koprivnice) — 450, 451
 Subotić Luka — 238
 Sučevići — 596
 Sudovec — 85
 Suho Polje (s.) — 181
 Suhopolje (ž. st.) — 170, 229, 255
 Suhopoljsko Borovo — 170
 Suljo Jozo — 110
 Sulkovac — 629
 Sunja — 22, 106, 158, 164, 165, 601, 620, 653
 Sunja kanal — 164
 Suovare — 26
 Suša — 472, 473, 622
 Sušak — 102, 103, 560, 587
 Sutla (r.) — 94, 95
 Sužnjević Nikola — 518
 Sv. Đuh (k. 527) — 182, 183
 Sv. Ilija — 92
 Sv. Ivan Zelina — 75, 85, 101
 Sv. Ivan Zabno — 90, 570, 575
 Sv. Jana — 307
 Sv. Jera — 95
 Sv. Juraj (na o. Visu) — 398
 Sv. Katarina — 202
 Sv. Klara — 417
 Sv. Križ — 96
 Sv. Kuzma — 372
 Sv. Marko — 47
 Sv. Mihovil (k. 310) — 383
 Sv. Nedelja — 203
 Sv. Petar Cvrstec — 89, 145, 498, 567
 Sv. Peter (kod Podsrede) — 94
 Sv. Petka — 185, 186
 Sv. Rok — 349
 Sv. Trojica — 353
 Sv. Vid — 47
 Sv. Vid (na o. Visu) — 377, 378
 Sv. Vinčenat — 201
 Svibenj Stanko — 474
 Svibovec — 15—17, 86, 99, 242, 288, 575
 Svilaja (pl.) — 193
 Sviličić Ante — 37
 Sviličić Blaž — 37
 Sviličić Blaženko — 37
 Sviličić Branko — 37
 Sviličić Marija — 37
 Sviličić Marjan — 38
 Sviličić Vicko — 37

š

- Šainović Franjo — 612
 Šakanović Halil — 467
 Šakić Mićun — 12, 34, 60, 62, 80, 132, 141, 280, 483, 516, 545
 Šapjane — 200, 201, 204
 Šarić Ivo — 115, 222
 Šarići — 192
 Saš — 158
 Šašić Jefto — 516
 Šćitarjevo — 600
 Šegin Most — 190, 191
 Šekići (s.) — 119, 121, 122
 Šemovec — 76, 92

Šestan Vlado — 122
 Šestanj (k. 205) — i06
 Šesto Kojo — 314
 Ševarice — vidi Šovarnica (r.)
 Šibenik — 9, 125, 151, 527, 574, 630, 637, 652
 Šibi Ivan — 101, 295
 Šiljegović Boško — 269, 495
 Šimić Franjo — 62
 Široka Kula — 47, 350, 351, 353
 Široko Polje — 400
 Škalić — 39, 119, 120, 122, 364
 Škamnica — 365
 Škare — 102, 103, 185, 186, 260, 387
 Škipina — 122
 Škodinovac — 168
 Škorić Kamenko — 299, 426
 Škrabutnik — 210
 Škrinjar Feodor — 309
 Šlezinger Ada — 122
 Šnur Ivan — 213, 602, 605, 610, 611
 Šolobanica (k. 1147) — 130
 Šopron — 594
 Šovarnica (r.) — 82, 142
 Špadići — 458
 Španovica — 212, 215, 347, 610
 Špišić Bukovica — 168, 169, 171, 229, 255, 257, 258, 347, 431, 595
Štabovi:
 — artiljerije Dvadeset šeste divizije — 381, 382, 385, 397
 — Mornarice NOVJ — 58, 370, 379, 381, 385, 392, 489, 499, 504, 521
 — operativni za Istru — 196, 199, 454, 466
 — operativni za Liku — 32, 44, 58, 70, 260
 Štetner fon (Nijemac) — 137, 480
 Štrok Izidor — 17, 98, 248, 273, 305, 404, 452, 516
 Šulce (Schulze — Nijemac) — 472
 Šumetljica — 111
 Šumonja Miloš — 179, 334, 537
 Šupljaja — 32
 Šušnjar Janko — 100
 Švići — 204
 Švob Vinko — 370

T

Tabor Rafael — 467
 Tarabić Joco — 162, 468
 Telišman Drago — 474
 Terihaj Franjo — 145
 Terzić Velimir — 40, 262

Tešije — 55
 Thomas (Britanac) — 384
 Tičevo — 126, 327
 Tijarica — 13, 62, 63
 Tintor Kuzman — 436
 Tironi Jakov — 193
 Tiškovac — 278, 281, 320, 445
 Tišma Radovan — 236
 Tito-Broz Josip — 523, 588, 592, 600, 666, 667
 Tobolić — 261, 329
 Todorović Ivan — 230
 Todorović Vojo — 526
 Tojagić Milan — 309
 Tojagići (s.) — 130
 Tolj Feliks — 612
 Tomašević (dom. of.) — 406
 Tomašić Mate — 469
 Tomić (s.) — 119, 121, 363, 364
 Tomić Ivan — 37
 Tomić Mate — 123
 Tomin Gaj — 130
 Tomin Vrh — 367
 Tomljenović Braca — 174, 328
 Toplak Ferdo — 154

Topnički sklopovi NDH (divizioni):

— prvi topnički sklop — 255, 638
 — 12 topnički sklop — 612
 — brzi oklopni sklop — 286, 288, 290

Tounj — 128, 174, 263
 Trbović Mile — 123
 Trebinja (s.) — 576
 Tremušnjak — 554
 Tremzina (k. 1175) — 60, 77, 78
 Trg (s. kod Ozlja) — 415
 Trilj — 64
 Trivanov Dol — 320
 Trivić Obrad — 26, 136
 Trnava — 143
 Trnovec — 92
 Trnovitica — 143
 Trogir — 57, 630, 652, 660
 Trkulja Stevo — 436
 Trkulje — 324, 326
 Trokut (predeo) — 257, 258, 510
 Trojvrh (brdo) — 161, 162, 177, 329, 330, 332, 333
 Trolokve — 55, 108, 109
 Troura (Trovrh — k. 1236) — 132
 Trst — 196, 199, 200, 204, 205
 Trstenik — 650
 Trubar — 278, 281
 Tržić — 332, 343—345
 Tuhovce — 15, 16
 Tuk (s.) — 330

Turanovac — 169
Turčić Albin — 68
Turkalji (s.) — 161
Turkulin Artur — 354, 505
Turanovac — 255
Turnašica — 613
Turropolje — 144, 415—417, 508, 588, 589, 597
Turovac — 59—62, 77, 79, 80, 137, 138
Tušice — 130
Tužević — 103, 182, 366—368, 625

U

Ubije — 54, 109
Učka (pl.) — 196, 203
Udbina — 80, 132
Ugarci — 180, 181, 318, 319, 323, 326
Ugljan (Uljan, o.) — 58, 151, 282, 509, 573, 578, 615, 639, 644
Um (k. 506) — 411, 412
Um (k. 794) — 185
Umac (brdo) — 71, 72
Un'šta — 181, 318, 326
Urlić Milivoj — 221
Urljaj (k. 1297) — 129, 130
Utješinović Dušan — 238
Uvezac (k. 541) — 135
Uzelac Milan — 431
Uzelac Miloš — 513, 526

V

Vaganac — 499, 501, 507
Vaganj — 13, 62, 64, 269
Vain Vrh (Vajin Vrh) — 161, 162, 177, 332, 333
Valenovac — 348
Valtura — 201
Varaždin — 65, 75, 84, 85, 92, 93, 101, 287, 289, 293, 294, 574, 583, 601, 637
Varaždinske Toplice — 7, 15, 16, 76, 83, 85, 92, 93, 242, 243, 293, 294, 500
Vedraš (š.) — 585
Velebit (pl.) — 150, 156, 596
Veleševac — 309, 512, 622
Veli Vrh (k. 131) — 371, 372, 376
Velić — 63
Velika (s.) — 657
Velika Gorica — 21, 415, 417, 419, 420, 508, 524, 581, 597
Velika Mlaka — 419
Velika Pisanica — 227, 255
Velika Popina — 149

Velika Ves — 96
Veliki Grđevac — 142, 432
Veliki Obijaj (k. 996) — 323
Veliki Poganac — 271, 272, 289—292, 593, 613, 632
Veliki Potok (p.) — 208
Veliki Zdenci — 143
Veliko Trojstvo — 226
Veljun — 528
Vera (s.) — 177, 331, 332
Veselinovići — 135
Vetovo — 657
Vezmari — 331
Videc Mirko — 618
Vidović Nikola — 37, 468, 516, 535
Vidovići (s.) — 324, 325
Vidrenjak — 144
Vignjević Milan — 236
Vinica — 575
Vino Polje — 383
Vinovac — 54, 55, 109
Vinovo — 53
Vinski Vrh — 558, 560
Vinjerac — 581
Virovitica — 168—171, 229, 255, 347, 613
Vis (o.) — 10, 34, 57, 129, 150, 153, 156, 304, 370, 378, 383, 384, 392, 395—397, 596
Vis (grad) — 372, 381, 384, 385
Visibaba (brdo) — 79
Viskić Vlado — 115, 222, 326
Visoko — 75, 86
Visošnica — 621
Višnjicevo (Grk) — 639
Višogred (k. 340) — 242, 289
Vitaljić Frane — 37
Vitaljić Mate — 37
Vitez Stjepan — 236
Vivodina — 306
Vještica Stevo — 236
Vlahinička — 89
Vlahinički Potok — 97
Voćin — 580
Vodanović Ante — 37
Vodice — 10, 217, 218
Vodnjan — 201—203
Vodoteč — 366, 368
Vojakovički Kloštar — 575
Vojković Ante — 37
Vojković Bartul — 37
Vojković Jakša — 37
Vojković Juraj — 37
Vojković Katica — 37
Vojković Luka — 37
Vojković Luvija — 37
Vojković Mate (borac) — 37

- Vojković Mate (vodnik) — 37
 Vojković Niko — 37
 Vojković Nikola — 37
 Vojković Vid — 37
 Vojnovac — 161, 162, 330
 Vojvodić Dimitrije — 517
 Volf fon baron (Njemac) — 419
 Volinja — 665
 Voloder — 97
 Volujak (k. 189) — 371
 Voštane — 13
 Vrana (s.) — 9, 10, 31, 71, 72, 78, 282, 569
 Vrančić Ante — 37
 Vranik — 130
 Vransko Jezero — 71
 Vranja — 203
 Vranješ Jozo — 37
 Vranjkovići — 274, 325
 Vratnik — 102, 184, 494
 Vrbica (brdo) — 79, 137
 Vrbova (ž. st.) — 207, 210, 301, 348, 359, 427, 473, 562
 Vrbovec — 98, 653
 Vrdovo — 64, 187, 188, 193, 195, 269, 622
 Vrebac (s.) — 46
 Vrgorac — 219
 Vrh Kapela (k. 884) — 177, 178
 Vrhovac (k. 526) — 332
 Vrhovci (s.) — 208, 210
 Vrhovine — 103, 104
 Vrhovni štab NOV i PO Jugoslavije — 270, 303, 336, 370, 383, 385, 490, 498—500, 502—514, 516, 520—525, 527—533
 Vrlička Krajina — 268
 Vrlika — 180, 188, 189, 191
 Vrpolje (s. kod Knina) — 54, 180
 Vrpolje (s. kod Sl. Broda) — 298, 339, 341, 342, 347, 425, 635, 638
 Vrsno — 53, 54
 Vrzići — 183, 184
 Vučelići — 263, 264
 Vučević Aleksandar — 611
 Vučjak (k. 747) — 45-^7
 Vučipolje — 77, 78, 136, 137, 190, 193
 Vučjak (k. 766) — 136
 Vučković Ante — 63
 Vučković Dragutin — 431
 Vujaklija Đuro — 178
 Vujić Đuro — 186
 Vukasi — 176
 Vukaska Glavica (brdo) — 598
 Vukelić (s.) — 119—121, 175, 177, 363, 364
 Vukelić Dragić — 178
 Vukelić Mile — 346
 Vukelić Savo — 459, 461, 517
 Vukmanović Staniša — 154
 Vukosavljevića — 169, 431, 613
 Vukoševac — 159
 Vukšić — 46, 47, 260
- Z
- Zabok — 601, 641, 650, 653
 Zabrdaska Glavica — 212
 Zabrdske Kričke — 112
 Zabrdske Prgomelje — 112, 213, 216
 Zabukovac — 367
 Zadar — 9, 14, 125, 129, 149, 150, 282, 527, 654
 Zadvarje — 635, 636
 Zaglav (uvala) — 371
 Zagreb — 65—68, 75, 94, 98, 101, 129, 144, 166, 207, 223, 225, 249, 255, 265, 287, 296, 300, 306, 307, 311, 357, 417, 525, 530, 622, 645
 Zagvozd — 219
 Zajezda — 75
 Zajle — 168
 Zaklopac — 479
 Zalužnica — 103, 185, 388
 Zanki Velko — 37
 Zaperovača (k. 900) — 61, 77, 78, 136
 Zarišlac — 233, 234
 Zaselak (s.) — 274, 319, 320, 324, 325, 623
 Zasiok (s.) — 187—193
 Zaunić Petar — 37
 Završje — 85
 Zdenački Gaj (Lug) — 143, 144, 619
 Zdenci — 81, 82, 142, 144, 295, 298, 617, 618
 Zdenčina — 311, 312, 415—417, 505, 585
 Zdrugovi — vidi sdrugovi
 Zebe — 241
 Zebići — 177
 Zec Dragan — 159
 Zec Đuro — 332
 Zelengrad (s.) — 77, 135
 Zelenik (š.) — 250
 Zelovo — 187—190
 Zemunik — 151
 Zenica — 277
 Zinajić Damjan — 333
 Zlatar — 65—67, 74, 75, 84—86, 567, 642, 647
 Zlatar-Bistrica (ž. st.) — 65—69
 Zlobin — 366, 462, 465, 524, 530
 Zmijevača (brdo) — 72
 Zorkovac — 417

Zrenj — 457
Zrmanja (r.) — 60, 78
Zrmanja (s.) — 41, 78, 128, 129, 133,
137, 317
Zrnići (s.) — 118, 122
Zubar (k. 701) — 46, 47, 350

Ž

Zabljak — 90
Zaja Vicko — 37
Zalić Zuhdija — 467
Zarković Gruzica — 516
Zegar — 78, 79, 135, 150, 283, 284
Zenaglava — 375, 382
Zigić Milan — 276
Zigić Rade — 262

Zir Stan (k. 969) — 79
Zirović — 271
Žitko Ljubica — 37
Žitko Miha — 37
Živčane — 338, 342
Živković Ivo-Ivan — 154
Živković Milan — 159
Živković R. Živko — 14, 271
Živković Živko — 299, 426
Zumberak — 306, 307, 507, 509, 528
533, 570
Zupanjol — 367
Župić (k. 264) — 106, 313, 314
Žuta Lokva — 182—184, 260, 365,
580
Zuvić Karlo — 153, 154
Zužina — 307